

**Π.Μ.Σ.
«ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»**

**Α.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ Τ.Τ.
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ &
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»**

**Η εξέλιξη του Δημόσιου Λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ. και οι αλλαγές στην
άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό
Συνέδριο.**

Κοσμά Σταματία

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής

του Α.Ε.Ι. Πειραιά Τ.Τ. για την απόκτηση

Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Δημόσια Οικονομική και Πολιτική.

Πειραιάς, 2017

**Π.Μ.Σ.
«ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»**

**Α.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ Τ.Τ.
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ &
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»**

**Η εξέλιξη του Δημόσιου Λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ. και οι αλλαγές στην
άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό
Συνέδριο.**

Κοσμά Σταματία, Α.Μ.:17214

Επιβλέπων: Γκούμας Σπυρίδων, Καθηγητής στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
του Α.Ε.Ι. Πειραιά Τ.Τ.

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
του Α.Ε.Ι. Πειραιά Τ.Τ. για την απόκτηση
Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Δημόσια Οικονομική και Πολιτική.

Πειραιάς, 2017

**M.Sc. IN
«PUBLIC ECONOMICS
AND POLICY»**

**PIRAEUS UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES
DEPARTMENT OF
ACCOUNTING & FINANCE**

M.Sc. in Public Economics and Policy

**The evolution of the Public Accounting of Legal Entities of Public Law
and the changes in the implementation of prudential control
competence by the Court of Auditors.**

Kosma Stamatia , R.N.:17214

Supervisor: Goumas Spiridon, Teacher of the Department of Accounting & Finance of the
Piraeus, University of Applied Sciences (T.E.I. of Piraeus)

Master Thesis submitted to the Department of Accounting & Finance of the Piraeus
University of Applied Sciences (T.E.I. of Piraeus) in partial fulfillment of the requirements
for the degree of M.Sc. in Public Economics and Policy

Piraeus, Greece, 2017

*Στην οικογένειά μου,
στον σύζυγό μου Γιάννη και στα τέκνα μας
Βασίλη , Παναγιώτη και Μάριο.*

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα της παρούσας διπλωματικής εργασίας, τον καθηγητή κ. Γκούμα Σπυρίδωνα, ο οποίος από την αρχή αγκάλιασε την ιδέα μου για το συγκεκριμένο θέμα και προσπάθησε να με κατευθύνει σωστά. Θα πρέπει να προσθέσω ότι η διαμεσολάβησή του υπήρξε καθοριστική για την επίτευξη μέρους των προσωπικών συνεντεύξεων, για την παροχή των οποίων θα πρέπει να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τις δύο συνεντευξιαζόμενες κυρίες που συνδράμανε καθοριστικά με τις γνώσεις τους.

Συνεχίζοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω όλο το διδακτικό προσωπικό για τις υπέροχες εισηγήσεις τους και κυρίως τον κ. Παπαηλία Θεόδωρο, όχι μόνο για την προσφορά του στο διδακτικό κομμάτι που απαιτήθηκε για την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών μου, αλλά κυρίως για την αμεσότητα και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση κάθε θέματος που προ έκυπτε τα τελευταία τρία χρόνια.

Τελειώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου *«τους άντρες της ζωής μου»* που με στήριξαν τόσο ώστε κατέστη για μένα εφικτό να πραγματοποιήσω ένα πολύ παλιό μου όνειρο.

Η εξέλιξη του Δημόσιου Λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ. και οι αλλαγές στην άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο τρόπος με τον οποίο θα διαχειρίζονταν το δημόσιο χρήμα η πρώτη Ελληνική Κυβέρνηση αμέσως μετά την έναρξη της Επανάστασης του 1821, ήταν ένας από τους κυριότερους προβληματισμούς της.

Ως λύση από τότε προτάθηκε η σύσταση ενός δικαστηρίου, του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Με την πάροδο των χρόνων αποδόθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο ο τίτλος του «θεματοφύλακα του δημοσίου χρήματος».

Το Ελεγκτικό Συνέδριο , το Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο της χώρας μας, ακόμη και σήμερα έχει ως έργο του την ορθή διαχείριση των δημοσίων δαπανών και εσόδων.

Ένα από τα εργαλεία που χρησιμοποιείται για την επίτευξη του έργου αυτού είναι ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών.

Ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών νομοθετήθηκε λίγο μετά την ίδρυση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και σκοπός άσκησής του ήταν ο έλεγχος της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών που εκτελούσε το Κράτος (Υπουργεία, Δημόσιοι Οργανισμοί, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου).

Με την εκπόνηση της παρούσας εργασίας θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε τις επερχόμενες αλλαγές στην άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου, ο οποίος ενώ με βάση το άρθρο 98 του αναθεωρημένου Συντάγματος του 2001 αποτελεί μία εκ των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, παύει πλέον να ασκείται από αυτό και εκπίπτει των αρμοδιοτήτων του.

Με τον Νόμο 4270/14 , ο οποίος αποτελεί ενσωμάτωση στην Ελληνική έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2011/85/ΕΕ, παραχωρείτε η αρμοδιότητα του προληπτικού ελέγχου στις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Στόχος μας, αφού αναλύσουμε όλο το θεωρητικό υπόβαθρο και παρουσιάσουμε τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου που διεξήγαμε, είναι να περιγράψουμε και να αναδείξουμε πιθανά προβλήματα που θα προκύψουν από τις αλλαγές αυτές.

Λέξεις κλειδιά: Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), Ελεγκτικό Συνέδριο, Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.), προληπτικός έλεγχος, νομιμότητα, κανονικότητα, Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.), Νομοθετικό Διάταγμα (Ν.Δ.), Προεδρικό Διάταγμα (Π.Δ.), INT.O.S.A.I. (International Organization of Supreme Audit Institution).

The evolution of the Public Accounting of Legal Entities of Public Law and the changes in the implementation of prudential control competence by the Court of Auditors.

ABSTRACT

One of the main concerns of the first Greek government, after the 1821 Revolution, was to find the best way to manage the public money.

As a solution it was proposed to establish a court, the Court of Auditors.

Over the years, the title of “the guardians of public money” has been assigned to the Court of Auditors.

The Court of Auditors, the Supreme Financial Court of our country, still has today the task of properly managing the public expenditure and revenue.

One of the tools used for accomplishing this task is prudential control.

Prudential expenditure control was legislated shortly after the establishment of the Court of Auditors and its purpose was to verify the legality and regularity of the expenditure incurred by the state (Ministries, Public Organizations and Entities of Public Law).

In this dissertation, we will try to analyze the upcoming changes in the implementation of prudential control, which, although under Article 98 of the revised 2001 Constitution is one of the Court’s competences, stops to be exercised by it and is not under its authorities any more.

With the law 4270/14, which adopts the European Directive 2011/85/EE as an integral part of the Greek legal order, the prudential control is given to the Financial Services of General Government entities.

Our goal, after analyzing the whole theoretical background and presenting the results of our field research, is to describe and pinpoint the potential problems that will arise from the changes.

Key words: : Legal Entity of Public Law (LEPL), Audit Court (A.C.), Financial Control Services (F.C.S.), Prudential Control, Legality, Regularity, General Manager of Financial Services (GMF), Legislative Decree (LD), Presidential Decree (PD), INT.OSAI (International Organization of Supreme Audit Institutions).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	xi
ABSTRACT	xiii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	xvii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	xix
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	5
ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ Ν.Π.Δ.Δ.	5
1.1 Ο ορισμός των Ν.Π.Δ.Δ. και η διάκρισή τους από τα Ν.Π.Ι.Δ.	5
1.2 Η αναγκαιότητα εφαρμογής χρηστών κανόνων λειτουργίας των Ν.Π.Δ.Δ.....	7
1.3 Παρουσίαση του πρώτου νομοθετήματος για το Δημόσιο Λογιστικό των Ν.Π.Δ.Δ.....	8
1.4 Η εξέλιξη του Δημοσίου Λογιστικού μέσα στο χρόνο.	11
1.5 Μετάβαση από το Απλογραφικό στο Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα.....	14
Η αναγκαιότητα της συνύπαρξης.	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	17
ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΤΩΝ Ν.Π.Δ.Δ. ΣΗΜΕΡΑ	17
2.1 Η άρση της αρμοδιότητας άσκησης προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.....	17
2.2. Ανάλυση του νέου δημόσιου λογιστικού σύμφωνα με το Νόμο 4270/2014. Ο αυξημένος ρόλος των Γ.Δ.Ο.Υ.	18
2.3 Οι βασικές αλλαγές του τώρα με το χθες στον έλεγχο των Δημοσίων Δαπανών. 22	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	27
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	27
3.1 Ιστορική Αναδρομή	27
3.2 Οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου	29
3.3 Ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο και τις Υ.Δ.Ε..	32
3.4 Ο ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου σήμερα. Τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. ...	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	39
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ	39
4.1 Έννοιες και ορισμοί	39
4.2 Αντικείμενο και μεθοδολογική προσέγγιση	40
4.3 Βασικά ερευνητικά ερωτήματα	41
4.4 Σχεδιασμός και μεθοδολογία της έρευνας.....	42

4.5 Περιορισμοί έρευνας – Αναφύομενα εμπόδια.....	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	45
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	45
5.1.1. Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ποιοτικής έρευνας – Διερευνητικές συνεντεύξεις.....	45
5.1.2 Συζήτηση των αποτελεσμάτων της ποιοτικής έρευνας	52
5.2.1 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ποσοτικής έρευνας.....	53
5.2.1.1 Περιγραφική στατιστική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας ...	53
5.2.1.2 Εξέταση της κανονικότητας της κατανομής των μεταβλητών	82
5.2.1.3 Εξέταση συσχετίσεων μεταξύ δύο μεταβλητών – Πίνακες Συνάφειας (χ^2).	83
5.2.1.4 Γραμμική συσχέτιση - Correlation.....	99
5.2.2 Συζήτηση των αποτελεσμάτων της ποσοτικής έρευνας.	102
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	105
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	105
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	109
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	111
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	113

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 Φύλο.....	54
Πίνακας 2 Ηλικιακή κατανομή συμμετεχόντων.....	55
Πίνακας 3 Επίπεδο Εκπαίδευσης	56
Πίνακας 4 Προϋπηρεσία σε οικονομικού ενδιαφέροντος τμήμα της υπηρεσίας σας .	58
Πίνακας 5 Θέση που κατέχετε.....	60
Πίνακας 6 Είστε υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου , του Υπουργείου Οικονομικών ή υπάλληλος σε Ν.Π.Δ.Δ.....	61
Πίνακας 7.1 Η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος	63
Πίνακας 7.2 Statistics	63
Πίνακας 8.1 Ο προληπτικός έλεγχος από τους φορείς.....	65
Πίνακας 8.2 Statistics	65
Πίνακας 9.1 Ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των φορέων.....	67
Πίνακας 9.2 Statistics	67
Πίνακας 10.1 Η σημαντικότητα του προληπτικού ελέγχου	69
Πίνακας 10.2 Statistics	69
Πίνακας 11.1 Ο έλεγχος της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων. ..	71
Πίνακας 11.2 Statistics	71
Πίνακας 12.1 Η αποτελεσματικότητα της Δ/σης Εσωτερικού Ελέγχου.....	73
Πίνακας 12.2 Statistics	73
Πίνακας 13.1 Μείωση του χρηματικού ορίου άσκησης του προληπτικού ελέγχου...	75
Πίνακας 13.2 Statistics	75
Πίνακας 14.1 Όριο χρηματικού ποσού στο προληπτικό έλεγχο	77
Πίνακας 14.2 Statistics	77
Πίνακας 15.1 Πρόσθετες κατηγορίες δαπανών στον προληπτικό έλεγχο.....	79
Πίνακας 15.2 Statistics	79
Πίνακας 16.1 Άριστη γνώση των προαναφερθέντων νομοθετημάτων.....	81
Πίνακας 16.2 Statistics	81
Πίνακας 17 One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test.....	83
Πίνακας 18.1 Υπάλληλος * Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα Cross tabulation...	84
Πίνακας 18.2 Υπάλληλος * Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα Chi-Square Tests..	85
Πίνακας 19.1 Υπάλληλος * Άσκηση προληπτικού ελέγχου από 01-01-19 από φορείς Cross tabulation.....	86
Πίνακας 19.2 Υπάλληλος * Άσκηση προληπτικού ελέγχου από 01-01-19 από φορείς Chi-Square Tests	86
Πίνακας 20.1 Υπάλληλος * Ελεγκτική αρτιότητα των φορέων Cross tabulation....	87
Πίνακας 20.2 Υπάλληλος * Ελεγκτική αρτιότητα των φορέων Chi-Square Tests ..	88
Πίνακας 21.1 Υπάλληλος * Πιστεύετε ότι ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών είναι σημαντικός Cross tabulation	89
Πίνακας 21.2 Υπάλληλος * Πιστεύετε ότι ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών είναι σημαντικός Chi-Square Tests.....	89

Πίνακας 22.1	Υπάλληλος * Πιστεύετε ότι ο προληπτικός έλεγχος θα πρέπει να συνδυάζεται με τον έλεγχο της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων σε συνάρτηση πάντα με το κόστος	Cross tabulation.....	90
Πίνακας 22.2	Υπάλληλος * Πιστεύετε ότι ο προληπτικός έλεγχος θα πρέπει να συνδυάζεται με τον έλεγχο της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων σε συνάρτηση πάντα με το κόστος	Chi-Square Tests	91
Πίνακας 23.1	Υπάλληλος * Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου των φορέων	Cross tabulation	92
Πίνακας 23.2	Υπάλληλος * Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου των φορέων	Chi-Square Tests.....	92
Πίνακας 24.1	Υπάλληλος * Μείωση του ορίου των 10.000 ευρώ στην άσκηση του προληπτικού ελέγχου	Cross tabulation	94
Πίνακας 24.2	Υπάλληλος * Μείωση του ορίου των 10.000 ευρώ στην άσκηση του προληπτικού ελέγχου	Chi-Square Tests	94
Πίνακας 25.1	Υπάλληλος * Από ποιο ποσό πιστεύετε ότι θα πρέπει να ξεκινά ο προληπτικός έλεγχος	Cross tabulation	95
Πίνακας 25.2	Υπάλληλος * Από ποιο ποσό πιστεύετε ότι θα πρέπει να ξεκινά ο προληπτικός έλεγχος	Chi-Square Tests.....	96
Πίνακας 26.1	Υπάλληλος * Ενταξη και άλλων κατηγοριών δαπανών στον προληπτικό έλεγχο	Cross tabulation	97
Πίνακας 26.2	Υπάλληλος * Ενταξη και άλλων κατηγοριών δαπανών στον προληπτικό έλεγχο	Chi-Square Tests.....	97
Πίνακας 27.1	Υπάλληλος * Πόσο καλά γνωρίζετε τα νομοθετήματα που ορίζουν όλες τις προαναφερθέντες αλλαγές στη διαδικασία άσκησης του προληπτικού ελέγχου	Cross tabulation	98
Πίνακας 27.2	Υπάλληλος * Πόσο καλά γνωρίζετε τα νομοθετήματα που ορίζουν όλες τις προαναφερθέντες αλλαγές στη διαδικασία άσκησης του προληπτικού ελέγχου	Chi-Square Tests.....	99
Πίνακας 28	Συσχετίσεις των υπό εξεταζόμενων μεταβλητών	Correlations	101

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1 Φύλο	54
Διάγραμμα 2 Ηλικιακή κατανομή συμμετέχοντων	55
Διάγραμμα 3 Επίπεδο Εκπαίδευσης	57
Διάγραμμα 4 Προϋπηρεσία σε οικονομικού ενδιαφέροντος τμήμα της υπηρεσίας σας	59
Διάγραμμα 5 Θέση που κατέχετε	60
Διάγραμμα 6 Είστε υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου , του Υπουργείου Οικονομικών ή υπάλληλος σε Ν.Π.Δ.Δ.	62
Διάγραμμα 7 Η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος.	64
Διάγραμμα 8 Ο προληπτικός έλεγχος από τους φορείς.....	66
Διάγραμμα 9 Ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των φορέων.	68
Διάγραμμα 10 Η σημαντικότητα του προληπτικού ελέγχου	70
Διάγραμμα 11 Ο έλεγχος της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων... ..	72
Διάγραμμα 12 Η αποτελεσματικότητα της Δ/σης Εσωτερικού Ελέγχου.	74
Διάγραμμα 13 Μείωση του χρηματικού ορίου άσκησης του προληπτικού ελέγχου. ..	76
Διάγραμμα 14 Όριο χρηματικού ποσού στο προληπτικό έλεγχο	77
Διάγραμμα 15 Πρόσθετες κατηγορίες δαπανών στον προληπτικό έλεγχο.	79
Διάγραμμα 16 Άριστη γνώση των προαναφερθέντων νομοθετημάτων	81

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την παρούσα εργασία θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε ένα μικρό, αλλά ιδιαίτερος σημαντικό, κομμάτι της διαχείρισης των δημοσίων δαπανών. Τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών.

Η φιλοσοφία γύρω από τον έλεγχο των δημοσίων δαπανών είναι αρκετά περίπλοκη. Κύριο μέλημα του νομοθέτη ήταν η θέσπιση ασφαλιστικών δικλίδων επί της διαδικασίας διενέργειας του ελέγχου των δαπανών. Ο όρος «διάκριση των εξουσιών» δεν εκφράζει την έννοια της δημοκρατίας μόνο. Βρίσκει εφαρμογή και σε ένα τόσο πρακτικό θέμα, που δεν είναι άλλο από την διαχείριση του δημοσίου χρήματος.

Από πολύ νωρίς αναγνωρίστηκε η ανάγκη θέσπισης διακριτών ρόλων για την εκτέλεση της διαδικασίας του ελέγχου. Τους διακριτούς αυτούς ρόλους θα έπρεπε να επιτελούν και διαφορετικά θεσμοθετημένα όργανα του κράτους. Η αρχική φιλοσοφία ήταν ότι κάποιος θα πρέπει να ζητά την εκτέλεση μιας δαπάνης και κάποιος άλλος θα πρέπει να δίνει την εντολή για την εκτέλεση αυτής.

Ιεραρχικά, και όπου ο νόμος ορίζει, το ανώτερο όργανο ελέγχου ήταν το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο της χώρας μας. Αυτό είχε υπό την αρμοδιότητά του την διενέργεια διαφόρων ελέγχων, όπως είναι ο προληπτικός, ο προ συμβατικός, ο κατασταλτικός, κ.λ.π.

Ενδιάμεσο όργανο ελέγχου ήταν οι Υ.Δ.Ε., οι Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικού. Αυτές, και όπου ο νόμος ορίζει, εκτός από τον προληπτικό έλεγχο είχαν και την εκκαθάριση των δαπανών του δημοσίου.

Έτσι ο έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου είχε την μορφή του Δικαστικού ελέγχου, ενώ ο έλεγχος των Υ.Δ.Ε. είχε την μορφή του Διοικητικού ελέγχου.

Μέσα στα χρόνια που πέρασαν δεν άλλαξαν και πολλά στην άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου. Η συμμετοχή όμως της χώρας μας στην Ε.Ε., οι Διεθνής Οικονομικές σχέσεις, αλλά και μνημόνια επέβαλαν αλλαγές στην άσκηση του ελέγχου. Νέα Ελεγκτικά Πρότυπα εισάγονται στη δημόσια διοίκηση και ως απόρροια αυτού μεταμορφώνεται ο ρόλος των Υπηρεσιών με την πάροδο των χρόνων.

Έτσι μεταμορφώνεται και ο προληπτικός έλεγχος. Ο έλεγχος της μονιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών που μέχρι πρότινος διενεργείτο δεν ήταν αρκετός. Τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα εισάγουν και την έννοια του ελέγχου της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων σε συνάρτηση πάντα με το κόστος. Αυτός ο

έλεγχος όμως δεν μπορεί να υλοποιηθεί από τις Υ.Δ.Ε. , εκ φεύγει των αρμοδιοτήτων τους του Διοικητικού ελέγχου. Μπορεί όμως να εκφραστεί μέσω του Δικαστικού ελέγχου του προληπτικού ελέγχου που διενεργείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όμως με οδηγία της το 2011 ουσιαστικά άρει την αρμοδιότητα άσκησης του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο και την αποδίδει στους φορείς του δημοσίου.

Στην εργασία αυτή θα προσπαθήσουμε με την βιβλιογραφική ανασκόπηση και με την έρευνα πεδίου που πραγματοποιήσαμε να παρουσιάσουμε και να αναλύσουμε τον έλεγχο αυτό , αλλά ταυτόχρονα να αναδείξουμε τους προβληματισμούς και τις ενδεχόμενες αμφιβολίες εκείνων των υπηρεσιών που είτε μέχρι πρότινος είχαν την αρμοδιότητα της άσκησης του προληπτικού ελέγχου, είτε αυτών που άμεσα την αναλαμβάνουν.

Η διάρθρωση της εργασίας μας έχει ως εξής:

Στο πρώτο κεφάλαιο θα μιλήσουμε για τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε την μορφή τους, αλλά και το νομικό τους πλαίσιο βάση του οποίου ορίζεται η διαχείριση των οικονομικών τους. Θα μιλήσουμε δηλ. για το Δημόσιο Λογιστικό των Ν.Π.Δ.Δ., ποιο ήταν το πρώτο νομοθέτημα και πως αυτό συμπληρώθηκε ή τροποποιήθηκε μέσα στο χρόνο.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε το Δημόσιο Λογιστικό των Ν.Π.Δ.Δ. σήμερα. Θα αναλύσουμε τον Νόμο που εισήγαγε τις βασικότερες αλλαγές και θα σταθούμε κυρίως στις αλλαγές στον προληπτικό έλεγχο των δαπανών. Για να το πετύχουμε αυτό θα συσχετίσουμε το χθες με το σήμερα.

Στο τρίτο κεφάλαιο, πολύ περιληπτικά, θα μιλήσουμε για το Ελεγκτικό Συνέδριο. Μέσα από μία ιστορική αναδρομή θα αναδείξουμε την σπουδαιότητα του έργου του, θα αναλύσουμε τις αρμοδιότητές του και θα μιλήσουμε για την άσκηση του προληπτικού ελέγχου , έλεγχος ο οποίος άρχισε λίγο μετά την ίδρυσή του και τελειώνει, όσον αφορά τα Ν.Π.Δ.Δ., στις 31-12-2018.

Στο τέταρτο κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε την μεθοδολογία της έρευνας και θα θέσουμε τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα της εργασίας μας. Τέλος θα μιλήσουμε για τον σχεδιασμό αυτής, αλλά και για τα εμπόδια που παρουσιάστηκαν.

Στο πέμπτο κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε τα αποτελέσματα της έρευνας μας . Αυτή χωρίστηκε σε δύο πεδία, την ποιοτική και την ποσοτική ανάλυση. Το πρώτο πεδίο υλοποιήθηκε με την παροχή συνεντεύξεων, ενώ το δεύτερο με την στατιστική ανάλυση ερωτηματολογίου.

Στο έκτο και τελευταίο κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε τα αποτελέσματα της έρευνας, αλλά και τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την στατιστική ανάλυση της έρευνάς μας, προσπαθώντας να δώσουμε απαντήσεις στα ερευνητικά μας ερωτήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ Ν.Π.Δ.Δ.

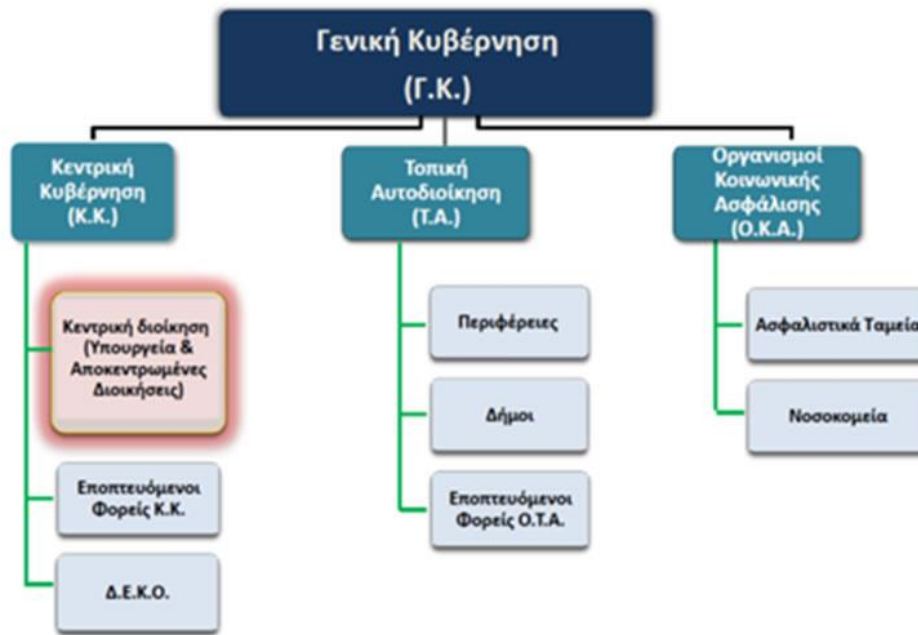
1.1 Ο ορισμός των Ν.Π.Δ.Δ. και η διάκρισή τους από τα Ν.Π.Ι.Δ.

Η έκφραση Ν.Π.Δ.Δ. ως αρκτικόλεξο των λέξεων Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου είναι μία έννοια που δεν ορίζεται ρητά σε κάποιο νομοθέτημα. (Πόρισμα Σ.τ.Ε. , εκδόσεις Εθνικό Τυπογραφείο 1961 , σελ 118.)

Είναι ένας όρος όπου θα πρέπει να αναφέρεται ρητά στον ιδρυτικό νόμο κάθε Οργανισμού. Εάν κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει, τότε θα πρέπει τα ίδια τα ανώτερα όργανα του εν λόγω Οργανισμού να φροντίσουν για την έκδοση συγκεκριμένων νομοθετικών διατάξεων που θα προβλέπουν την αρμοδιότητα έκδοσης διοικητικών πράξεων από τις οποίες θα απορρέουν ατομικοί ή και ακόμα απρόσωποι κανόνες δικαίου. Δηλαδή να ικανοποιείται με τις πράξεις του το κριτήριο της Δημόσιας Εξουσίας (Σπηλιωτόπουλος, 2005, σ. 232).

Η διαφορά των Ν.Π.Δ.Δ. από τα Ν.Π.Ι.Δ.(Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου), έγκειται στον τρόπο έκφρασης της βούλησης του κάθε οργάνου. Στα μεν Ν.Π.Δ.Δ. μιλάμε για κρατική βούληση , στα δε Ν.Π.Ι.Δ. μιλάμε για ιδιωτική βούληση.

Τα νομικά ερεθίσματα δεν είναι αυτά που ορίζουν την διαφορά μεταξύ τους. Αυτή ορίζεται κυρίως από οικονομικές αιτίες. Τα Ν.Π.Δ.Δ. ως μέρος της Γενικής Κυβέρνησης, Ν. 3871/2010 (ΦΕΚ 141 τ.Α΄) άρθρο 1β΄ , αντλούν τους πόρους χρηματοδότησής τους από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και σύμφωνα με τη διαγραμματική απεικόνιση (Παραδόσεις μαθήματος «Προϋπολογισμός και Απολογισμός. Στρόμπλος Νικόλαος) που ακολουθεί ανήκουν στους εποπτευόμενους φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης.

Πηγή : Αναδιοργάνωση των Οικονομικών Υπηρεσιών της Κεντρικής Κυβέρνησης http://www.infocom.gr/wp-content/uploads/strathgikh_hd/gov_erp_presentation.pdf

Άρα εξ αυτού συνεπάγεται ότι ένα Ν.Π.Δ.Δ. περιέχεται σε κατάσταση συνεχούς εποπτείας από θεσμό ανώτερο αυτού. Ελέγχεται επίσης η οικονομική του διαχείριση, ο τρόπος με τον οποίο πραγματοποιούνται διάφορα έργα ή προμήθειες.

Οι υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. εργάζονται υπό καθεστώς δημοσίου δικαίου και οι ευθύνες, οι υποχρεώσεις αλλά και τα δικαιώματά τους ορίζονται από τον Υπαλληλικό Κώδικα, Ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 τ. Α'). Σε αντίθεση οι υπάλληλοι των Ν.Π.Ι.Δ. εργάζονται υπό καθεστώς ιδιωτικού δικαίου.

Η οικονομική διάρθρωση των Ν.Π.Δ.Δ. ως μέρος του Κράτους ορίζεται από συγκεκριμένες αυστηρές διατάξεις, οι οποίες είναι κοινές για όλους τους εντασσόμενους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και ορίζονται από ένα σύνολο κανόνων που σκοπό τους έχουν τη χρηστή χρηματοοικονομική διαχείρισή τους. Ειδικότερα την λογιστική απεικόνιση των πεπραγμένων τους, τον τρόπο που εισπράττουν τα έσοδά τους, αλλά και το πώς πληρώνουν τα έξοδά τους.

1.2 Η αναγκαιότητα εφαρμογής χρηστών κανόνων λειτουργίας των Ν.Π.Δ.Δ.

Το Δημοσιονομικό Δίκαιο ως αυτόνομο πεδίο επιστημονικής έρευνας ανήκει στον ευρύτερο κλάδο της δημοσιονομικής επιστήμης μαζί με τις θεωρίες περί δημόσιας οικονομίας (Μπάρμπας, 2016, σ. 1)

Κυρίαρχος σκοπός του νομοθέτη, μέσα από τη θέσπιση συγκεκριμένων κανόνων, είναι η διασφάλιση του δημοσίου χρήματος. Το δημόσιο χρήμα θα πρέπει να προστατεύεται είτε από δόλιες είτε από άδολες πράξεις των οργάνων που ασκούν την δημόσια διοίκηση.

Το κράτος ως διαχειριστής του δημοσίου χρήματος θα πρέπει να προασπίζει το κυρίαρχο δικαίωμα του να εισπράττει δημόσια έσοδα και να διαθέτει τα έξοδά του για την κάλυψη δημοσίων δαπανών με γνώμονα πάντοτε την επίτευξη της μέγιστης κοινωνικής ωφέλειας (Gaudemet P.M. / Molinier J., 1989, p. 23).

Το Δημοσιονομικό Δίκαιο μιας χώρας είναι στενά συνδεδεμένο με την κοινωνικοοικονομική και ιστορική εξέλιξη της χώρας αυτής μέσα στο χρόνο. Αντιλαμβανόμαστε ότι το Δημοσιονομικό Δίκαιο μιας χώρας πηγάζει όχι μόνο μέσα από το συνταγματικό δίκαιο, αλλά και από το εν ισχύ πολίτευμα της χώρας αυτής.

Στη νεότερη ελληνική ιστορία συναντά κανείς τους πρώτους δημοσιονομικούς κανόνες αμέσως μετά από την κήρυξη της Ελληνικής Επανάστασης το 1821.

Το 1826 θεσμοθετείτε η Λογιστική Επιτροπή που σκοπό είχε την τήρηση και επεξεργασία των εθνικών λογαριασμών και λειτουργούσε επικουρικά της Εθνοσυνελεύσεως.

Τα επόμενα χρόνια η πολιτική σκηνή όμως άλλαξε. Ταυτόχρονα άλλαξε και το σύνταγμα ως σύνολο κανόνων που εξέφραζαν τις βουλές άλλοτε της μοναρχίας, άλλοτε της δικτατορίας και πολύ αργότερα της δημοκρατίας. Με την πτώση της δικτατορίας και την εγκαθίδρυση του δημοκρατικού πολιτεύματος στην Ελλάδα προκύπτει η ανάγκη σύστασης δημοσιονομικού ελέγχου στις πράξεις των οργάνων του κράτους. Ο έλεγχος αυτός έπρεπε όχι μόνο να προασπίζει τη διαφάνεια αλλά και να στηρίζεται σε μία από τις βασικότερες αρχές του δημοκρατικού πολιτεύματος, αυτής της διάκρισης των εξουσιών μεταξύ της νομοθετικής εξουσίας που θα ψηφίζει τον κρατικό προϋπολογισμό και της εκτελεστικής εξουσίας που έργο της θα είναι η εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού σύμφωνα με τους κανόνες του νομοθέτη.

Χωρίς Δημοσιονομικό Δίκαιο «εκκολάπτεται η διαφθορά, υπομονεύετε η οικονομία της χώρας, κλονίζεται η ασφάλεια των συναλλαγών, φθείρεται η κοινωνική δομή, υποδαυλίζονται οι συγκρούσεις, αποσυντονίζεται η κρατική μηχανή, υποβαθμίζεται το ήθος της πόλεως» (Ρίζος, 2004, σ. 332).

Έτσι φτάνοντας στο 1974 ψηφίζεται το πρώτο Νομοθετικό Διάταγμα για την οικονομική διαχείριση των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου στην Ελλάδα, το Νομοθετικό Διάταγμα 496/1974 (ΦΕΚ 204 τ.Α'). Σκοπός αυτού ήταν η επίλυση διαφόρων προβλημάτων αναφορικά με την χρηστή λειτουργία ενός Ν.Π.Δ.Δ., αλλά και η θεσμοθέτηση κανόνων που οδηγούσαν στην εξασφάλιση επαρκών πόρων για την εκπλήρωση του σκοπού σύστασης του κάθε Οργανισμού.

1.3 Παρουσίαση του πρώτου νομοθετήματος για το Δημόσιο Λογιστικό των Ν.Π.Δ.Δ.

Ο πρώτος κανόνας για την οικονομική διαχείριση των Ν.Π.Δ.Δ. στην Ελλάδα συντάσσεται μόλις το 1974 και αναλύεται στο Νομοθετικό Διάταγμα 496/74 (ΦΕΚ 204 τ.Α') με τίτλο «Περί Λογιστικού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου».

Το κείμενο αυτό γραμμένο στη καθαρεύουσα έθεσε πολύ γερά τις ρίζες του στο νομικό σύστημα της χώρας. Για πάρα πολλά χρόνια δεν επιδέχεται καμία τροποποίηση, απλά συμπληρώνεται με έτερα Π.Δ. ή Νόμους. Μέχρι και ο τελευταίος εν ισχύ Νόμος 4270/14 (ΦΕΚ 143 τ. Α') «Αρχές Δημοσιονομικής Διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ – Δημόσιο Λογιστικό και άλλες διατάξεις)», έρχεται απλά να συμπληρώσει το Ν.Δ. 496/74 ή να το τροποποιήσει σε συγκεκριμένα άρθρα χωρίς όμως να το καταργεί. Το εν λόγω Νομοθετικό Διάταγμα παραμένει ακόμα εν ισχύ και αποτελεί τα θεμέλια καλής λειτουργίας του οικονομικού συμπλέγματος κάθε Ν.Π.Δ.Δ..

Ανάλυση άρθρων του Ν.Δ. 496/74

Στη συγκεκριμένη ενότητα θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε και να αναλύσουμε τις βασικότερες έννοιες του συγκεκριμένου Ν.Δ..

Στο πρώτο άρθρο ορίζεται η καθολικότητα του Ν.Δ. προς όλα τα Ν.Π.Δ.Δ. και η υπαγωγή της αρμοδιότητας του οικονομικού τους ελέγχου στον Υπουργό Οικονομικών.

Στο άρθρο 2 οριοθετείτε χρονικά η έννοια του οικονομικού έτους, το οποίο αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου και τελειώνει την 31^η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους.

Στα κεφάλια Α και Β , από το άρθρο 3 έως και το άρθρο 12 , ορίζεται η έννοια και το περιεχόμενο του Προϋπολογισμού και ασχολούνται κυρίως με τις έννοιες των εσόδων και των εξόδων και στον τρόπο παρακολούθησής τους από τις οικονομικές υπηρεσίες του κάθε Οργανισμού.

Η τήρηση των λογιστικών βιβλίων ακολουθεί την απλογραφική μέθοδο. Άρα κατά ουσία η διοίκηση ενός Ν.Π.Δ.Δ. με την κατάρτιση του Προϋπολογισμού ως διοικητική πράξη προσδιορίζει απλά τα έσοδα και καθορίζει τα όρια των εξόδων. «Ο Προϋπολογισμός δεν λειτουργεί ως εργαλείο για τον προγραμματισμό και την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων του Οργανισμού , άλλα έχει σχεδιαστεί και λειτουργεί κυρίως ως ένα σύστημα ταμειακής διαχείρισης» (Καραγιλάνης, 2006, σ. 7 έως 9).

Επτά είναι οι αρχές που θα πρέπει να διέπουν τον Προϋπολογισμό:

- Η αρχή της Δημοσιότητας. Δεν θα πρέπει να υπάρχει μυστικότητα στις πράξεις της διοίκησης κατά την διαχείριση ενός Οργανισμού. Αυτό αποτρέπει στο να δημιουργούνται σκιάδη διοικήσεις.
- Η αρχή της Ενότητας. Η αρχή αυτή υπαγορεύθηκε από την παρ. 2 του άρθρου 79 του Ελληνικού Συντάγματος του 1975.
- Η αρχή της Καθολικότητας. Η αρχή αυτή ορίζει τον τρόπο καταγραφής των εσόδων και των εξόδων στα λογιστικά βιβλία , όπου θα πρέπει να είναι καθόλα αναλυτικά.
- Η αρχή της Ειδίκευσης του Προϋπολογισμού και της Ειδικότητας των Πιστώσεων. Σύμφωνα με την αρχή αυτή ορίζεται η έννοια του Κ.Α.Ε. (κωδικός αριθμός εσόδων – εξόδων). Όλα τα έσοδα και τα έξοδα θα πρέπει να χωρίζονται σε ομάδες λογαριασμών. Έσοδο ή έξοδο που δεν ανήκει σε κάποια από τις ομάδες των λογαριασμών δεν μπορεί να καταγραφεί λογιστικά. Επίσης η σε βάθος ανάλυση των ομάδων σε υπό ομάδες προσφέρει στον αναγνώστη του Προϋπολογισμού πλήρη γνώση σχετικά με την χρηστή ή όχι διαχείριση των οικονομικών στοιχείων του Οργανισμού αλλά και των περιουσιακών του στοιχείων ή των υποχρεώσεων του προς τρίτους.

- Η αρχή της Οριστικότητας του Προϋπολογισμού και της Απαγόρευσης της Μεταφοράς Πιστώσεων. Η αρχή αυτή είναι καθολική, εξαιρουμένων συγκεκριμένων περιπτώσεων.
 1. Να έχει ολοκληρωθεί το έργο και να έχει οριστικοποιηθεί ο σκοπός για τον οποίο υφίσταται η πίστωση.
 2. Όταν είναι αδύνατο να ολοκληρωθεί το έργο για το οποίο δημιουργήθηκε η πίστωση. Σε αυτή η την περίπτωση έχουμε μεταφορά του εν λόγω ποσού σε άλλον Κ.Α.Ε. του Προϋπολογισμού. Ακόμα θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μεταφορά ποσού για την αντιμετώπιση μιας έκτακτης και μη προβλέψιμης ανάγκης.
- Η αρχή του Ενιαυσίου. Ο Προϋπολογισμός έχει ετήσια ισχύ και κάθε διαχειριστική, οικονομική και λογιστική πράξη ορίζεται χρονικά από την 1^η Ιανουαρίου έως την 31^η Δεκεμβρίου του έτους.

Η αρχή της Ακρίβειας, της Ειλικρίνειας και της σαφήνειας. Σύμφωνα με την αρχή αυτή η καταγραφή των εσόδων και των εξόδων στους Κ.Α.Ε. θα πρέπει να γίνεται με όσον το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια και ειλικρίνεια ώστε να αποφεύγονται οι εσφαλμένες πράξεις και να διασφαλίζεται η ορθότητα του Προϋπολογισμού αποκλείοντας έτσι τις μεγάλες διαφορές μεταξύ των εσόδων και των εξόδων στο τέλος κάθε οικονομικού έτους (Καραγιλάνης, 2006, σ. 10 έως 12).

Στα άρθρα 13 έως και 16 ορίζονται οι έννοιες του κυρίου θέματος της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Στο άρθρο 13, σύμφωνα με τις επιταγές ενός εκ των βασικότερων όρων το Συντάγματος περί διάκρισης των εξουσιών, ορίζεται η έννοια και ο τρόπος υλοποίησης της αναγνώρισης των δαπανών από τον διατάκτη, την διοίκηση δηλαδή του κάθε Οργανισμού. Ορίζεται επίσης η έννοια της εκκαθάρισης και της εντολής πληρωμής των εξόδων είτε από τις Υ.Δ.Ε., Υπηρεσίες Εντελλομένων Εξόδων του Υπουργείου Οικονομικών, εάν έτσι ορίζεται στον ιδρυτικό Νόμο του κάθε Οργανισμού, είτε από την οικονομική υπηρεσία αυτού. Στην τελευταία αυτή περίπτωση όμως θα πρέπει ο διατάκτης να είναι διάφορος του εκκαθαριστή ώστε να διασφαλίζεται το ασυμβίβαστο των πράξεων.

Στο άρθρο 14 ορίζεται η διαδικασία σύστασης της Υπηρεσίας Εντελλομένων Εξόδων παρά των Ν.Π.Δ.Δ. και οι αρμοδιότητες αυτής.

Στα άρθρα 15 έως και 26 ορίζεται το λογιστικό σύστημα των Ν.Π.Δ.Δ..

Στο άρθρο 27 ορίζεται η έννοια του καταλογισμού, μια έννοια που θα αναλυθεί σε βάθος στα επόμενα κεφάλαια και η οποία συνδέεται άρρηκτα με τον ρόλο και το θεσμοθετημένο έργο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τέλος στα επόμενα άρθρα ορίζεται ο τρόπος κατάρτισης του Απολογισμού και του Ισολογισμού, ο τύπος των συμβάσεων και ορίζεται η έννοια και τα όρια παραγραφής των αξιώσεων ενός Ν.Π.Δ.Δ..

1.4 Η εξέλιξη του Δημοσίου Λογιστικού μέσα στο χρόνο.

Όπως είπαμε και στις προηγούμενες παραγράφους το Νομοθετικό Διάταγμα 496/74 δεν αποτελεί μόνο τον πρώτο βασικό κανόνα για την εφαρμογή του Δημοσίου Λογιστικού στα Ν.Π.Δ.Δ. , αλλά ίσως και τον μοναδικό για πολλές δεκαετίες. Για πάρα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα απλά συμπληρώνεται από άλλα νομοθετήματα χωρίς όμως να τροποποιείται.

Πρώτο από τα νομοθετήματα αυτά συναντάμε το Προεδρικό Διάταγμα 470/1975 (ΦΕΚ 148 τ. Α΄). Το Προεδρικό Διάταγμα αυτό που ασχολείται με τις υποχρεώσεις των υπολόγων εξ ενταλμάτων προπληρωμής είναι ακόμα εν ισχύ και δεν έχει τροποποιηθεί ούτε κατά το ελάχιστο. Ο νομοθέτης για τη σύνταξη του συγκεκριμένου Π.Δ. έλαβε υπόψη του πρώτων τις διατάξεις του άρθρου 19 του Ν.Δ. 496/74 και δεύτερον την υπ αριθμ. 2/4/02-04-1975 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Σκοπός του είναι ο ορισμός των υποχρεώσεων και ευθυνών των υπολόγων ενταλμάτων προπληρωμής , ο τρόπος με τον οποίο αυτά τακτοποιούνται και κυρίως στέκεται στις συνέπειες που βαραίνουν τους υπολόγους για τη μη ορθή απόδοση των ενταλμάτων.

Δεύτερο και πολύ αργότερα χρονικά συναντάμε τον Νόμο 2362/1995 (ΦΕΚ 247 τ. Α΄). Ο νόμος αυτός ενώ ασχολείται με το Δημόσιο Λογιστικό και τον έλεγχο των δαπανών του Κράτους δεν τροποποιεί ούτε καταργεί το Ν.Δ. 496/1974. Μέχρι εκείνη την χρονική περίοδο όταν αναφερόμασταν στο όρο «Κράτος» νοούσαμε τον πολύ στενό δημόσιο τομέα , τα Υπουργεία δηλαδή και τη Βουλή. Ο προϋπολογισμός του Κράτους ορίζεται σύμφωνα με το Νομοθετικό Διάταγμα 321/1969 (ΦΕΚ 205 τ. Α΄), το οποίο προσδιορίζει τα έσοδα και ορίζει τα όρια των εξόδων αυτού. Στον προϋπολογισμό του Κράτους δεν περιλαμβάνονται τα ίδια έσοδα των Ο.Τ.Α.,

Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώ και οι Δημόσιες Επιχειρήσεις έχουν ξεχωριστή διαχείριση (Ελεγκτικό Συνέδριο, 2005). Με το άρθρο 113 του Νόμου 2362/1995 καταργείται το Νομοθετικό Διάταγμα 321/1969 και οι τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις αυτού. Με το Δημόσιο Λογιστικό του 1995 δεν ρυθμίζονται τα δημοσιονομικά μόνο του στενού δημοσίου τομέα. Μέσα στα άρθρα του θεώνται ρυθμίσεις που αφορούν τον προϋπολογισμό τόσο των Ο.Τ.Α. όσο και των Ν.Π.Δ.Δ., χωρίς όμως να τροποποιείται ή να καταργείται το Ν.Δ. 496/1974, απλά λειτουργεί συμπληρωματικά και επικουρικά αυτού. Το «Κράτος» έχει πλέον μια πιο ευρεία έννοια, άρα και ο προϋπολογισμός αυτού θα πρέπει να αποτυπώνει όσο το δυνατό την πλήρη εικόνα των δημοσίων εσόδων και εξόδων.

Στο Νόμο 2362/1995 τα κεφάλαια ένα έως τρία ασχολούνται με τον τρόπο κατάρτισης του προϋπολογισμού, τα έσοδα και τα έξοδα.

Το σημείο ενδιαφέροντος μας εντοπίζεται στο τέταρτο κεφάλαιο και κυρίως στο άρθρο 23. Στο άρθρο αυτό καταρχάς έχουμε την μετονομασία των Υπηρεσιών Εντελλομένων Εξόδων (Υ.Δ.Ε.) σε Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.). Ενώ τα αρκτικόλεξα των λέξεων είναι πανομοιότυπα, στην ουσία τους όμως οι λέξεις μας δείχνουν κάτι διαφορετικό. Ο όρος «Δημοσιονομικού Ελέγχου» μας δείχνει ότι πλέον εκπληρώνεται η ανάγκη του ελέγχου σε όλο το φάσμα των Δημοσίων Δαπανών. Οι αρμοδιότητες αυτής της υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, όπου από τον νόμο προβλέπονται, εντοπίζονται αποκλειστικά στον έλεγχο στην εκκαθάριση και στην εντολή πληρωμής των δαπανών του Δημοσίου – άρθρο 26.

Σύμφωνα με τη παράγραφο 4,β του άρθρου 23 αρμοδιότητα των Υ.Δ.Ε. είναι ο έλεγχος της νομιμότητας και της κανονικότητας των δημοσίων δαπανών. Μέσα από τους όρους αυτούς δίνεται η νομική διάσταση του προ ελέγχου ή αλλιώς προληπτικού ελέγχου. Ο έλεγχος της νομιμότητας έγκειται στο γεγονός ότι η προς έλεγχο δαπάνη ορίζεται από διάταξη νόμου. Προβλέπεται δηλαδή πίστωση στον προϋπολογισμό του Ν.Π.Δ.Δ.. Ο έλεγχος κανονικότητας συνίσταται στο εάν η δαπάνη αυτή έχει νόμιμα αναληφθεί από τον διατάκτη, εάν συνοδεύεται από νόμιμα παραστατικά και εάν η σχετική απαίτηση δεν έχει υποπέσει σε καθεστώς παραγραφής. Άρα κάθε φορά εξετάζεται για το εάν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις που ορίζει το Δημόσιο Λογιστικό και επικουρικά κάθε άλλο νομοθέτημα οι διατάξεις του οποίου βρίσκουν εφαρμογή στην ανάληψη της συγκεκριμένης δαπάνης (Μπάρμπας, 2016, σ. 140 έως 145).

Στο άρθρο 27 ορίζεται ότι οι δαπάνες του δημοσίου υπόκεινται σε προληπτικό ή κατασταλτικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του

Νομοθετικού Διατάγματος 1265/1972 (ΦΕΚ 197 τ. Α΄). Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί, ως διαφορά του τότε με το σήμερα , ότι κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων του άρθρου 1 του Νόμου 4129/2013 (ΦΕΚ 52 τ. Α΄) από την 1^η Ιανουαρίου του 2019 δεν θα ασκείται ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών των Ν.Π.Δ.Δ. από το Ελεγκτικό Συνέδριο, παρά θα διενεργείται ο έλεγχος νομιμότητας σε κάθε παροχή υπηρεσιών μεγάλης οικονομικής αξίας που συνάπτει κάθε Ν.Π.Δ.Δ. με τρίτους (ΙΝ.ΕΠ., 2016).

Επικουρικά του Νόμου 2362/1995 εκδόθηκε το Προεδρικό Διάταγμα 151/1998 (ΦΕΚ 116 τ. Α΄). Με το Π.Δ. αυτό ορίζονται αναλυτικά όλες οι αρμοδιότητες των Υ.Δ.Ε. και ο τρόπος με τον οποίο διενεργείτε από αυτές η εκκαθάριση των δαπανών. Τέλος ενισχύεται ο ήδη σημαντικός ρόλος των Υ.Δ.Ε. στην διαχείριση του δημοσίου χρήματος με την ανάθεση σε αυτόν της άσκησης του επί τόπου ελέγχου σε ένα Ν.Π.Δ.Δ., όταν ανακύψουν σοβαρές αμφιβολίες για τη νομιμότητα και τη κανονικότητα μιας δαπάνης. Ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται με αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη μέσω της συλλογής του απαραίτητου αποδεικτικού υλικού.

Θα πρέπει εδώ να σημειώσουμε ότι ο Νόμος 2362/1995 καταργήθηκε σχεδόν στο σύνολό των άρθρων του με το Νόμο 4270/2014 (ΦΕΚ 143 τ. Α΄) που θα αναλύσουμε διεξοδικά παρακάτω.

Τέλος στην παράγραφο αυτή θα παρουσιάσουμε το τελευταίο Νόμο για το Δημόσιο Λογιστικό πριν την είσοδο της χώρας σε μνημονιακή επιτήρηση. Ο Νόμος αυτός είναι ο 3871/2010 (ΦΕΚ 141 τ. Α΄) που κύριο σκοπό είχε την συμπλήρωση των διατάξεων του Νόμου 2362/1995.

Ήδη από το 1^ο άρθρο του με τίτλο « Γενικές Αρχές » έρχεται ξεκάθαρα πλέον να ορίσει τις γενικές αρχές βάση των οποίων θα πρέπει να γίνεται η διαχείριση των δημοσίων οικονομικών όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Αυτές είναι:

- Η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα με την οποία η διαχείριση της περιουσίας και των υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης θα πρέπει να διενεργείται με σωφροσύνη και με γνώμονα την εξασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας. Αυτή εξειδικεύεται στα κάτωθι:
 1. Στην αρχή της οικονομικότητας
 2. Στην αρχή της αποδοτικότητας
 3. Στην αρχή της αποτελεσματικότητας
- Η αρχή της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας. Η Κυβέρνηση είναι υπεύθυνη να λογοδοτεί στη Βουλή για τη διαχείριση των δημοσίων

οικονομικών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, ώστε να διασφαλίζεται , μέσω των πράξεων των δημοσίων λειτουργών , η σταθερότητα και η αειφορία των οικονομικών αυτής.

- Η αρχή της διαφάνειας. Σύμφωνα με την αρχή αυτή όλοι οι δημόσιοι λειτουργοί θα πρέπει να διασφαλίζουν την έγκαιρη πληροφόρηση για το πώς διαχειρίζονται οι πόροι των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, ώστε να καθίσταται εφικτός ο δημόσιος έλεγχος.
- Η αρχή της ειλικρίνειας. Σύμφωνα με την αρχή αυτή κάθε οικονομική πρόβλεψη θα πρέπει να στηρίζεται σε πραγματικά στοιχεία.

Τα άρθρα 2 έως και το άρθρο 46 στοχεύουν σε συμπληρώσεις ή τροποποιήσεις επιμέρους άρθρων του Νόμου 2362/1995. Αξίζει εδώ να σημειώσουμε ότι στο άρθρο 44 ορίζεται « ο ορισμός της Διπλογραφικής Λογιστικής της Κεντρικής Διοίκησης ». Όλοι οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης είναι υποχρεωμένοι να τηρούν οικονομικές καταστάσεις με βάση τη διπλογραφική λογιστική τροποποιημένης ταμειακής βάσης σύμφωνα με την οποία το λογιστικό σύστημα στηρίζεται στην αρχή *του δεδουλεμένου των εσόδων και των εξόδων*. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την μέχρι πρότινος χρησιμοποιούμενη μέθοδο της απλογραφικής λογιστικής. Ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής της διπλογραφικής μεθόδου ορίζεται η 1^η Ιανουαρίου του 2011.

1.5 Μετάβαση από το Απλογραφικό στο Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα.

Η αναγκαιότητα της συνύπαρξης.

Ο προϋπολογισμός των Ν.Π.Δ.Δ. συντάσσεται σύμφωνα με το Ν.Δ. 496/1974 όπως προ είπαμε. Ως προϋπολογισμός ορίζεται η διοικητική πράξη που προσδιορίζει τα έσοδα και καθορίζει τα όρια των εξόδων (Καραγιάνης, 2006, σ. 9).

Ο προϋπολογισμός παρακολουθείτε με την απλογραφική λογιστική μέθοδο η οποία εκφράζεται από τυποποιημένους κανόνες και περιορίζεται στην απλή ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων. Όμως τόσο οι κοινωνικές όσο και οι οικονομικές εξελίξεις και αλλαγές απαιτούν και υπαγορεύουν ριζικές αλλαγές στο διαχειριστικό σύστημα των Ν.Π.Δ.Δ.. Οι οικονομικές υπηρεσίες καλούνται να αναβαθμισθούν και να στελεχωθούν με πιο εξειδικευμένο προσωπικό. Γίνεται πλέον κατανοητό ότι το σύστημα προϋπολογισμού θα πρέπει να λειτουργεί ως τέτοιο που να εξυπηρετεί τις διοικήσεις των Ν.Π.Δ.Δ. να προγραμματίζουν και να παρακολουθούν τις δραστηριότητές τους

καλύτερα και αποδοτικότερα αντί να συμβιβάζονται με ένα σύστημα απλής ταμειακής διαχείρισης. Τα προβλήματα αυτά ήρθε να καλύψει το Προεδρικό Διάταγμα 205/98 (ΦΕΚ 163 τ. Α΄).

Τα αυξημένα συστήματα ελέγχου που εισάγονται όχι μόνο από Ευρωπαϊκούς αλλά και από εγχώριους ελεγκτικούς μηχανισμούς απαιτούν την σύσταση οικονομικών υπηρεσιών παρά τα Ν.Π.Δ.Δ. με αυξημένους ρόλους. Τα οικονομικά στελέχη κάθε φορέα θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγουν τη σωστή πηγή χρηματοδότησης των πόρων τους.

Ακόμα και η έννοια του κόστους έχει πλέον ιδιαίτερη σημασία. Θα πρέπει οι παρεχόμενες υπηρεσίες που προσδιορίζονται από τον σκοπό λειτουργίας ενός Οργανισμού να ελέγχονται ως προς το κόστος τους. Άρα προκύπτει η αναγκαιότητα ύπαρξης στελεχών που θα είναι ικανά να συγκεντρώνουν όλα εκείνα τα στοιχεία που θα τους επιτρέπουν να προβαίνουν σε μελέτες κόστους.

Ο έλεγχος της νομιμότητας των δαπανών, σύμφωνα και με τις οδηγίες των Ευρωπαϊκών Ελεγκτικών μηχανισμών, εξυπηρετείται πλέον από ελεγκτικές υπηρεσίες που στηρίζουν το έργο τους σε πιο εξελιγμένα εργαλεία ελέγχου. Υπήρχαν π.χ. πράξεις φορέων που με το απλογραφικό λογιστικό σύστημα δεν μπορούσαν να αποτυπωθούν στα λογιστικά βιβλία παρόλο που επιδρούσαν ουσιαστικά στην περιουσία του φορέα μεταβάλλοντας την. Το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα έρχεται να επιλύσει το πρόβλημα αυτό, εξασφαλίζοντας έτσι την διαφάνεια των ενεργειών της διοίκησης κάθε φορέα. Με αυτό τον τρόπο προάγεται ένα ενιαίο σύστημα οικονομικής διαχείρισης για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Οι οικονομικές υπηρεσίες μέσα από ένα σύστημα προγραμματισμού εκτελούν πλέον όχι μόνο διαχειριστικές λειτουργίες που προκύπτουν από την εφαρμογή των όσων ορίζουν οι κανόνες του Δημόσιου Λογιστικού, της Διαχείρισης εσόδων, την τήρηση λογαριασμού αποθήκης, ταμείου, κ.λ.π., αλλά και λογιστικές – ελεγκτικές λειτουργίες όπως η τήρηση βιβλίων και αναφορών, η κωδικοποίηση των εσόδων και των εξόδων. Οι μεν πρώτες προϋποθέτουν τις δεύτερες ενώ οι δεύτερες απεικονίζουν τις πρώτες.

Στο Δημόσιο Λογιστικό το οποίο στηρίζεται στο απλογραφικό λογιστικό σύστημα παρακολούθησης δεν υπάρχει αντίστοιχος λογαριασμός που να μπορεί να εμφανίζει ξεκάθαρα « τις υποχρεώσεις έναντι τρίτων» ενός Οργανισμού, όπως δεν υπάρχει και ο σχετικός λογαριασμός που να παρακολουθεί « τις απαιτήσεις του φορέα έναντι τρίτων». Επίσης ένας ακόμη πολύ σημαντικός λογαριασμός, είναι ο λογαριασμός «ταμείο» του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος. Κάτι τέτοιο δεν παρατηρείται στο απλογραφικό

λογιστικό σύστημα αφού η απλή διαφορά των γραμματίων είσπραξης και των χρηματικών ενταλμάτων δεν μπορεί να μας ενημερώσει , σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή , για το ύψος των ρευστών διαθεσίμων.

Γνωρίζουμε ότι στη λογιστική επιστήμη σαν έσοδο θεωρούμε κάθε τι που αυξάνει την καθαρή θέση , ενώ σαν έξοδο κάθε τι που την μειώνει. Το διπλογραφικό λογιστικό θα μας δείξει ένα έσοδο όταν αυτό βεβαιώνεται. Σε αντίθεση το δημόσιο λογιστικό που στηρίζεται στο απλογραφικό λογιστικό σύστημα θα μας δείξει το έσοδο όταν εισπράττεται. Ομοίως ένα έξοδο στο διπλογραφικό λογιστικό σύστημα αποτελεί έξοδο της χρήσης στην οποία πραγματοποιήθηκε και συνοδεύεται από σχετικό τιμολόγιο , ενώ αντίθετα στο απλογραφικό λογιστικό σύστημα θεωρείται κάτι σαν έξοδο μόνο όταν αυτό εξοφληθεί και συνοδευτεί από σχετικό τιμολόγιο.

Είναι ξεκάθαρο λοιπόν ότι οι δυνατότητες που παρέχει το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα στην παροχή έγκαιρων και αξιόπιστων πληροφοριών στους έχοντας την οικονομική διαχείριση ενός Ν.Π.Δ.Δ. είναι αδιαμφισβήτητα μεγάλες. Αυτό αποτελεί και την υπεροχή του έναντι του απλογραφικού λογιστικού συστήματος το οποίο στήριξε λειτουργικά το πρώτο δημόσιο λογιστικό , όπως αυτό εκφράστηκε μέσα από το Νόμο 496/1974.

Η μετάβαση από το απλογραφικό στο διπλογραφικό λογιστικό σύστημα αναγνωρίστηκε από πολύ νωρίς από τους εκάστοτε κυβερνόντες ως ένα πολύ δύσκολο και τεράστιο έργο. Ίσως μάλιστα σε κάποιες περιπτώσεις και για ευνόητους λόγους να συνάντησε στην πορεία του και πολλούς πολέμιους αυτού. Ίσως και για αυτό άλλωστε να χρειάστηκαν πολλά χρόνια για την ολοκλήρωση της μετάβασης από το ένα σύστημα στο άλλο. Για αυτό άλλωστε το Προεδρικό Διάταγμα 205/1998 φάνηκε ότι δεν ήταν αρκετό για την ολοκλήρωση της διαδικασίας και συμπληρώθηκε από το Προεδρικό Διάταγμα 146/2003 (ΦΕΚ 122 τ.Α').

Χωρίς λοιπόν κάποιος να θέλει να υποβιβάσει ούτε κατά το ελάχιστο την προσφορά του απλογραφικού λογιστικού συστήματος στο Δημόσιο Λογιστικό , θα πρέπει ταυτόχρονα να αναγνωρίσει ότι δεν είναι δυνατόν μια διοίκηση ενός Οργανισμού να ασκήσει αποτελεσματική διοίκηση εάν δεν γνωρίζει απλά « τι μπαίνει και τι βγαίνει από το ταμείο».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΤΩΝ Ν.Π.Δ.Δ. ΣΗΜΕΡΑ

2.1 Η άρση της αρμοδιότητας άσκησης προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Πριν αναλύσουμε το Δημόσιο Λογιστικό του σήμερα με βάση το Νόμο 4270/2014 (ΦΕΚ 143 τ.Α΄) θα πρέπει πρώτα από όλα να αναφερθούμε επιγραμματικά στην κατά παρέκκλιση κατάργηση της αρμοδιότητας άσκησης προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο όπως αυτός οριζόταν μέχρι πρότινος με το Νόμο 4129/2013 (ΦΕΚ 52 τ. Α΄) .

Πρωτύτερα με το άρθρο 5 του Νόμου 4111/2013 (ΦΕΚ 18 τ. Α΄) ορίζονταν οι νέες αρμοδιότητες του Προϊστάμενου Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, καταργώντας έτσι τις διατάξεις του άρθρου 3B του Νόμου 2362/1995 το οποίο όριζε ότι το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους επιμελείται της εκτελέσεως του προϋπολογισμού και ως αρμοδιότητα του είναι η άσκηση ελέγχου στις δημόσιες δαπάνες.

Στην παράγραφο γ του άρθρου 5 του Νόμου 4111/2013 ορίζεται ότι ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών είναι υπεύθυνος να εγκρίνει όλες τις οικονομικές δεσμεύσεις του Οργανισμού και να διαβιβάζει τις σχετικές πληροφορίες στο Ελεγκτικό Συνέδριο και το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Στο άρθρο 10 του Νόμου 4337/15 (ΦΕΚ 129 τ. Α΄) , παράγραφος 10, υποπερίπτωση αα΄ ορίζεται ότι από 01-01-2019 κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων του Νόμου 4129/2013 δεν θα ασκείται προληπτικός έλεγχος στις δαπάνες των Ν.Π.Δ.Δ.. Με Προεδρικό Διάταγμα , που θα εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών , Δικαιοσύνης και Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων , κατόπιν γνώμης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου , θα καθορίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της συγκεκριμένης υποπερίπτωσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της αριθμ. 2/16570/0026/2016 (ΦΕΚ 1381 τ. Β΄) εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών περιγράφονται οι κάτωθι μεταφερόμενες προς τους Γ.Δ.Ο.Υ. αρμοδιότητες:

1. Αρμοδιότητα ελέγχου , εκκαθάρισης και έκδοσης εντολών πληρωμής δαπανών.
2. Αρμοδιότητα του ελέγχου της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών που μέχρι πρότινος ανήκε στις Υ.Δ.Ε., όπου από το νόμο προβλεπόταν , και στο Ελεγκτικό Συνέδριο.
3. Αρμοδιότητα του ελέγχου τήρησης των περί ανάληψης υποχρεώσεων διατάξεων και η παροχή βεβαιώσεως για την ύπαρξη απαιτούμενων πιστώσεων κ.λ.π.

Όλη αυτή η νομολογία , που πολύ περιληπτικά παρουσιάζεται στην παρούσα εργασία , έχει ως σκοπό την καθιέρωση ενός συστήματος διαχείρισης του δημοσίου χρήματος. Οι πρωτεύοντες διατάκτες Υπουργεία , Οργανισμοί , Ασφαλιστικά Ταμεία, Ο.Τ.Α. , είναι πλέον επιφορτισμένοι με πολύ αυξημένες αρμοδιότητες και είναι οι ίδιοι πλέον υπεύθυνοι για την διαχείριση των ρευστών διαθεσίμων τους , της περιουσίας και των υποχρεώσεών τους. Όπως πολύ σωστά αναφέρεται και στη παράγραφο 2 του άρθρου 25 του Νόμου 4270/2014 « οι προϊστάμενοι των οικονομικών υπηρεσιών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης είναι υπεύθυνοι για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση αυτών». Άρα ο κάθε Γ.Δ.Ο.Υ. είναι αυτός που θα πρέπει πλέον να εξετάζει την νομιμότητα και την κανονικότητα μιας δαπάνης, αρμοδιότητα που παλιότερα ανήκε είτε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους , όπου ο νόμος το προέβλεπε , είτε στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Είναι αυτός πλέον που μέσω της άσκησης της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου θα πρέπει , όπως ο νόμος ορίζει, να διασφαλίζει τη « χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του φορέα του» .

2.2. Ανάλυση του νέου δημόσιου λογιστικού σύμφωνα με το Νόμο 4270/2014. Ο αυξημένος ρόλος των Γ.Δ.Ο.Υ.

Ο νόμος αυτός χωρίζεται σε δύο βασικά μέρη.

Το πρώτο μέρος αφορά στην ενσωμάτωση στην Ελληνική έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2011/85/ΕΕ (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:ec0021>, n.d.) του Συμβουλίου της 8^{ης} Νοεμβρίου του 2011 , όπως άλλωστε ορίζεται στο άρθρο 1 όπου περιγράφεται ο Σκοπός του εν λόγω νομοθετήματος. Επιγραμματικά αναφέρουμε τα κάτωθι σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ Η ΟΔΗΓΙΑ;

Θεσπίζει τους λεπτομερείς κανόνες για τους εθνικούς προϋπολογισμούς. Οι εν λόγω κανόνες είναι αναγκαίοι ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των απαιτήσεων της οικονομικής και νομισματικής ένωσης από τις κυβερνήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και για την αποφυγή των υπερβολικών ελλειμμάτων.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

Οι κυβερνήσεις της ΕΕ πρέπει:

— να διαθέτουν δημόσια λογιστικά συστήματα τα οποία καλύπτουν συνολικά όλους τους τομείς των εσόδων και των δαπανών. Τα εν λόγω δημόσια λογιστικά συστήματα πρέπει να υπόκεινται σε εσωτερικό έλεγχο και ανεξάρτητο λογιστικό έλεγχο,

— να δημοσιοποιούν τα δημοσιονομικά δεδομένα. Τα δεδομένα που αφορούν την κεντρική διοίκηση, τη διοίκηση ομόσπονδων κρατιδίων και τον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης πρέπει να παρέχονται σε μηνιαία βάση, ενώ εκείνα που αφορούν την τοπική αυτοδιοίκηση σε τριμηνιαία βάση,

— να μεριμνούν ώστε ο δημοσιονομικός σχεδιασμός να βασίζεται σε ρεαλιστικές μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προγνώσεις, χρησιμοποιώντας τα πλέον επίκαιρα δεδομένα. Αυτά περιλαμβάνουν πρόσφατες προγνώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και, ενδεχομένως, τις προγνώσεις άλλων ανεξάρτητων οργανισμών,

— να εφαρμόζουν ειδικούς φορολογικούς κανόνες με στόχο τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του συνολικού κρατικού προϋπολογισμού με τους ευρωπαϊκούς κανόνες. Σκοπός είναι να αποφεύγεται το υπερβολικό δημόσιο έλλειμμα ή χρέος. Οι ανεξάρτητοι οργανισμοί παρακολουθούν προσεκτικά τη συμμόρφωση με τους κανόνες,

— να διαμορφώνουν ένα αξιόπιστο, αποτελεσματικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο, το οποίο περιλαμβάνει δημοσιονομικό σχεδιασμό με χρονικό ορίζοντα 3

ετών. Αυτό περιλαμβάνει πολυετείς δημοσιονομικούς στόχους, προβλέψεις για σημαντικά στοιχεία δαπανών και εσόδων και αξιολόγηση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών,

να διασφαλίζουν τη συνοχή και τον συντονισμό όλων των λογιστικών κανόνων και διαδικασιών σε όλους τους τομείς της κυβερνητικής δραστηριότητας.

Η Επιτροπή, στην έκθεση του 2014 σχετικά με την ποιότητα των εθνικών δημοσιονομικών στοιχείων, διαπίστωσε ότι οι κυβερνήσεις της ΕΕ ήταν εξαιρετικά συνεπείς όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις προθεσμίες υποβολής εκθέσεων, αλλά ότι υπήρχαν περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά την πληρότητα των πινάκων για το υπερβολικό έλλειμμα.

Το δεύτερο μέρος αφορά στη συστηματική ένταξη σε ενιαίο κείμενο αλλά και στην επικαιροποίηση των ισχυουσών αρχών δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας αλλά και των διατάξεων του δημόσιου λογιστικού.

Είναι προφανές ότι το επίκεντρο ενδιαφέροντος της παρούσας εργασίας εστιάζεται στο δεύτερο μέρος του νομοθετήματος. Ως εκ τούτου δεν πρόκειται να σταθούμε σε άρθρα που αναφέρονται στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.) , στη σύσταση και στον ορισμό των αρμοδιοτήτων του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου.

Θα ξεκινήσουμε από το άρθρο 21 το οποίο αποτελεί εκτέλεση των άρθρων 4(6), 13(1) και 14(3) της οδηγίας 2011/85/ΕΕ στο οποίο αναλύονται διεξοδικά οι αρμοδιότητες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Διαβάζοντας κάποιος προσεκτικά τις αρμοδιότητες αυτές κατανοεί ότι ο ρόλος του Γ.Λ.Κ. δεν είναι πλέον διαχειριστικός ή εκτελεστικός ως προς τον προϋπολογισμό των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Έγκειται κυρίως στο να παρακολουθεί και να συντονίζει τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ως προς την ορθή εκτέλεση των προϋπολογισμών τους και να ασκεί έλεγχο στην οικονομική διαχείριση των δημοσίων επιχειρήσεων, των δημοσίων Οργανισμών, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. που επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό σε ποσοστό τουλάχιστον του 50% του προϋπολογισμού τους.

Στο άρθρο 25 αναλύονται οι κατά πολύ πλέον αυξημένες αρμοδιότητες των Γ.Δ.Ο.Υ. , δηλαδή των Γενικών Διευθυντών Οικονομικών Υπηρεσιών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Ο όρος Γ.Δ.Ο.Υ. προϋπήρχε στη δημόσια διοίκηση . Τώρα όμως

με τον νόμο αυτό η αυτοδυναμία και η εξουσία του , όσον αφορά τη διαχείριση του δημοσίου χρήματος , είναι πλέον τεράστια. Η ισοβάθμιση τους με τους ανώτερους υπαλλήλους των Υ.Δ.Ε. περιγράφεται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 25 όπου αναφέρεται ότι για τους Γ.Δ.Ο.Υ. ΚΑΙ τους ιεραρχικά υφιστάμενούς τους ισχύουν οι απαγορεύσεις και τα ασυμβίβαστα που ισχύουν και για τους υπαλλήλους των Υ.Δ.Ε.. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 25 ο Γ.Δ.Ο.Υ. είναι πλέον υπεύθυνος για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του φορέα. Αυτός είναι πλέον ο αποκλειστικά υπεύθυνος για τη διασφάλιση του δημοσίου χρήματος ως θεματοφύλακας αυτού. Ταυτόχρονα όμως μέσω αυτών του παρέχεται και τεράστια αυτονομία ως προς τις πράξεις που θα πραγματοποιήσει. Ο ρόλος του Γ.Λ.Κ. έγκειται πλέον στο να εκδίδει οδηγίες για την ορθή οικονομική διαχείριση των φορέων, τις οποίες ο Γ.Δ.Ο.Υ. θα πρέπει να εφαρμόζει.

Πέρα όμως των νέων αρμοδιοτήτων ο Γ.Δ.Ο.Υ. έχει και αυξημένες υποχρεώσεις. Αυτές περιγράφονται στο άρθρο 26 του προς εξέταση νόμου. Σύμφωνα με αυτό ο Γ.Δ.Ο.Υ. ως υπεύθυνος για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση είναι υποχρεωμένος να αρνηθεί την εκτέλεση δαπάνης που υπερβαίνει τα όρια του προϋπολογισμού, ενημερώνοντας όμως εγγράφως την αρμόδια αρχή. Εάν η τελευταία επιμένει στην εκτέλεση της δαπάνης , τότε ο Γ.Δ.Ο.Υ. αφού ξανά εκφράσει εγγράφως την αντίρρηση του με ταυτόχρονη κοινοποίηση αυτής στο Γ.Λ.Κ. και στο Ελεγκτικό Συνέδριο να εκτελέσει την εντολή μεταβιβάζοντας όμως έτσι την ευθύνη για τη νομιμότητα και την κανονικότητα της ενέργειας στον εντολέα αυτής. Ειδάλλως οι ενέργειες του Γ.Δ.Ο.Υ. υπέχουν αστική ευθύνη και για κάθε ζημία που προκλήθηκε στον φορέα από τις ενέργειες αυτές διώκεται ο Γ.Δ.Ο.Υ. για δόλο ή βαριά αμέλεια.

Στο άρθρο 31 πολύ συνοπτικά περιγράφεται το έργο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Διαβάζοντας κανείς το συγκεκριμένο άρθρο αντιλαμβάνεται αμέσως τις αλλαγές επί των Αρμοδιοτήτων του. Επί παραδείγματι στην παράγραφο ββ αναφέρεται ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκεί τον έλεγχο της νομιμότητας στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων έργων , προμηθειών και παροχής υπηρεσιών μόνο μεγάλης οικονομικής αξίας που συνάπτει με τρίτους το Δημόσιο ή άλλο Ν.Π.Δ.Δ..

Τα άρθρα 33 έως 41 του Κεφαλαίου Γ του Β' μέρους περιγράφουν τους Δημοσιονομικούς Κανόνες και τις Γενικές Αρχές για τη Διαχείριση των Οικονομικών του Δημοσίου.

Στο Κεφάλαιο Δ του Β' μέρους και συγκεκριμένα στα άρθρα 42 έως 48 αναλύεται το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.) σε εκτέλεση του άρθρου 9 (2) (4) της Ευρωπαϊκής οδηγίας 2011/85/ΕΕ.

Στο Κεφάλαιο Α, Β και Γ του Γ' μέρους και δη στα άρθρα 49 έως και 64 περιγράφονται οι κανόνες σύνταξης , ψήφισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα πάντα με την Ευρωπαϊκή οδηγία.

Τα υπόλοιπα άρθρα του νομοθετήματος αποτελούν αναδιατύπωση όλων των προηγούμενων νομοθετημάτων που έχουμε ήδη αναλύσει και αφορούν τις υποχρεώσεις του διατάκτη , την διαχείριση των εσόδων και εξόδων και τα χρηματικά εντάλματα. Αναφέρονται επίσης στον τρόπο με τον οποίο θα γίνονται οι καταλογισμοί για τις μη νόμιμες δαπάνες που πληρώθηκαν με τίτλους πληρωμής και ορίζονται τέλος τα χρονικά όρια παραγραφής των απαιτήσεων του Δημοσίου.

Ο νομοθέτης με τον Νόμο 4270/14 προσπάθησε να συγκεντρώσει σε ένα κανόνα όλα τα θέματα που άπτονται του Δημόσιου Λογιστικού κάτι που παλαιότερα διαχωριζόταν σε διαφορετικά νομοθετήματα.

Η Ελλάδα ως μέλος της Ε.Ε. είναι υποχρεωμένη να εντάξει στη νομοθεσία της όλες τις οδηγίες της Ε.Ε. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε ότι ο έλεγχος επί των δαπανών του δημοσίου θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα ελεγκτικά πρότυπα

2.3 Οι βασικές αλλαγές του τώρα με το χθες στον έλεγχο των Δημοσίων Δαπανών.

Γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο κάθε ευρωπαϊκή οδηγία ή νομοθετική ρύθμιση είναι ανώτερη κάθε εθνικής. Βάση αυτού η ελληνική Βουλή προχώρησε στην ψήφιση του Νόμου 4270/2014 με σκοπό την ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου της 8^{ης} Νοεμβρίου του 2011.

Στο άρθρο 15 του νόμου αυτού με τίτλο «Συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις από τη διεθνή νομοθεσία» αναφέρεται ότι ξ «Κυβέρνηση διασφαλίζει ότι κατάρτιση , η εκτέλεση και η εφαρμογή της δημοσιονομικής πολιτικής και του προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης εναρμονίζονται με τις Ευρωπαϊκές και Διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας».

Στο άρθρο 24 με τίτλο «Προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών Υπουργείων» εισάγεται ο όρος του Γ.Δ.Ο.Υ. (Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών) και ορίζονται οι αρμοδιότητες αυτού.

Στο άρθρο 69 με τίτλο «Προληπτικός έλεγχος δαπανών και εσόδων από το Ελεγκτικό Συνέδριο» αναφέρεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται η άσκηση του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο , κάτι όμως που άλλαξε όπως προ αναφέραμε σε προηγούμενη παράγραφο με το νόμο 4337/2015.

Στο άρθρο 69Γ περιγράφονται οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες προς τους Γ.Δ.Ο.Υ. και σημειώνεται ότι « όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται οι Υ.Δ.Ε., Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου, και τα Ειδικά Λογιστήρια, μετά την πραγματοποιούμενη μεταφορά αρμοδιοτήτων, νοούνται πλέον οι Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών των Υπουργείων των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Με την Υπουργική Απόφαση 2/99988/0004/2016 (ΦΕΚ 4480 τ. Β΄) του Υπουργού Οικονομικών «Εξειδίκευση και καθορισμός των αρμοδιοτήτων των Δημοσιονομικών Υπηρεσιών Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.)» έχουμε την μετονομασία των Υ.Δ.Ε. σε Δ.Υ.Ε.Ε. και των καθορισμό των νέων αρμοδιοτήτων τους. Ο νέος ρόλος τους έχει υποστηρικτικό χαρακτήρα προς το έργο που επιτελούν πλέον οι Γ.Δ.Ο.Υ. , ενώ το ελεγκτικό τους έργο είναι β΄ βαθμού και διενεργείται κυρίως έπειτα από εντολή εισαγγελέα. Συγκεντρώνουν οικονομικά στοιχεία από όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και ελέγχουν και βεβαιώνουν το εάν οι πραγματοποιούμενες πράξεις των Γ.Δ.Ο.Υ. των φορέων είναι συμβατές με τα οριζόμενα των εκάστοτε οδηγιών και εγκυκλίων και των επιταγών που ορίζουν το Μ.Π.Δ.Σ. και ο προϋπολογισμός.

Με την Υπουργική Απόφαση 2/16570/0026/2016 (ΦΕΚ 1381 τ. Β΄) του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι Γ.Δ.Ο.Υ. ως αποκλειστικά υπεύθυνοι για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του φορέα τους και ισχύουν για αυτούς και για τους υπαλλήλους που εποπτεύουν οι περιορισμοί και τα ασυμβίβαστα των υπαλλήλων των Υ.Δ.Ε. , σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία.

Με βάση το αντικείμενο της παρούσας εργασίας αναφέρουμε τις συγκεκριμένες κάτωθι μεταφερόμενες προς τους Γ.Δ.Ο.Υ. αρμοδιότητες:

- Αρμοδιότητα Ελέγχου , Εκκαθάρισης και Έκδοση Εντολής Πληρωμής Δαπανών.
- Ο έλεγχος νομιμότητας και κανονικότητας καθώς και η εκκαθάριση των δαπανών του οικείου φορέα , με βάση τα νόμιμα δικαιολογητικά αυτών.
- Η έκδοση εντολών πληρωμής των δαπανών του οικείου φορέα.

- Η τακτοποίηση των χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής.

Με το Νόμο 4446/2016 (ΦΕΚ τ. Α΄) ορίζεται πλέον ξεκάθαρα ότι ο έλεγχος των δαπανών θα διενεργείται πλέον από τους Γ.Δ.Ο.Υ. .

Στο άρθρο 75 αυτού που αφορά στον έλεγχο των δαπανών από τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων γίνεται ξεκάθαρα αντιληπτό ότι ο προληπτικός διοικητικός έλεγχος περνά πλέον στους Γ.Δ.Ο.Υ., αφού αυτοί θα ελέγχουν την νομιμότητα και την κανονικότητα μιας δαπάνης .

Σύμφωνα με το άρθρο 86 «έννοια και αντικείμενο επιτόπιου ελέγχου» αναφέρεται ότι εάν από τον έλεγχο που διενεργούν οι οικονομικές υπηρεσίες των φορέων επί της νομιμότητας και κανονικότητας μιας δαπάνης ανακύψουν σοβαρές αμφιβολίες για το *ουσιαστικό μέρος* αυτής , δύναται να ζητηθεί η διενέργεια επιτόπιου ελέγχου. Από αυτό προκύπτει ότι οι Γ.Δ.Ο.Υ. θεωρητικά έχουν αυξημένο ρόλο σε σχέση με τις Υ.Δ.Ε. αφού δεν εκτελούν μόνο τον *τυπικό διοικητικό έλεγχο* (έλεγχος νομιμότητας – κανονικότητας) αλλά εξετάζουν και το *ουσιαστικό μέρος* αυτής , κάτι που μέχρι πρότινος πραγματοποιούνταν από το Ελεγκτικό Συνέδριο που εφαρμόζε τον *δικαστικό προληπτικό έλεγχο*.

Ο Γ.Δ.Ο.Υ. σε αυτή την περίπτωση ζητά την διενέργεια επιτόπιου ελέγχου από τον Υπουργό Οικονομικών ο οποίος αναθέτει την αρμοδιότητα του ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 87 του αναφερθέντος νόμου στις Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Διαβάζοντας όλα τα παραπάνω καταλαβαίνουμε ότι η αρμοδιότητα του προληπτικού και λοιπών ελέγχων περνά στους Γ.Δ.Ο.Υ. και εκφεύγει πλέον των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των Υ.Δ.Ε. που μετονομάζονται και μετασχηματίζονται ως προς τις αρμοδιότητες τους.

Διεξάγοντας επιστημονική έρευνα δεν θα μπορούσαμε την συγκεκριμένη στιγμή να κρίνουμε ή να αξιολογήσουμε τα αποτελέσματα των νέων διαδικασιών , οποίες μόλις εφαρμόστηκαν. Οι υπηρεσίες βρίσκονται ακόμα στο στάδιο της προσαρμογής και της κατανόησης του υπέρ αυξημένου ρόλου τους.

Εμείς με την παρούσα εργασία θα προσπαθήσουμε μέσα από επιτόπια έρευνα που θα πραγματοποιήσουμε να παρουσιάσουμε τις απόψεις των τριών κυρίαρχων θεσμικών ομάδων, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των Υ.Δ.Ε. από τη μία και των υπαλλήλων οικονομικών υπηρεσιών διαφόρων Ν.Π.Δ.Δ..

Θα καταγράψουμε τις σκέψεις τους, τους προβληματισμούς τους για τα πιθανά προβλήματα που μπορεί να ανακύψουν. Πιστεύουμε ότι αυτή είναι μία πολύ σημαντική έρευνα που θα πρέπει μελλοντικά να συνεχιστεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

3.1 Ιστορική Αναδρομή

Από την έναρξη κιόλας της Ελληνικής Επανάστασης το 1821 εμφανίσθηκε η ανάγκη θέσπισης κανόνων για τη σωστή δημοσιονομική διαχείριση του κινήματος (Θεοχαρόπουλος, Φορολογικό Δίκαιο, 1981).

Οι οικονομικές δεσμεύσεις της χώρας προς τις Ευρωπαϊκές Δυνάμεις οδήγησαν στην θέσπιση του πρώτου δικαστικού θεσμού , του Ελεγκτικού Συνεδρίου , που ως όργανο είχε πλέον στην αρμοδιότητά του τον έλεγχο της δημοσιονομικής διαχείρισης τόσο του επαναστατικού κινήματος , όσο και του νεοσύστατου αργότερα Ελληνικού κράτους (Γέροντας, Δημοσιονομικό Δίκαιο, 2005, σ. 165).

Το Ελληνικό Ελεγκτικό Συνέδριο εγκαθιδρύθηκε με βάση το Βούλευμα της 27^{ης} Σεπτεμβρίου / 9^{ης} Οκτωβρίου του 1833 «Περί συστάσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΦΕΚ 32 τ. Α΄)» . Το Βούλευμα αυτό έθετε το Ελεγκτικό Συνέδριο υπό τον έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας , παρόλο που το τελευταίο ιδρύεται δύο χρόνια μετά με το Βασιλικό Διάταγμα της 18^{ης} Σεπτεμβρίου του 1835. Το διάταγμα το ίδιο αποτελεί αντιγραφή νόμου του Ναπολέοντα του 1807 (Μηλιώνης, Η νομολογιακή διαπραγμάτευση του παρεμπόπτοντος ελέγχου των διοικητικών πράξεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο, 1992).

Η επιτακτική ανάγκη διενέργειας ελέγχου στη διαχείριση του δημοσίου χρήματος κατά τα χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης κατά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας είναι αυτή που ορίζει το Ελεγκτικό Συνέδριο ως το πρώτο Ανώτατο Δικαστήριο της Ελληνικής Επικράτειας, πριν το Συμβούλιο της Επικρατείας, αλλά και πριν του Άρειου Πάγου που ιδρύεται μόλις το 1937 (Μπάρμπας, 2016).

Οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου αρχικά ήταν ο έλεγχος της είσπραξης των φόρων και των λοιπών δικαιωμάτων του Δημοσίου , όπως π.χ. οι μισθώσεις των εθνικών γαιών προς τους μεγαλοκτηματίες αλλά και η επιβολή κυρώσεων έναντι όσων δεν φρόντιζαν να καταβάλουν ως όφειλαν τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους.

Παρά όμως τον κυρίαρχο ρόλο του, αρχικά, το Ελεγκτικό Συνέδριο τέθηκε υπό τον έλεγχο του Συμβουλίου Επικρατείας, που σήμερα έχει την μορφή του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου της χώρας, και αργότερα του Αρείου Πάγου, του Ανώτατου Ποινικού Δικαστηρίου της χώρας. Έτσι κάθε απόφασή του μπορεί να τύχαινε αναιρέσεως από κάποιο από τα άλλα δικαστήρια. Αυτό συνέβαινε μέχρι το 1844, όπου σύμφωνα με το άρθρο 102 του Συντάγματος του 1844 «... το Συμβούλιο της Επικρατείας παύει, διαλύεται αυτοδικαίως ...» αφού αποτελούσε πειθήνιο όργανο του απολυταρχισμού και της μοναρχίας. Μετά όμως τη Βουλευτική Σύνοδο αποδόθηκαν νέες αρμοδιότητες στο Ελεγκτικό Συνέδριο κατά τη χρονική περίοδο 1864 έως 1923, όπου συγκεκριμένα με το Νόμο ΑΥΟΖ/1887 ανατίθενται στο Ελεγκτικό Συνέδριο οι αρμοδιότητες του προληπτικού ελέγχου. Με βάση αυτές του προσδίδεται ο ρόλος του *θεματοφύλακα του δημοσίου χρήματος*.

Επί πρόσθετα το 1919 με τη ψήφιση του Νόμου 1634/1919 (ΦΕΚ 5 τ. Α') ανατίθενται στο Ελεγκτικό Συνέδριο ο έλεγχος των δημοσίων απολογισμών, ενώ το έτος 1953 με το Νομοθετικό Διάταγμα 2712/1953 (ΦΕΚ 323 τ. Α') το Ελεγκτικό Συνέδριο φέρει πλέον τον τίτλο του Ανώτατου Δημοσιονομικού Δικαστηρίου, ένα τίτλο και μια ιδιότητα που ισχύει μέχρι και σήμερα (Χιώλου, 1998, σ. 339).

Η σημαντικότητα λοιπόν του προληπτικού ελέγχου παρατηρήθηκε από πολύ νωρίς. Ως αρμοδιότητα αρχικά ασκούνταν από τους Παρέδρους, οι οποίοι ήταν δικαστικοί λειτουργοί του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Κατοχυρώθηκε αμετάκλητα σε αυτούς με την παρ. 1 στ. α' του άρθρου 9 του Συντάγματος του 1975.

Κατά την πορεία των χρόνων και για πρώτη φορά την χρονική περίοδο 1985 – 1990 αναστέλλεται η άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Νόμου 1489/1984 (ΦΕΚ 170 τ. Α'). Έτσι από 01-01-1985 η αρμοδιότητα αυτή περνά στις Υ.Δ.Ε. Το Ελεγκτικό Συνέδριο όμως σύμφωνα με απόφαση της Ολομέλειας, όπως αυτή προκύπτει από τα Πρακτικά της 34^{ης} Γενικής Συνεδριάσεως της Ολομέλειας στις 08-10-1984, κρίνει την αφαίρεση της άσκησης της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου των δημοσίων δαπανών αντισυνταγματική, τονίζοντας επί πλέον τους κινδύνους που ελλόχευε μια τέτοια νομοθετική ρύθμιση (Κοκκίδου, 2004, σ. 7).

Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι η ανεξαρτησία του Ελεγκτικού Συνεδρίου από το Συμβούλιο της Επικρατείας έρχεται μόλις το 1952 με την τότε συνταγματική αναθεώρηση. Σύμφωνα με αυτή προβλέπεται πλέον η ισοβιότητα των Παρέδρων του Συνεδρίου. Επίσης προβλέπεται ότι οι αποφάσεις του που αφορούν στον καταλογισμό

υπολόγων αλλά και στην απονομή συντάξεων δεν υπόκεινται πλέον στον έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας. Οι αρμοδιότητες αυτές εμπλουτίστηκαν με την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο από αρχής ιδρύσεώς του δημιούργησε ισχυρές αντιπάθειες στους κατά καιρούς έχοντες την εξουσία. Η προσπάθεια διαφύλαξης του δημοσίου χρήματος δημιουργούσε δυσαρέσκεις στους κόλπους των ισχυρών τάξεων κάθε εποχής. Εκείνοι ένιωθαν ότι απειλούνται αφού η οικονομική τους αυτοδυναμία περιοριζόταν. Αν ανατρέξει κανείς σε ιστορικές αλήθειες θα βρει πληθώρα παραδειγμάτων όπου το Ελεγκτικό Συνέδριο επιδεικνύοντας σθεναρή αντίσταση κατάφερε να αποδείξει την αδιαφιλονίκητη κυριαρχία του στην επίλυση κάθε δημοσιονομικής διαφοράς (Κοκκίδου, 2004, σ. 8 έως 9).

3.2 Οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου κωδικοποιούνται για πρώτη φορά στο άρθρο 98 του Συντάγματος του 1975 και υπέπεσαν σε αναθεώρηση στο αναθεωρημένο Σύνταγμα του 2001.

« Αυτές είναι:

- ❖ Ο έλεγχος των δαπανών του κράτους , καθώς και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως ή άλλων νομικών προσώπων , που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στο καθεστώς αυτό.
- ❖ Ο έλεγχος των συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας στις οποίες αντισυμβαλλόμενος είναι το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο που εξομοιώνεται με το Δημόσιο από την άποψη αυτή , όπως ο νόμος ορίζει. Πρέπει να σημειωθεί ότι η αρμοδιότητα αυτή προστέθηκε με την πρόσφατη αναθεώρηση του Συντάγματος του έτους 2001 και αποβλέπει στην πρόληψη των απατηλών μεθοδεύσεων στις οποίες είναι δυνατό να προσφύγουν οι ενδιαφερόμενοι κατά τη σύναψη και εκτέλεση των συμβάσεων με το Δημόσιο, προκειμένου να αποκομίσουν παράνομα κέρδη.
- ❖ Ο έλεγχος των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

- ❖ Η γνωμοδότηση για τα νομοσχέδια που αφορούν συντάξεις ή αναγνώριση υπηρεσίας , για την παροχή δικαιώματος σύνταξης σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 73 , καθώς και για κάθε άλλο θέμα που ορίζει ο νόμος.
- ❖ Η σύνταξη και η υποβολή έκθεσης προς την Βουλή για τον απολογισμό και τον ισολογισμό του Κράτους κατά το άρθρο 79 παρ. 7.
- ❖ Η εκδίκαση διαφορών σχετικά με την απονομή συντάξεων , καθώς και με τον έλεγχο των λογαριασμών του εδαφίου γ'.
- ❖ Η εκδίκαση υποθέσεων που αναφέρονται στην ευθύνη των πολιτικών ή στρατιωτικών υπαλλήλων , καθώς και των υπαλλήλων τοπικής αυτοδιοίκησης και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου για κάθε ζημιά που από δόλο ή αμέλεια προκλήθηκε στο Κράτος, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.» (Μπάρμπας, 2016, σ. 131 έως 132).

Σύμφωνα με την αναθεώρηση του 2001 οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου περιγράφονται με τον τίτλο «*Δικαστική Εξουσία*» και άρα δεν υπόκεινται πλέον στον αναθεωρητικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας. Αυτές χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες , τις ελεγκτικές , τις γνωμοδοτικές και τις δικαιοδοτικές.

A) Οι ελεγκτικές αρμοδιότητες

Η ελεγκτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων, στον έλεγχο συμβάσεων μεγάλης αξίας που συνάπτει το Δημόσιο , αλλά και των ελέγχων των δαπανών.

Όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων (π.χ. Ο.Τ.Α. κ' Ν.Π.Δ.Δ.) αυτός είναι προληπτικός , ενώ ο έλεγχος των λογαριασμών του Δημοσίου είναι κατασταλτικός αφού πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση και την εκτέλεση μιας δαπάνης. Τέλος ο έλεγχος των συμβάσεων μεγάλης αξίας που συνάπτει το Δημόσιο με τρίτους είναι συνεχής και αδιάλειπτος αφού ξεκινά με τον προ συμβατικό έλεγχο και ολοκληρώνεται με την εκτέλεση της σύμβασης.

Πρέπει εδώ να σημειωθεί η μεγάλη διαφορά που υπάρχει μεταξύ των ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των ελέγχων που διενεργούν οι Υ.Δ.Ε.. Η διαφορά τους έγκειται στο γεγονός ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί δικαστικό έλεγχο επί των δαπανών ενώ οι Υ.Δ.Ε. διοικητικό. (Μπάρμπας, 2016, σ. 134). Η διαφορά αυτή

υπαγορεύεται από την ιδιότητα των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι δικαστικοί λειτουργού και ως τέτοιοι τελούν το έργο τους υπό πλήρη ανεξαρτησία.

B) Οι γνωμοδοτικές αρμοδιότητες

Οι γνωμοδοτικές αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου διαχωρίζονται στις κάτωθι υπό ομάδες:

- Στις γνωμοδοτήσεις επί συνταξιοδοτικών νομοσχεδίων. Πάρα πολλές φορές νομοσχέδια που ρυθμίζουν συνταξιοδοτικές διατάξεις ψηφίζονται χωρίς να έχει προηγηθεί γνωμοδότηση επί αυτών του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Άρα κάθε φορά τίθετο παρόμοιο θέμα το Ελεγκτικό Συνέδριο καλείται να αξιολογήσει τα εξωτερικά τυπικά στοιχεία μιας συνταξιοδοτικής διάταξης, η οποία μπορεί να κριθεί αντισυνταγματική από το Δικαστήριο και να εκπέσει.
- Στην κατάθεση *Διαδήλωσης* που δεν είναι τίποτα άλλο από την κατάθεση στη Βουλή έκθεσης που αφορά τον απολογισμό και των ισολογισμό των κρατικών δαπανών. Η πράξη αυτή αφορά την κορύφωση του ελέγχου επί των εντολών των δημοσίων υπολόγων , τον κατασταλτικό έλεγχο αυτών. Η έκθεση συντάσσεται έπειτα σύσκεψη της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και δεν περιορίζεται μόνο στον ισολογισμό και στον απολογισμό , αλλά και στην παροχή προτάσεων για βελτιώσεις επί της ενεργής νομοθεσίας , λειτουργώντας έτσι γνωμοδοτικά και όχι λαμβάνοντας τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις.

Γ) Οι δικαιοδοτικές αρμοδιότητες

Στις αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκει και η επίλυση διαφορών που προκύπτουν από τον έλεγχο των λογαριασμών , από την απονομή συντάξεων και από τις διαφορές που αφορούν την αστική ευθύνη δημοσίων υπαλλήλων επί των δικαιωμάτων των φορέων τους.

Πρέπει εδώ αν σημειωθεί ότι διαφορές που αφορούν την κοινωνική ασφάλιση εκδικάζονται από τακτικά διοικητικά δικαστήρια και από το Συμβούλιο της Επικρατείας (Σαρμάς, 1997, σ. 171).

3.3 Ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο και τις Υ.Δ.Ε..

Πριν μιλήσουμε για τις διαφορές μεταξύ του προληπτικού ελέγχου επί των δημοσίων δαπανών που διεξάγει το Ελεγκτικό Συνέδριο με αυτούς που διενεργούν οι Υ.Δ.Ε., θα πρέπει να ορίσουμε το τι είναι *δημόσια δαπάνη*. Ως δημόσια δαπάνη λογίζεται «οποιαδήποτε δημόσια επιβάρυνση του Κράτους περιληφθεί στον προϋπολογισμό , η οποία γίνεται αντιληπτή ως διάθεση χρήματος για την ικανοποίηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος» (Γαλιτάκη, 1998, σ. 21).

Το Δημόσιο Λογιστικό προέβλεψε εξ αρχής δύο ειδών έλεγχου των δημοσίων δαπανών , τον προληπτικό και τον κατασταλτικό έλεγχο. Σκοπός τους είναι η διαφύλαξη του δημοσίου χρήματος από δόλιες και απατηλές ενέργειες τόσο των εκπροσώπων της Δημόσιας Διοίκησης, όσο και των ιδιωτών (Μπάρμπας, 2016, σ. 126).

Η διαφορά τους έγκειται κυρίως στον χρόνο άσκησής τους. Ο μεν προληπτικός έλεγχος διενεργείται πριν την εκτέλεση μιας δαπάνης , ο δε κατασταλτικός μετά τη διενέργεια αυτής. Δεδομένου ότι η παρούσα εργασία επικεντρώνεται κυρίως στον προληπτικό έλεγχο , δεν θα εμβαθύνουμε περισσότερο στο έργο και στη σημαντικότητα του κατασταλτικού ελέγχου.

Έργο και σκοπός άσκησης του προληπτικού ελέγχου είναι η δυνατότητα πρόληψης και αποφυγής εκτέλεσης μίας μη νόμιμης και μη κανονικής δαπάνης. Αυτός , ανάλογα με τον φορέα που τον διενεργεί , διακρίνεται σε δύο είδη . Στον διοικητικό έλεγχο που διενεργείται από τις Υ.Δ.Ε. , βάση του άρθρου 26 του Νόμου 2362/1995 και στον δικαστικό έλεγχο που διενεργείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο βάση του άρθρου 98 του Συντάγματος του 1975.

Η άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από τις Υ.Δ.Ε. – Ο Διοικητικός έλεγχος.

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του Νόμου 2362/1995 όταν αναφερόμαστε στη δημόσια δαπάνη εννοούμε « τη γενόμενη χρησιμοποίηση πιστώσεως για την εκπλήρωση των λειτουργικών δραστηριοτήτων ή των σκοπών του Δημοσίου».

Ο προληπτικός διοικητικός έλεγχος αποτελεί πεδίο δράσης της εκτελεστικής εξουσίας και για αυτό ασκείται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και τις Υ.Δ.Ε. . Ο έλεγχος αυτός επικεντρώνεται κυρίως στο στάδιο της ανάληψης μιας δαπάνης και στο στάδιο της εκκαθάρισης αυτής. Κύριο σημείο ελέγχου είναι ο έλεγχος

της νομιμότητας και της κανονικότητας μιας δαπάνης. Μία δαπάνη θεωρείται νόμιμη όταν αυτή ορίζεται ρητά από διάταξη νόμου και για την εκτέλεση αυτής έχει προβλεφθεί σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό . Ενώ μία δαπάνη θεωρείται κανονική όταν έχει αναληφθεί νόμιμα από τον διατάκτη και συνοδεύεται από νόμιμα παραστατικά και επίσης δεν έχει υποπέσει σε καθεστώς παραγραφής.

Οι μεγάλοι πολέμοι του διοικητικού προληπτικού ελέγχου προβάλλουν ως επιχείρημα την μη αποτελεσματικότητα αυτού που πηγάζει κυρίως από τον τρόπο άσκησης του. Οι Υ.Δ.Ε. ασχολούνται κυρίως με το καθαρά «τυπικό» μέρος του ελέγχου αφήνοντας ακάλυπτο το «ουσιαστικό» μέρος αυτής. Ως μέσω αντιμετώπισης αυτού προτείνετε ο έλεγχος που θα διενεργείται από τις Υ.Δ.Ε. να είναι επιτόπιος ώστε να ελέγχονται και τα φυσικά παραστατικά που συνοδεύουν μια δαπάνη.

Αν η Υ.Δ.Ε. αρνηθεί την έγκριση μιας δαπάνης , τότε αυτή επιστρέφεται πίσω στον διατάκτη. Αν αυτός συμφωνήσει τότε υποχωρεί της απαιτήσεώς του. Αν όμως διαφωνήσει , τότε επανέρχεται με σχετικό υπόμνημα και το θέμα επιλύεται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Σύμφωνα με τα πρακτικά της 6^{ης} Γενικής Συνεδρίασης στις 15-02-2006 της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου οι υπάλληλοι των Υ.Δ.Ε. κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους , όσων αφορά την αναγνώριση ή την εκκαθάριση μιας δαπάνης, δεν νοούνται δημόσιοι υπόλογοι, αλλά οι πράξεις τους υπέχουν αστική ευθύνη.

Η άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο – Ο Δικαστικός έλεγχος.

Όπως αναφέραμε σε προηγούμενες παραγράφους η ανάγκη ανάληψης της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο προέκυψε λίγο μετά την ίδρυσή του. Με το Νόμο ΑΥΟΖ/1887 αποδίδεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο η αρμοδιότητα αυτή , κατοχυρώνοντας την έτσι ως μία από τις παλαιότερες αρμοδιότητες. Μεταξύ του 1984 – 1989 γίνεται προσπάθεια από τα τότε Κυβερνητικά σχήματα , βάση των ψηφισμένων από την Βουλή Νόμων 1489/1984 (ΦΕΚ 170 τ. Α΄) και 1868/1989 (ΦΕΚ 230 τ. Α΄), της άρσης της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Άμεσα το Ελεγκτικό Συνέδριο με αποφάσεις της Ολομέλειάς του κρίνει κάθε φορά τις σχετικές διατάξεις αντισυνταγματικές, στηριζόμενο στο άρθρο 98 , παρ. 1 εδαφ. α΄ του Συντάγματος του 1975 το οποίο ορίζει

ρητά ότι στις αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ο έλεγχος των δαπανών του Κράτους και κάθε άλλου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή Ν.Π.Δ.Δ..

Σύμφωνα με το Δημοσιονομικό Δίκαιο (Μηλιώνης, 2002, σ. 425) ο έλεγχος των δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο χωρίζεται σε δύο μορφές οι οποίες των καταστούν αποτελεσματικότερο σε σχέση με τον διοικητικό έλεγχο των Υ.Δ.Ε.. Μιλάμε για τον τυπικό έλεγχο και για ουσιαστικό έλεγχο αυτών.

Ο Τυπικός έλεγχος

Ο τυπικός έλεγχος όπως και ο έλεγχος των Υ.Δ.Ε. εξετάζει την νομιμότητα και την κανονικότητα μιας δαπάνης όπως αυτές αναλύθηκαν και παραπάνω. Εξετάζεται το τυπικό μέρος όπως αυτό υπαγορεύεται από την κείμενη νομοθεσία (έλεγχος της νομιμότητας και της κανονικότητας μιας δαπάνης).

Ο Ουσιαστικός έλεγχος

Στον ουσιαστικό έλεγχο εξετάζεται κάθε φορά από το Ελεγκτικό Συνέδριο το εάν για κάθε πράξη που ο διατάκτης ζητά να εκτελεστεί, αυτή είναι σύμφωνη με τις αρχές της «χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης» (Μπάρμπας, 2016, σ. 141 έως 143).

Ο ουσιαστικό τυπικός έλεγχος έρχεται να συμπληρώσει τον τυπικό έλεγχο , ο οποίος στηρίζεται μόνο στον έλεγχο των προσκομιζόμενων από τον διατάκτη σχετικών δικαιολογητικών. Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει όμως τη δυνατότητα να ζητά κατά εξαίρεση κάθε άλλο έγγραφο ή πληροφορία , που θα κρίνει αυτό ότι είναι απαραίτητο ώστε να αρθεί κάθε αμφισβήτηση ή υπόνοια που μπορεί αν έχει με το μέγεθος ή το είδος μιας δαπάνης , εξασφαλίζοντας έτσι το δημόσιο συμφέρον αφού τηρούνται οι βασικές αρχές της αναλογικότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δημοσίων δαπανών.

Από όλα τα παραπάνω διακρίνουμε την υπεροχή του δικαστικού έναντι του διοικητικού προληπτικού ελέγχου για τους κάτωθι λόγους:

- ✚ Η άσκησή του από δικαστικά όργανα παρέχει την εγγύηση της αμεροληψίας και της σωστής – αιτιολογημένης κρίσης.
- ✚ Το γεγονός ότι ο έλεγχος συνεχίζεται και μετά την εκκαθάριση μιας δαπάνης δίνει τη δυνατότητα στο ελεγκτικό όργανο να παρακολουθεί την εξέλιξη αυτής σε όλα τα στάδιά της.
- ✚ Σύμφωνα με τη δημοσιονομική επιστήμη (Θεοχαρόπουλος,1993, σ. 125 επ.) κάθε πράξη θεώρησης χρηματικού εντάλματος από Επίτροπο του Ελεγκτικού

Συνεδρίου είναι μη ανακκλητή και δεν αμφισβητήτε είτε από το ίδιο το Δικαστήριο , όταν το συγκεκριμένο χρηματικό ένταλμα περιέλθει στον κατασταλτικό έλεγχο που είναι και η τελευταία μορφή ελέγχου που διενεργούν οι Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αυτό συμβαίνει διότι κάθε πράξη που φέρει θεώρηση από Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου θεωρείται πλέον δικαστική πράξη και επέχει θέση δεδικασμένου. Αυτό όμως ταυτόχρονα εξασφαλίζει την απαλαγή τόσο του διατάκτη , όσο και του υπολόγου μιας δαπάνης , εάν έχει ορισθεί τέτοιος , από την πιθανή κατηγορία δόλου ή βαρειάς αμέλειας για την εκτέλεση μιας δαπάνης.

Κλείνοντας αντιλαμβανόμαστε ότι όταν ο προληπτικός έλεγχος των δημοσίων δαπανών διενεργείται από δικαστικό όργανο , ανεξάρτητο της εκτελεστικής εξουσίας, εξασφαλίζεται έτσι όχι μόνο η νομιμότητα και η κανονικότητα μιας δαπάνης , αλλά εξασφαλίζεται ακόμα η σκοπιμότητα και το ουσιαστικό μέρος αυτής (Κοκκίδου, 2004, σ. 14).

Αξίζει εδώ να αναφέρουμε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα ελέγχου από Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορούσε στην οφειλή σε εταιρεία ύδρευσης δύο διαφορετικών σωφρονιστικών καταστημάτων. Ενώ και τα δύο σωφρονιστικά καταστήματα είχαν σχεδόν τις ίδιες σε έκταση κτιριακές εγκαταστάσεις, φιλοξενούσαν σχετικά ίδιο αριθμό κρατουμένων και υπηρετούσε σε αυτές σχεδόν ίδιος αριθμός υπαλλήλων , ο λογαριασμός ύδρευσης του ενός καταστήματος ήταν υπερβολικά υπέρογκος έναντι του άλλου.

Εδώ ο «τυπικός διοικητικός έλεγχος» κατέληξε ότι όντως τηρούνται οι αρχές της νομιμότητας και της κανονικότητας , ο «ουσιαστικός δικαστικός έλεγχος» όμως έπειτα από την επιτόπια διενέργεια ελέγχου από την αρμόδια Επίτροπο, απέδειξε την ύπαρξη πισινών στους χώρους του συγκεκριμένου σωφρονιστικού καταστήματος.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα όχι μόνο να αμφισβητηθεί η νομιμότητα και η κανονικότητα της δαπάνης , αλλά και να αποδειχθεί ότι για τη δαπάνη αυτή δεν εξασφαλίζονται οι αρχές της αναλογικότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των πιστώσεων , με βάση πάντα την σχέση κόστους – οφέλους και την εξασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των δημοσίων δαπανών εξασφαλίζοντας έτσι την ισότητα των πολιτών έναντι των κρατικών παροχών.

3.4 Ο ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου σήμερα. Τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα.

Το Δημοσιονομικό Δίκαιο της χώρας μας θα πρέπει να εναρμονίζεται σε υψηλό βαθμό με το Κοινοτικό Δίκαιο. Έτσι και το Ελληνικό Ελεγκτικό Συνέδριο θα πρέπει να λαμβάνει σοβαρά υπόψη του τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το τελευταίο με τις αποφάσεις του περί κοινοτικού δικαίου ρυθμίζει συμπληρώνει ή τροποποιεί το εθνικό δημόσιο δίκαιο.

Σύμφωνα με το άρθρο 27 του Δημοσιονομικού Κανονισμού 1605/2002 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης» ορίζεται ότι «οι πιστώσεις του προϋπολογισμού χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης , δηλαδή σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας , της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των πιστώσεων σε συνάρτηση πάντα με το κόστος αυτών».

Το Ελεγκτικό Συνέδριο στα πλαίσια του δικαστικού προληπτικού ελέγχου που διενεργεί εξασφαλίζει με τις αποφάσεις του ότι πληρούνται όλοι οι αναφερθέντες όροι.

Σύμφωνα με την 19^η Γενική Συνέλευση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 30^{ης} Οκτωβρίου του 2013 λαμβάνοντας υπόψη το σκεπτικό ότι «το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο , υποχρεούται , πέρα των συνήθων και τρεχόντων ελέγχων , να προχωρά στη διενέργεια στοχευόμενων ελέγχων σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος, αποφάσισε τον προγραμματισμό στοχευόμενων ελέγχων σε ετήσιο προγραμματισμό, διότι «Η διασπορά του ελέγχου σε τόσους πολλούς φορείς εκφυλίζει σε ικανές περιπτώσεις τον δημοσιονομικό έλεγχο σε απλή διασταύρωση και επισκόπηση των στοιχείων με αποτέλεσμα να προκαλείται αναπόφευκτα ο συστημικός κίνδυνος του μη εντοπισμού (Detection Risk) από τον ελεγκτή των υλικών σφαλμάτων και παρατυπιών στην ελεγχόμενη δημοσιονομική διαχείριση».

Το Ελεγκτικό Συνέδριο θεωρεί ότι η βελτίωση – αναβάθμιση της δημοσιονομικής διαχείρισης στην Ελλάδα είναι αναπόφευκτη διότι «Η σοβούσα οικονομική κρίση και τα μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα ανέδειξαν τις ανεπάρκειες και τα τρωτά σημεία του ασκούμενου στη δημοσιονομική διαχείριση του Ελληνικού δημοσίου ελέγχου , είτε αυτός ασκείτο από τον εξωτερικό ελεγκτή (Ελεγκτικό Συνέδριο), είτε από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών». Για την αντιμετώπιση της παθογένειας αυτής προτείνει το ίδιο συγκεκριμένα εργαλεία για την επίτευξη του νέου στόχου. Ένα από αυτά είναι «

η υιοθέτηση νέας μεθοδολογίας ελέγχου κατά ελεγκτικά πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INT.O.S.A.I.) και η διενέργεια στοχευόμενων ελέγχων (target audits) υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος».

Λίγα λόγια για τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) οι υποχρεωτικοί έλεγχοι που διενεργούνται θα πρέπει να είναι σύμφωνοι με τα ελεγκτικά πρότυπα του άρθρου 24 του Νόμου 3693/2008 (ΦΕΚ 174 τ. Α´), αλλά και με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα ή αλλιώς Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου .

Τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου εκδίδονται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Ελέγχου και Διασφάλισης (International Auditing and Assurance Standards Board – I.A.A.S.B.) της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants – I.F.A.) στην αγγλική γλώσσα. Το I.A.A.S.B. έχει εκδώσει τα Αποσαφηνισμένα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (Clarified International Standards on Auditing – C.I.S.A.) , τα οποία έχουν εφαρμογή σε ελέγχους οικονομικών καταστάσεων που ξεκινούν από την 15^η Δεκεμβρίου του 2009.

(www.taxheaven.gr/news/view/id/6615, n.d.).

Εάν όμως το Ελεγκτικό Συνέδριο αποφασίζει αυτά, έρχεται η εκτελεστική εξουσία και με τους Νόμους 4270/2014 αρχικά και 4337/2015 έπειτα αποφασίζει την άρση της αρμοδιότητας άσκησης του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Το τελευταίο αντιδρώντας και σύμφωνα με τα πρακτικά της 19^{ης} Γενικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας του την 14^η Οκτωβρίου του 2015 κρίνει τις διατάξεις του άρθρου 10, παρ. 10 αντισυνταγματικές διότι αντιβαίνουν « στο ισχύον Σύνταγμα, όπου προβλέπεται ρητά στο άρθρο 98 παρ. 1 ότι μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι και ο έλεγχος των δημοσίων δαπανών , δηλαδή των δαπανών του Κράτους , των Ο.Τ.Α. ή άλλων Νομικών Προσώπων. Ο έλεγχος αυτός ασκείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο συνεχώς από τότε που για πρώτη φορά καθιερώθηκε με νόμο το έτος 1887, ως προληπτικός έλεγχος επί των ενταλμάτων πληρωμής πριν την εξόφλησή τους».

Παρόλο όμως που ένα Ανώτατο Δικαστήριο κρίνει ένα νόμο αντισυνταγματικό , αυτός δεν μπορεί να καταργηθεί, ο Νόμος 4270/2014 , διότι αποτελεί ενσωμάτωση στην Ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου της 8^{ης} Νοεμβρίου του 2011 και όπως είναι γνωστό το Κοινοτικό Δίκαιο είναι ανώτερο του Εθνικού.

Μην μπορώντας να αγνοήσει όλα τα νέα δεδομένα η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου συνεδριάζει την 30^η Μαρτίου του 2016 αναγνωρίζοντας ότι τόσο η εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων όσο και ο ετήσιος προγραμματισμός βρίσκονται ακόμη σε πρώιμο στάδιο για το Ελεγκτικό Συνέδριο. Έτσι με βάση τα Πρακτικά της 4^{ης} Γενικής Συνεδριάσεως της Ολομέλειάς το την 30^η Μαρτίου του 2016 αποφάσισε ότι «Για το έτος 2017, ο προγραμματισμός της ελεγκτέας ύλης περιλαμβάνει την πρόκληση της μετάβασης από τον προληπτικό έλεγχο στον κατασταλακτικό έλεγχο ... τόσο στα υπουργεία όσο και στους Ο.Τ.Α. από 01-01-19».

Στόχος πλέον του Ελεγκτικού Συνεδρίου και σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (αρχή 7 του Δ.Π.Α.Ε.Ι. 10 «Διακήρυξη του Μεξικό για την ανεξαρτησία των Ανωτάτων Ελεγκτικών Θεσμών ») είναι το εάν οι αναληφθείσες δράσεις ενός ελεγκτικού φορέα λαμβάνουν υπόψη τους τις συστάσεις της ομάδας ελέγχου και θεραπεύουν τις αδυναμίες που έχουν εντοπιστεί. Εάν αυτό δεν συμβεί και προκληθεί είτε έλλειμμα στους λογαριασμούς του φορέα είτε θετική ζημία στην περιουσία του , τότε το Ελεγκτικό Συνέδριο δύναται να καταλογίσει τα υπεύθυνα όργανα.

Η άρση της αρμοδιότητας άσκησης του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι πλέον γεγονός. Αποτελούσε μία εκ των σημαντικότερων αρμοδιοτήτων του Δικαστηρίου και η σημαντικότητα αυτή αναγνωρίσθηκε από πολύ νωρίς . Όμως η νέα οικονομική τάξη πραγμάτων για τη χώρα μας επιβάλλει την υιοθέτηση νέων πρακτικών. Μένει μόνο να δούμε εάν αυτές θα αποβούν προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος, συμφέρον το οποίο είναι δύσκολο πλέον να εξασφαλιστεί από τις τροποποιημένες αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ίσως όμως τα νέα αυτά δεδομένα να αποτελούν μια πρόκληση για το ίδιο το Δικαστήριο , αφού ως Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο και ως θεματοφύλακας των θεσμών, θα πρέπει πάντα να εξασφαλίζει «την χρηστή δημοσιονομική διαχείριση».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ

4.1 Έννοιες και ορισμοί

Με τον όρο έρευνα εννοούμε το σύνολο των οργανωμένων ενεργειών που γίνονται με σκοπό να ανακαλυφθεί κάτι νέο ή να ερμηνευθεί κάτι που μας ενδιαφέρει. Υπό αυτή την άποψη απαντάμε τον όρο έρευνα με την εξειδικευμένη σημασία του, δηλ. τη συστηματική, αντικειμενική και εξακριβωμένη αναζήτηση πληροφοριών που στόχο έχουν την επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων.

Αυτό που διαχωρίζει την μία έρευνα από την άλλη είναι η πρόθεση αυτών που τις διεξάγουν, καθώς επίσης τα μέσα που χρησιμοποιούνται και τέλος ο σεβασμός που επιδεικνύεται στις διάφορες επιστημονικές αρχές εκ μέρους των ερευνητών (<https://el.wikipedia.org/wiki/Έρευνα>, n.d.).

Για τη διεξαγωγή της έρευνας απαιτείται ο ορισμός μιας ερευνητικής διαδικασίας. Αφορμή αυτής είναι ένας προβληματισμός, ένα ερευνητικό ερέθισμα, που προσπαθεί να απαντήσει σε ένα ερευνητικό ερώτημα. Ένας ερευνητής θα πρέπει να σχεδιάσει τη μεθοδολογία που θα ακολουθήσει, σε σχέση πάντα με τον πρωτεύοντα προβληματισμό του και σε συνάρτηση με το υπό εξέταση θέμα του.

Η μεθοδολογία της έρευνας αφορά τις παραμέτρους που θέτει ο ερευνητής, μέσω της ερευνητικής του προσπάθειας, οι οποίες αφορούν στις γενικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις, στις μεθόδους, στις τεχνικές, στα μέσα, στα υλικά και στις διαδικασίες που θα επιλέξει για τη διεξαγωγή της έρευνάς του (Δημητρακόπουλος, 2004).

Άρα μεθοδολογία έρευνας είναι η κατανόηση της επιστημονικής ερευνητικής διαδικασίας:

- Πως θα σχεδιαστεί μία έρευνα
- Πως θα πραγματοποιηθεί μία έρευνα

(www.lib.unipi.gr/files/Stratigikes_Anazitisis_Pliroforiakon_Pigon/1.%20Μεθοδολογία%20Έρευνας.pdf, n.d.).

4.2 Αντικείμενο και μεθοδολογική προσέγγιση

Σκοπός της έρευνάς μας είναι να εξετάσουμε τη διαδικασία μετάβασης της άσκησης της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο και τις Υ.Δ.Ε. στους Γ.Δ.Ο.Υ. των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, και να εντοπίσουμε πιθανά προβλήματα που θα προκύψουν κατά την έναρξη ή ακόμα και κατά την εξέλιξη της διαδικασίας αυτής.

Για την ολοκλήρωση της ερευνητικής εργασίας στηριχθήκαμε σε δύο μεθόδους. Η πρώτη αφορά στη θεωρητική προσέγγιση του θέματος και αναλύεται στα Κεφάλαια 1 έως 3. Εδώ θα προσπαθήσουμε μέσα από βιβλιογραφικές αναφορές και αναφορές σε κείμενη νομοθεσία να περιγράψουμε την εξέλιξη του Δημόσιου Λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ. και τις αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η θεωρητική προσέγγιση θα καταλήξει στις αλλαγές που υφίστανται πλέον όσον αφορά στον προληπτικό έλεγχο των δαπανών.

Πάνω σε αυτό, συνδέοντας έτσι το θεωρητικό κομμάτι, θα περάσουμε στο δεύτερο στάδιο της έρευνάς μας που αφορά την έρευνα πεδίου. Αυτή θα ολοκληρωθεί σε δύο στάδια.

Το πρώτο αφορά στην παροχή συνεντεύξεων από τρεις διαφορετικούς εκπροσώπους των τριών βασικών θεσμών που αναλύσαμε στο θεωρητικό μέρος. Από μία Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μία Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Οικονομικών και τέλος έναν Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών ενός Ν.Π.Δ.Δ.. Σκοπός της έρευνας αυτής είναι να αναδείξουμε τις, σκέψεις, τους προβληματισμούς και τα πιστεύω αυτών που μέχρι πρότινος είχαν την αρμοδιότητα του προληπτικού ελέγχου και αυτών που την αποκτούν βάσει των αλλαγών στη νομοθεσία.

Το δεύτερο σκέλος αφορά στη σύνταξη δομημένου ερωτηματολογίου το οποίο θα διανεμηθεί σε ελεγκτές τόσο του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσο και των Υ.Δ.Ε., αλλά και σε υπαλλήλους οικονομικών υπηρεσιών ενός Ν.Π.Δ.Δ.. Οι ερωτήσεις θα είναι όχι μόνο ποιοτικού χαρακτήρα, αλλά και ερωτήσεις που θα επιδέχονται απαντήσεις με ιεραρχούμενη κλίμακα (κλίμακα Likert). Κάθε άτομο καλείται να απαντήσει στο ίδιο σύνολο ερωτήσεων οι οποίες βρίσκονται σε προκαθορισμένη σειρά. Ο συνδυασμός όλων των παραπάνω οδηγεί στην αποτύπωση πιο έγκυρων δεδομένων και αποτελεσμάτων όσον αφορά την έρευνά μας.

Το δείγμα των ερωτηθέντων έχει επιλεγεί με την ίδια λογική με αυτή των συνεντευξιαζόμενων. Με αυτό τον τρόπο θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε τις σκέψεις και τους προβληματισμούς των υπαλλήλων που αποτελούν τη βάση της δημόσιας διοίκησης και που εν τι πράγματι είναι οι πραγματικοί γνώστες των αναγκαίων αλλαγών που απαιτούνται για την επίτευξη της «χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης».

4.3 Βασικά ερευνητικά ερωτήματα

Για τη διεξαγωγή της έρευνας σχεδιάστηκαν δύο τύποι ερωτηματολογίου. Το πρώτο αφορούσε στις ερωτήσεις προς τους συνεντευξιαζόμενους, όπως αυτοί καταγράφηκαν παραπάνω, ενώ το δεύτερο διανεμήθηκε σε υπαλλήλους των τριών φορέων, Ελεγκτικό Συνέδριο, Υπουργείο Οικονομικών, οικονομικών υπηρεσιών διαφόρων Ν.Π.Δ.Δ..

Σκοπός των δομημένων ερωτήσεων είναι να μας δώσουν απαντήσεις σε μια σειρά ερευνητικών ερωτημάτων και μέσω αυτών θα προσπαθήσουμε να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα του νεοσύστατου νομικού – θεσμικού πλαισίου αναφορικά με τις αλλαγές στην άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου.

Τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν είναι τα ακόλουθα:

- ✚ Ποια είναι η άποψη των εκπροσώπων των τριών διαφορετικών θεσμών (Ελεγκτικό Συνέδριο, Υπουργείο Οικονομικών, Ν.Π.Δ.Δ.) για τη μετάβαση της άσκησης της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο και τις Υ.Δ.Ε. στους Γ.Δ.Ο.Υ. των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.
- ✚ Ποια πιστεύουν οι εκπρόσωποι και των τριών θεσμών ότι είναι η ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των οικονομικών υπηρεσιών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.
- ✚ Ποια είναι η επιστημονική κατάρτιση και τα ουσιαστικά αλλά και τυπικά προσόντα των υπαλλήλων των οικονομικών υπηρεσιών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και εάν πιστεύουν οι ίδιοι στην ανάγκη διαρκούς επιμόρφωσης.

- ✚ Ποια είναι η άποψη των υπαλλήλων και των τριών θεσμών για τη νέα τάξη πραγμάτων, όσον αφορά στις εξελίξεις στην ελεγκτική διαδικασία.

Η έρευνα θα αφορά στη συλλογή ποιοτικών αλλά και ποσοτικών στοιχείων. Στα πλαίσια της ποσοτικής έρευνας απαντήθηκαν 112 ερωτηματολόγια εκ των οποίων τα 78 από υπαλλήλους οικονομικών υπηρεσιών διαφόρων Ν.Π.Δ.Δ., 11 από υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου και 23 από υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών. Στα πλαίσια της ποιοτικής έρευνας συνεντεύξεις παραχωρήθηκαν εν τέλει μόνο από μία Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και μία Προϊσταμένη του Γενικού Λογιστηρίου του Υπουργείου Οικονομικών.

4.4 Σχεδιασμός και μεθοδολογία της έρευνας

Η μεθοδολογία της έρευνας στηρίχθηκε στη συγκέντρωση ποιοτικών αλλά και ποσοτικών δεδομένων, δημιουργώντας έτσι μια τεχνική τριγωνοποίησης. Ως τεχνική τριγωνοποίησης μπορεί να ορισθεί « η χρήση δύο ή περισσότερων μεθόδων συλλογής στοιχείων για τη μελέτη κάποιας πλευράς της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Οι τεχνικές τριγωνοποίησης στις κοινωνικές επιστήμες επιχειρούν να σχεδιάσουν ή να εξηγήσουν πιο ολοκληρωμένα τον πλούτο και την πολυπλοκότητα της ανθρώπινης συμπεριφοράς, εξετάζοντάς την από περισσότερες οπτικές γωνίες και το κάνουν χρησιμοποιώντας και ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα» (Cohen and Manion, 1994, σ. 321).

Το ερωτηματολόγιο το οποίο συντάχθηκε για την συγκέντρωση των ποσοτικών στοιχείων ήταν απλό, σύντομο και στηρίχθηκε σε βασικές γνώσεις του δημόσιου λογιστικού ώστε να μην λειτουργήσει αποτρεπτικά για τους ερωτηθέντες.

Το δείγμα το οποίο επιλέχθηκε ήταν συγκεκριμένο, μικρό μεν αλλά με ομοιογενή χαρακτηριστικά δε. Όλοι οι ερωτηθέντες, και από τους τρεις φορείς, εργάζονται ή εργάζονταν για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα σε υπηρεσίες με οικονομικού ενδιαφέροντος αντικείμενο. Αυτό το χαρακτηριστικό αφορούσε και τα ποιοτικά δεδομένα.

Η ανάλυση των δεδομένων που προέκυψαν από τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου αναλύθηκαν με το στατιστικό με το στατιστικό πρόγραμμα SPSS και

τα αποτελέσματα της ανάλυσης παρουσιάζονται μέσα από πίνακες και γραφήματα και αναλύονται λεκτικά.

Για την κατοχύρωση και την διασφάλιση της εγκυρότητας της έρευνας μέσω του διανεμημένου ερωτηματολογίου και προτού ολοκληρωθεί η άντληση των πρωτογενών στοιχείων προηγήθηκε πιλοτικός έλεγχος με την επεξεργασία 10 απαντημένων ερωτηματολογίων.

4.5 Περιορισμοί έρευνας – Αναφύομενα εμπόδια

Όπως σε κάθε εκτέλεση συγκεκριμένου έργου έτσι και στην διαδικασία ολοκλήρωσης της εν λόγω έρευνας παρουσιάστηκαν στην πορεία εμπόδια αλλά και περιορισμοί οι οποίοι ήταν διάφοροι μεταξύ της ποσοτικής και της ποιοτικής ανάλυσης. Συγκεκριμένα:

- Ποσοτική ανάλυση

Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, πέραν των δημογραφικών στοιχείων ήταν άκρως εξειδικευμένες και για την συμπλήρωσή τους απαιτούταν η συμμετοχή μόνο υπαλλήλων που εργάζονταν σε οικονομικού ενδιαφέροντος υπηρεσίες των τριών θεσμών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την συγκέντρωση μικρού, θεωρητικός, δείγματος απαντήσεων.

Επίσης το ερωτηματολόγιο συντάχθηκε με τη βοήθεια της ηλεκτρονικής εφαρμογής google forms και διανεμήθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Λόγω της έλλειψης προσωπικής επαφής με τους ερωτηθέντες ήταν απαραίτητη η παροχή διευκρινήσεων όσον αφορά τους λόγους εκπόνησης της συγκεκριμένης έρευνας και η σύνδεσή της με την απόκτηση του συγκεκριμένου μεταπτυχιακού τίτλου. Παράλληλα όμως κατέστη δυνατό μέσω της χρήσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, να απαντώνται άμεσα κεραία ερωτήματα των ερωτηθέντων που σε άλλη περίπτωση δεν θα ήταν δυνατό και αυτό ίσως λειτουργούσε αποτρεπτικά για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου από τους τελευταίους.

Με αυτή τη μέθοδο όμως εξασφαλίστηκε πρώτα η ανωνυμία των ερωτηθέντων και δεύτερον και σημαντικότερο εξασφαλίστηκε η συμμετοχή υπαλλήλων που εργάζονται στην επαρχία σε μικρές, αυτοδύναμες όμως οικονομικές υπηρεσίες, οι οποίες εκτελούν τον ίδιο αλλά μικρότερου μεγέθους κύκλο εργασιών. Πολλές φορές ο τρόπος με τον οποίο εκτελούμε το έργο μας ή οι δυσκολίες που αναφύονται κάθε φορά διαφέρουν από

τόπο σε τόπο και από την μία οικονομική μονάδα στην άλλη. Αυτό το χαρακτηριστικό είναι ικανό να επηρεάσει και τις θεωρητικές μας προσεγγίσεις γύρω από συγκεκριμένα θέματα όπως π.χ. είναι το ζήτημα του οικονομικού ύψους της προς έλεγχο δαπάνης.

- Ποιοτική ανάλυση

Για την συλλογή των ποιοτικών δεδομένων επιλέχθηκαν οι δομημένες συνεντεύξεις , των οποίων το περιεχόμενο είναι ορισμένο εκ των προτέρων από τον ερευνητή και άρα δεν αφήνει την δυνατότητα στον συνεντευξιαζόμενο να προχωρήσει σε τυχόν τροποποιήσεις της δομής της συνέντευξης.

Ως συνεντευξιαζόμενοι επιλέχθηκαν συγκεκριμένα άτομα με πολλά χρόνια υπηρεσίας και ενασχόλησης με το κομμάτι του ελέγχου των δαπανών των φορέων.

Το πρώτο μεγάλο εμπόδιο ήταν ότι δεν κατέστη δυνατή η παροχή συνέντευξης από Γ.Δ.Ο.Υ. ενός συγκεκριμένου Ν.Π.Δ.Δ. , που ενώ αρχικά είχε συμφωνηθεί.

Η πρόσβαση στις δύο άλλες συνεντευξιαζόμενες ναι μεν ολοκληρώθηκε με επιτυχία , αλλά ήταν εμφανής η δυσκολία κατάθεσης της προσωπικής τους άποψης για συγκεκριμένες νομοθετικές ρυθμίσεις της εκτελεστικής εξουσίας.

Παρόλα αυτά η συλλογή των ποιοτικών δεδομένων ολοκληρώθηκε και θα παρουσιαστεί παρακάτω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1.1. Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ποιοτικής έρευνας – Διερευνητικές συνεντεύξεις.

Στα πλαίσια της ποιοτικής έρευνας ακολουθήθηκε η μέθοδος της συλλογής δεδομένων και πληροφοριών με δομημένες συνεντεύξεις.

Η μέθοδος της συνέντευξης πρόσωπο με πρόσωπο είναι κάτι το πολύ ιδιαίτερο. Ίσως η μοναδική δυσκολία που συναντά κανείς να είναι ο μικρός χρόνος διεξαγωγής της. Παρόλα αυτά όμως μέσω της προσωπικής επαφής μπορεί κανείς να καταλάβει τον τρόπο σκέψης του συνεντευξιζόμενου και να κωδικοποιήσει πιο εύκολα τις πληροφορίες που αντλούνται μέσω της συνέντευξης.

Αρχικά είχαν επιλεγεί οι ίδιες ερωτήσεις και για τους τρεις ερωτηθέντες. Κατά την εξέλιξη όμως της διαδικασίας σημειώθηκε η ανάγκη εμπλουτίσεις αυτών με νέα στοιχεία που σε κάποιο βαθμό οδήγησε στην μερική τροποποίηση τους , αλλά ταυτόχρονα και στον ουσιώδη εμπλουτισμό τους.

Το δείγμα περιλάμβανε τρεις υπαλλήλους με υψηλή θέση ευθύνης στους εξής φορείς:

- Ελεγκτικό Συνέδριο , όπου συνέντευξη παραχωρήθηκε από Επίτροπο του Συνεδρίου.
- Υπουργείο Οικονομικών , όπου συνέντευξη παραχωρήθηκε από Προϊσταμένη της Κεντρικής Υπηρεσίας του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.
- Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, όπου εδώ δεν κατέστη δυνατή η παραχώρηση συνέντευξης από τον επιλεγμένο από την ερευνήτρια Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών αυτού , παρόλο που αρχικά είχε δοθεί η βεβαίωση για κάτι τέτοιο.

Σε όλους του συνεντευξιζόμενους είχαν αποσταλεί εκ των προτέρων, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου , οι ερωτήσεις με σκοπό την ανάλυση και επεξεργασία τους από τους ερωτηθέντες.

Με την Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου υπήρξε αρχικά μια διευκρινιστική συνάντηση , μια συνάντηση γνωριμίας και ανταλλαγής θεωρητικών απόψεων γύρω από το θέμα της έρευνας , και συμφωνήθηκε, όπως και έγινε, να αποσταλούν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου οι απαντήσεις.

Με την Προϊσταμένη του Γενικού Λογιστηρίου πραγματοποιήθηκε μία μόνη συνάντηση, όπου για την κάλυψη της συνέντευξης χρησιμοποιήθηκε μαγνητοφωνάκι.

Με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο και οι δύο κυρίες έδωσαν τη δική τους ξεχωριστή και ιδιαίτερη συνέντευξη αποδεικνύοντας έτσι ότι ο κάθε υπάλληλος που αντιλαμβάνεται το αντικείμενο της εργασίας του ως «λειτουργήμα» θέλει να βρει τρόπο να εκφράσει τις απόψεις του , αρκεί απέναντί του να σταθεί κάποιος που θα θέλει να τον ακούσει ή και ακόμα περισσότερο να προβληματιστεί με τα όσα άκουσε και να ξεκινήσει έτσι την δική του θεωρητική αναζήτηση.

Συνέντευξη με την Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Ερώτηση 1η:

Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχοντας μέχρι πρότινος την αρμοδιότητα του προληπτικού ελέγχου ήλεγχε μια δαπάνη ως προς την νομιμότητα και την κανονικότητα αυτής. Αυτή η αρμοδιότητα πλέον περνά στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Πιστεύετε ότι ένας τέτοιος έλεγχος είναι αρκετός? Μήπως τα νέα εργαλεία οικονομικής διαχείρισης, όπως είναι το διπλογραφικό σύστημα, θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στο έργο του ελέγχου, ώστε να εξασφαλιστεί μία χρηστή δημοσιονομική διαχείριση?

Απάντηση

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο της χώρας (άρθρο 31 του ν 4270/14) , ασκούσε τον έλεγχο των δαπανών του Κράτους, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων που με ειδική διάταξη νόμου υπάγονταν κάθε φορά στον έλεγχο του, ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα .

Η πολιτεία θέλησε την κατάργηση του ως άνω ελέγχου , δημιουργώντας άλλες δομές και άλλα σχήματα ελέγχου, προληπτικού φυσικά. Παράλληλα με την καταργήσει

αυτού , καθόρισε και τις ευθύνες των αρμοδίων εμπλεκομένων θεσμικών οργάνων (διατακτών), υπαλλήλων, προκειμένου να διασφαλίσει την χρηστή δημοσιονομική διαχείριση αφενός, και αφετέρου την νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων και των δαπανών. Επιφυλάσσει για το Ελεγκτικό Συνέδριο με άλλα λόγια άλλο ρόλο από αυτόν που του είχε δοθεί .

Κατά την άποψη μου , εφόσον επεκταθεί η εφαρμογή τη διπλογραφικού συστήματος σε όλους τους φορείς Γενικής Κυβέρνησης και την κατάρτιση των προϋπολογισμών ακολουθούν κανόνες τεκμηρίωσης, καθώς επίσης από την εφαρμογή του Δημόσιου Λογιστικού, ν. 4270/2014 (1.1.2015), με τον οποίο στο άρθρο 17 αυτού, όρισε μεταξύ των θεσμικών οργάνων και τον Δ.ντή Οικονομικών Υπηρεσιών των φορέων , θα είναι ο έλεγχος αρκετός.

Θα πρότεινα στην πολιτεία, αν ήταν εφικτό, ο Προληπτικός αλλά και ο Προσυμβατικός Έλεγχος να είχαν χαμηλότερα όρια π.χ. από το όριο του συνοπτικού διαγωνισμού για τις συμβάσεις έργων, υπηρεσιών ή προμηθειών .

Ερώτηση 2η:

Πριν το Π.Δ. 80/16 οι Υ.Δ.Ε. είχαν την αρμοδιότητα άσκησης του διοικητικού ελέγχου, όπου ο νόμος το όριζε, και το Ελεγκτικό Συνέδριο είχε την αρμοδιότητα του δικαστικού ελέγχου. Πιστεύετε ότι οι Προϊστάμενοι των Οικονομικών Υπηρεσιών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης είναι έτοιμοι για την ανάληψη υποχρέωσης άσκησης ελέγχου κατά επιταγή των διατάξεων του άρθρου 4 του συγκεκριμένου Π.Δ.?

Απάντηση

Το ερώτημα έχει πολλές παραμέτρους. Αν γνώριζαν οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης την κατάρτιση του προϋπολογισμού με προγραμματισμό είτε ετήσιο ή πολυετές θα μπορούσαν να λειτουργήσουν χωρίς πολλά προβλήματα , εκτός βέβαια από αυτά που θα προκύπταν από ανωτέρα βία.

Αν επίσης οι ως άνω φορείς , φρόντιζαν για την επιμόρφωση, τακτική ή έκτακτη των υπαλλήλων τους θα είχαμε καλύτερα αποτελέσματα . Και βέβαια αν η πολιτεία φρόντιζε την πολυνομία να την απλοποιήσει, όπως για π.χ. την κωδικοποίηση των νόμων αλλά και την παράλληλη ανακοίνωση της νομολογίας , χωρίς προβλήματα στην

προσβασιμότητα σε αυτή, δεν θα είχαμε σπατάλη χρόνου, από τους υπαλλήλους οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή των νομοθετημάτων . Εφόσον όμως έχουμε την εφαρμογή της οδηγίας, θα πρέπει να τρέξουμε ώστε να εναρμονιστούμε.

Ερώτηση 3η:

Ποια βήματα θα έπρεπε να είχαν γίνει πριν η Ελληνική Δημοκρατία εντάξει στη νομοθεσία της την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2011/85/ΕΕ?

Απάντηση

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, όπως γνωρίζετε, παρότι δεν είναι δικαστήριο εντούτοις με τις εκθέσεις του συμμορφώνονται όλα τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης . Και τούτο διότι , οι εκθέσεις του δεν έχουν πρωτίστως κυρωτικό χαρακτήρα άλλα χαρακτήρα συμμόρφωσης. Τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (INTΟΣΑΙ) υποστηρίζουν τον κατασταλακτικό έλεγχο και όχι τον προληπτικό και με τον τρόπο που γίνεται σήμερα .

Ερώτηση 4η:

Το Ελεγκτικό Συνέδριο λειτουργούσε πάντα ως θεματοφύλακας του δημοσίου χρήματος. Με βάση την εμπειρία σας, όχι μόνο ως Επιτρόπου αλλά και ως μέλος της εκπαιδευτικής κοινότητας του ΙΝΕΠ, πιστεύετε ότι αυτό μπορεί να διασφαλιστεί έπειτα από την άρση του προληπτικού ελέγχου από Ελεγκτικό Συνέδριο?

Απάντηση

Το Ελεγκτικό Συνέδριο , με όποια μορφή και αν λειτουργήσει , θα είναι πάντοτε ο θεματοφύλακας του Δημοσίου Χρήματος και πάντοτε θα έχει και εκπαιδευτικό

χαρακτήρα. Αν θα διασφαλίσει και σε ποιο βαθμό το Δημόσιο Χρήμα μετά την κατάργηση του προληπτικού ελέγχου αυτό δεν μπορώ να σας το πω βεβαιότητα. Αυτό που μπορώ να πω είναι ότι η Ηγεσία και τα στελέχη του προσπαθούν κάθε μέρα για το καλλίτερο και θα προσπαθούν με αγωνία και μεγάλη αγάπη σε αυτό που κάνουν.

Συνέντευξη με την Προϊσταμένη του Υπουργείου Οικονομικών

Αρχικά γίνονται οι συστάσεις και η υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών μας δηλώνει την θέση που κατέχει σε αυτό. Είναι Προϊσταμένη σε τμήμα της Δ/σης Προϋπολογισμού του Υπουργείου.

Ερώτηση 1^η:

Ο Υ.Δ.Ε. έχοντας μέχρι πρότινος την αρμοδιότητα του προληπτικού ελέγχου έλεγχαν μια δαπάνη ως προς την νομιμότητα και την κανονικότητα αυτής. Αυτή η αρμοδιότητα πλέον περνά στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Πιστεύετε ότι ένας τέτοιος έλεγχος είναι αρκετός? Μήπως τα νέα εργαλεία οικονομικής διαχείρισης, όπως είναι το διπλογραφικό σύστημα, θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στο έργο του ελέγχου, ώστε να εξασφαλιστεί μία χρηστή δημοσιονομική διαχείριση?

Απάντηση

Οι Υ.Δ.Ε. που είχαν αυτή την αρμοδιότητα είχαν πάρα πολύ καλό στελεχιακό δυναμικό και οι υπάλληλοι ήταν παρά πολύ κατηρτισμένοι. Είχαν όμως μόνο την αρμοδιότητα του ελέγχου στα δικαιολογητικά και όχι στον ουσιαστικό έλεγχο, στην ουσιαστικότητα της δαπάνης. Άρα η δυνατότητα που είχαν ήταν να ελέγχουν την νομιμότητα και εάν όντως ήταν κανονική μία δαπάνη, χωρίς όμως να μπαίνουν στον έλεγχο της ουσίας μιας δαπάνης. Για παράδειγμα σε πάρα πολλές Νομαρχίες συνέβαινε το γεγονός να εκτελούνται κάποιες δαπάνες οι οποίες εάν ελέγχονταν ως προς την ουσιαστικότητα τους δεν θα έπρεπε να εκτελεστούν.

Με τις νέες τροποποιήσεις με τον Νόμο 4270/14 πάμε σε ουσιαστικό έλεγχο. Με το Νόμο αυτό η αρμοδιότητα άσκησης του προληπτικού ελέγχου περνά στους φορείς της

Γενικής Κυβέρνησης και εγώ πιστεύω ότι αυτό θα αναγκάσει τους φορείς , δεν έχει γίνει ακόμα αυτό , να είναι πιο τυπικοί και να είναι οι ίδιοι υπεύθυνοι για τις δαπάνες που ελέγχουν και εκτελούν. Παρόλα αυτά όμως θα υπάρχει μια μορφή ελέγχου με τις νέες υπηρεσίες που συστήνονται τόσο στους ίδιους τους φορείς όσο και στο Υπουργείο Οικονομικών.

Όσον αφορά τα νέα εργαλεία οικονομικής διαχείρισης σίγουρα βοηθούν ως προς τον έλεγχο. Εμάς όμως δεν μας ενδιαφέρουν μόνο τα δικαιολογητικά , τα οποία θα μπορούν να είναι καθόλα τέλεια σε κάθε περίπτωση, αλλά θα πρέπει να στοχεύουμε στην ουσία της δαπάνης που σκοπός αυτής είναι να μην γίνεται κατασπατάληση του δημοσίου χρήματος. Αυτά λοιπόν τα εργαλεία βοηθούν στον έλεγχο , αλλά όμως δεν βοηθούν στην συγκράτηση της κατασπατάλησης διότι δεν υφίστανται στην ουσία στο εάν δηλαδή θα έπρεπε ή όχι να γίνει μία δαπάνη.

Αυτή η διαδικασία θα εξασφαλιστεί με την νέα υπηρεσία ελέγχων που θα ελέγχουν όλα τα πεπραγμένα της διοίκησης.

Άρα το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα βοηθάει στο να έχω μία λογιστική απεικόνιση της φύσης της δαπάνης, αλλά ως προς την εξασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης χρειάζεται ένα άλλο είδος ελέγχου που θα εξετάζει το εάν έπρεπε να γίνει η δαπάνη και το εάν έγινε η δαπάνη.

Ερώτηση 2^η:

Πριν το Π.Δ. 80/16 οι Υ.Δ.Ε. είχαν την αρμοδιότητα άσκησης του διοικητικού ελέγχου, όπου ο νόμος το όριζε, και το Ελεγκτικό Συνέδριο είχε την αρμοδιότητα του δικαστικού ελέγχου. Πιστεύετε ότι οι Προϊστάμενοι των Οικονομικών Υπηρεσιών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης είναι έτοιμοι για την ανάληψη υποχρέωσης άσκησης ελέγχου κατά επιταγή των διατάξεων του άρθρου 4 του συγκεκριμένου Π.Δ.?

Απάντηση

Οι Υ.Δ.Ε. μετονομάζονται Δ.Υ.Ε.Ε. – Δημόσιες Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου – και από 01-01-2017 θα ελέγχουν την ουσία μιας δαπάνης, το εάν δηλ. έπρεπε ή όχι να πραγματοποιηθεί η δαπάνη.

Ερώτηση 3^η:

Ποια βήματα θα έπρεπε να είχαν γίνει πριν η Ελληνική Δημοκρατία εντάξει στη νομοθεσία της την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2011/85/ΕΕ?

Απάντηση

Δεν ξέρω πια βήματα θα έπρεπε να είχαν γίνει , αλλά θεωρώ ότι τώρα με το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής και με την ισχύουσα διαδικασία αναγκάζονται οι φορείς να συντάσσουν ρεαλιστικούς προϋπολογισμούς και αυτό είναι που μας ενδιαφέρει στην ουσία. Μόνο έτσι θα υπάρχουν όρια που θα εξασφαλίζουν τον στόχο του δημοσιονομικού αποτελέσματος στην περίπτωση που θα υπάρχει απόκλιση. Οι προϋπολογισμοί πλέον παρακολουθούνται ανά μήνα και ανά τρίμηνο και στην περίπτωση εμφάνισης αρνητικών αποκλίσεων θα υπάρχουν ποινές. Πριν από τις ποινές θα υπάρχουν διορθωτικές ενέργειες, διότι στόχος είναι η ισορροπία του ισοζυγίου της Γενικής Κυβέρνησης , βάση του οποίου λαμβάνονται όλα τα μέτρα των μνημονίων.

Αυτό που μας ενδιαφέρει είναι ότι με το Μ.Π.Δ.Σ. θα πρέπει να συντάσσονται ρεαλιστικοί προϋπολογισμοί και να είναι όσο το δυνατό κοντά στην πραγματικότητα και μέσα στο χρονοδιάγραμμα που ορίζουν οι εγκύκλιοι του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Ερώτηση 4^η:

Το Υπουργείο Οικονομικών με βάση τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (INTOSAI) και σε εκτέλεση των εντολών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συνέστησε ειδικές Επιτροπές ως ανεξάρτητες αρχές ελέγχου. Αποστολή τους , μεταξύ άλλων, είναι η διασφάλιση της τήρησης των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Πιστεύετε ότι αυτή η μορφή ελέγχου θα είναι πιο αποτελεσματική σε σχέση με το ότι ίσχυε μέχρι τώρα?

Απάντηση

Τέτοιες ανεξάρτητες αρχές ελέγχου , όπως επί παραδείγματι είναι οι Ε.Σ.Ε.Λ., πραγματοποιούν ελέγχους για τα αμιγώς εθνικά έργα, δηλαδή για τα έργα που επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ελέγχουν για το εάν τηρείται το

μητρώο δεσμεύσεων , εάν έχουν δοθεί σωστά οι χρηματοδοτήσεις , εάν τηρείται το ενιαίο μισθολόγιο κ.λ.π. . Στην προσπάθεια αυτή έρχονται να συνδράμουν με το έργο τους οι Δ.Υ.Ε.Ε., οι υπάλληλοι των οποίων θα ταξιδεύουν ανά την Ελλάδα για να πραγματοποιούν επιτόπιους ελέγχους. Επίσης οι Δ.Υ.Ε.Ε. θα βοηθούν και θα συνδράμουν στο έργο των οικονομικών υπηρεσιών των φορέων παρέχοντάς τους τεχνογνωσία μέσω των γνωμοδοτήσεών τους.

5.1.2 Συζήτηση των αποτελεσμάτων της ποιοτικής έρευνας

«Θα πρότεινα στην πολιτεία , αν ήταν εφικτό , ο Προληπτικός αλλά και ο Προ συμβατικός Έλεγχος να είχαν χαμηλότερα όρια...» , «Αν γνώριζαν οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης την κατάρτιση του του προϋπολογισμού θα μπορούσαν να λειτουργήσουν χωρίς πολλά προβλήματα ...» , «Αν ... φρόντιζαν για την επιμόρφωση τακτική ή έκτακτη των υπαλλήλων τους θα είχαμε καλύτερα αποτελέσματα» , « Το Ελεγκτικό Συνέδριο αν θα διασφαλίσει σε κάποιο βαθμό το Δημόσιο Χρήμα μετά την κατάργηση του προληπτικού ελέγχου δεν μπορώ να το πω με βεβαιότητα» , «Οι Υ.Δ.Ε. είχαν αρμοδιότητα ελέγχου στα δικαιολογητικά και όχι στον ουσιαστικό έλεγχο , στην ουσιαστικότητα της δαπάνης» , « ... θα αναγκαστούν οι φορείς να είναι πιο τυπικοί και να είναι οι ίδιοι υπεύθυνοι για τις δαπάνες που ελέγχουν και εκτελούν» , « ... με την ισχύουσα διαδικασία αναγκάζονται οι φορείς να συντάσσουν ρεαλιστικούς προϋπολογισμούς».

Τα παραπάνω είναι μόνο κάποια από τα λεγόμενα των δύο συνεντευξιαζόμενων , οι οποίοι καλούνται να κρίνουν και να αξιολογήσουν μια διαδικασία μετασχηματισμού της δημόσια διοίκησης. Η αντίληψη που έχουν σχηματίσει για αυτήν έχει διαμορφωθεί πάνω στη μακροχρόνια εμπειρία που αποκόμισαν από την συνεργασία που είχαν με τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης , έχοντας μέχρι πρότινος την αρμοδιότητα άσκησης του προληπτικού ελέγχου επί των δαπανών των φορέων.

Και οι δύο συνεντευξιαζόμενοι δεν φαίνεται να νιώθουν ιδιαίτερα σίγουροι για τα αποτελέσματα της νέας διαδικασίας , μιας και η αντίληψή τους για την αρτιότητα των φορέων διαμορφώθηκε κυρίως από έντονες εμπειρίες και περιστατικά από την μεταξύ τους συνεργασία.

Πιστεύουν όμως και οι δύο στην πρόθεση του νομοθέτη που συνέταξε τον Νόμο 4270/14 και στο γεγονός ότι μέσω του Νόμου αυτού οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης είναι υποχρεωμένοι όχι μόνο να αναλάβουν πρωτοβουλίες , αλλά και έμμεσο τρόπο να υποχρεωθούν να αφήσουν τον παλιό τρόπο άσκησης διοίκησης πίσω τους στο χρόνο και να λειτουργήσουν ορθολογικά ως προς την ανάληψη των δαπανών, αφού πλέον όλες οι πιθανές κυρώσεις θα βαρύνουν τους ίδιους.

Παρόλα αυτά όμως πιστεύουν ότι η εφαρμογή ενός Νόμου και μόνο δεν είναι αρκετή. Θα πρέπει οι φορείς να αναβαθμίσουν την εκπαίδευση των υπαλλήλων τους , εκπαίδευση η οποία θα πρέπει να είναι πιο αποτελεσματική και ουσιαστική.

Η διαδικασία συνεντεύξεως προσέφερε στους συνεντευξιαζόμενους , αλλά κυρίως στον ερευνητή μια ευκαιρία συνειδητού στοχασμού πάνω σε ηθικά διλήμματα , πρακτικές και πεποιθήσεις , αλλά και συνειδητοποίηση πως οι νέες θεσμικές αλλαγές θα δημιουργήσουν μία νέα τάξη πραγμάτων στη δημόσια διοίκηση , οι πρακτικές και τα αποτελέσματα της οποίας θα κριθούν στο άμεσο μέλλον.

5.2.1 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ποσοτικής έρευνας.

5.2.1.1 Περιγραφική στατιστική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας

Για την υλοποίηση της ποσοτικής έρευνας συλλέξαμε αποτελέσματα από τις απαντήσεις 112 ερωτηθέντων. Η διάκριση μεταξύ των ερωτηθέντων ακολουθεί την ίδια μέθοδο με αυτή των συνεντευξιαζόμενων. Οι ερωτηθέντες αυτοί χωρίζονται σε τρεις βασικές ομάδες. Σε υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Υπουργείου Οικονομικών και υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων πραγματοποιήθηκε με το στατιστικό πρόγραμμα SPSS 17.0. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας ολοκληρώνεται μέσω της ανάλυσης γραφημάτων και πινάκων.

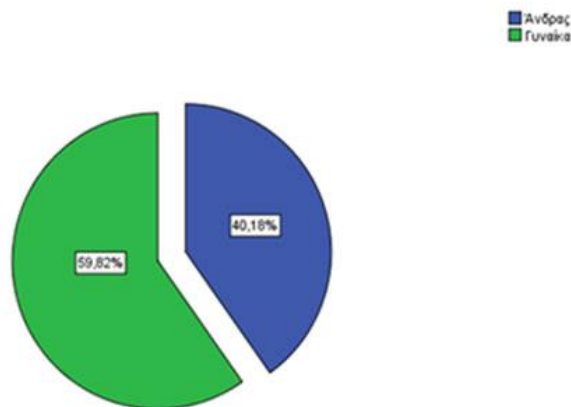
Ερώτηση 1^η

Παρακαλώ ορίστε το φύλο σας.

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί μπορούμε να δούμε τη συχνότητα (frequency) και το ποσοστό (percent) των ανδρών και των γυναικών που μετείχαν στην έρευνα. Από την

παρουσίαση και του γραφήματος παρατηρούμε ότι οι γυναίκες που μετείχαν στην έρευνα ήταν περισσότερες των ανδρών και έφτασαν στο ποσοστό του 59,82% , ήτοι 67 γυναίκες , ενώ οι άνδρες στο ποσοστό του 40,18% , ήτοι 45 άνδρες.

Πίνακας 1					
Φύλο					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άνδρας	45	40,2	40,2	40,2
	Γυναίκα	67	59,8	59,8	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Διάγραμμα 1

Φύλο

Ερώτηση 2^η

Παρακαλώ ορίστε την ηλικία σας.

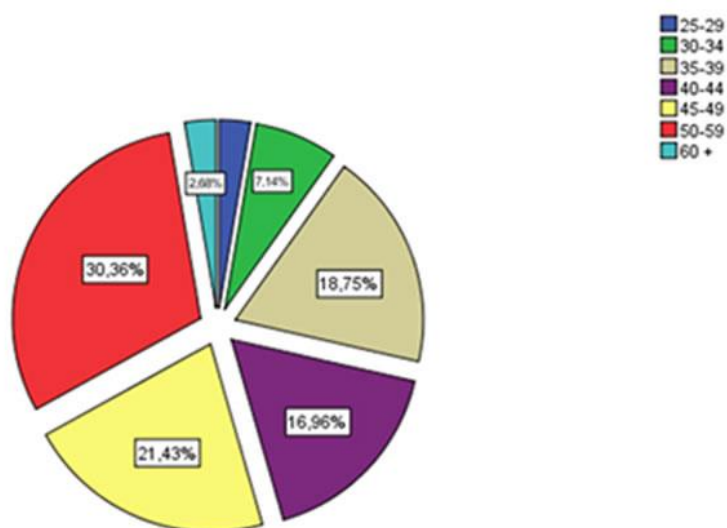
Η κατανομή της μεταβλητής ηλικία χωρίστηκε στα διαστήματα [(25-29) , (30-34) , (35-39) , (40-44) , (45-49) , (50-59) , (60 +) , όπως προκύπτει και από τον Πίνακα 2.

Η μεγαλύτερη συχνότητα απαντάται στο ηλικιακό διάστημα (50-59) δηλαδή 30,40% , ήτοι 34 ερωτηθέντες και ακολουθεί το διάστημα (45-49) δηλαδή 21,40% , ήτοι 24 ερωτηθέντες.

Μόλις 3 ερωτηθέντες συναντάμε στο κάθε ένα από τα διαστήματα (25-29) και (60 +), δηλαδή ποσοστό 2,70%.

Τα αποτελέσματα αυτά μας δείχνουν ότι κατά πλειονότητα τα άτομα που κατά επιλογή τους απάντησαν έχουν αρκετά χρόνια προϋπηρεσίας και κατά επέκταση γνώσεις και πιθανούς προβληματισμούς με το αντικείμενο της συγκεκριμένης έρευνας.

Πίνακας 2					
Ηλικιακή κατανομή συμμετεχόντων					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	25-29	3	2,7	2,7	2,7
	30-34	8	7,1	7,1	9,8
	35-39	21	18,8	18,8	28,6
	40-44	19	17,0	17,0	45,5
	45-49	24	21,4	21,4	67,0
	50-59	34	30,4	30,4	97,3
	60 +	3	2,7	2,7	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Διάγραμμα 2

Ηλικιακή κατανομή συμμετεχόντων

Ερώτηση 3^η

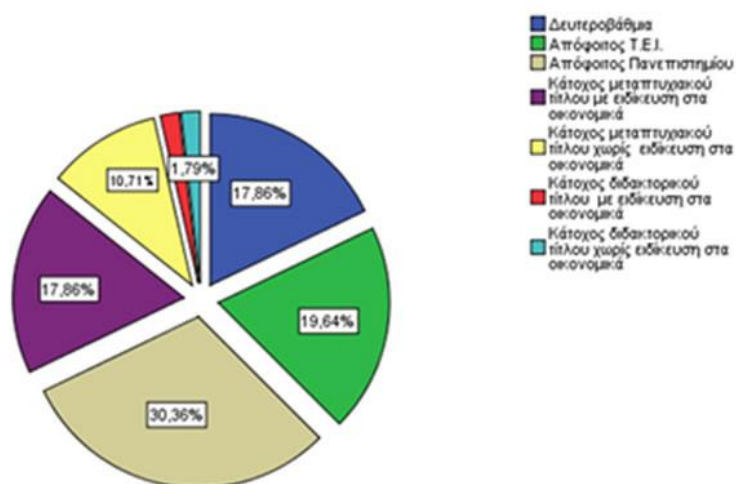
Παρακαλώ ορίστε το επίπεδο εκπαίδευσης

Όσον αφορά την μεταβλητή επίπεδο εκπαίδευσης παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων είναι απόφοιτοι Πανεπιστημίου με ποσοστό 30,40% , ήτοι 34 υπάλληλοι και από αυτούς οι 20 , ποσοστό επί του συνόλου 17,90% είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών με ειδίκευση στα οικονομικά.

Τέλος 2 υπάλληλοι , ποσοστό 1,80% επί του συνόλου είναι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου με ειδίκευση στα οικονομικά.

Αξιολογώντας τα αποτελέσματα παρατηρούμε ότι οι οικονομικές υπηρεσίες και των τριών θεσμών , Ελεγκτικό Συνέδριο , Υπουργείο Οικονομικών , Ν.Π.Δ.Δ. , είναι στελεχωμένες σε αρκετά υψηλό ποσοστό με θεωρητικά καταρτισμένους υπαλλήλους σε πολύ υψηλό επίπεδο. Το γεγονός αυτό είναι πολύ ενθαρρυντικό και μας προϊδεάζει για του υψηλού επιπέδου υπηρεσίες που παρέχονται από το δημόσιο.

Πίνακας 3					
Επίπεδο Εκπαίδευσης					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Δευτεροβάθμια	20	17,9	17,9	17,9
	Απόφοιτος Τ.Ε.Ι.	22	19,6	19,6	37,5
	Απόφοιτος Πανεπιστημίου	34	30,4	30,4	67,9
	Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου με ειδίκευση στα οικονομικά	20	17,9	17,9	85,7
	Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου χωρίς ειδίκευση στα οικονομικά	12	10,7	10,7	96,4
	Κάτοχος διδακτορικού τίτλου με ειδίκευση στα οικονομικά	2	1,8	1,8	98,2
	Κάτοχος διδακτορικού τίτλου χωρίς ειδίκευση στα οικονομικά	2	1,8	1,8	100,0
	Total		112	100,0	100,0

Διάγραμμα 3

Επίπεδο Εκπαίδευσης

Ερώτηση 4^η

Προϋπηρεσία σε οικονομικού ενδιαφέροντος τμήμα της υπηρεσίας σας

Η κατανομή της μεταβλητής « Προϋπηρεσία σε οικονομικού ενδιαφέροντος τμήμα της υπηρεσίας σας» ορίζεται από τα κάτωθι διαστήματα: [(1-5) , (6-10) , (11-15) , (16-20) , (21 +)] όπως προκύπτει από τον Πίνακα 4.

Η μεγαλύτερη συγκέντρωση τιμών παρατηρείται στο διάστημα (1-5) , ποσοστό δηλαδή 26,80% , συγκεντρώνοντας 30 απαντήσεις , ακολουθεί το διάστημα (6-10) με ποσοστό 24,10% και με 27 συμμετέχοντες , και αμέσως μετά ακολουθεί το διάστημα (11-15) με ποσοστό 20,50% και με τη συμμετοχή 23 υπαλλήλων.

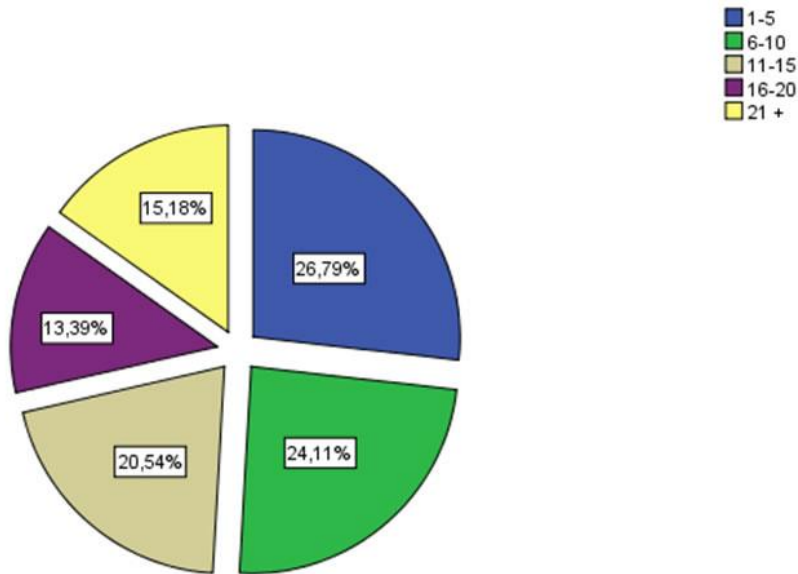
Βλέπουμε λοιπόν ότι οι υπάλληλοι οι οποίοι κατά επιλογή τους απάντησαν στο ερωτηματολόγιο έχουν λίγα χρόνια προϋπηρεσίας σε οικονομικού ενδιαφέροντος τμήματα.

Παρατηρούμε ότι σε ποσοστό 71,40% μας απάντησαν άτομα τα οποία υπηρετούν λίγα χρόνια σε οικονομικού ενδιαφέροντος τμήματα , αφού σύμφωνα με τα χρονικά διαστήματα που έχουμε ορίσει βλέπουμε ότι αγγίζουν μόλις το μέγιστο αριθμό των 15 ετών προϋπηρεσίας , το μισό δηλαδή των υποχρεωτικών ετών υπηρεσίας ενός δημοσίου υπαλλήλου εάν θεωρήσουμε ότι αυτή φτάνει τα 30 χρόνια υπηρεσίας.

Μόλις 17 ερωτηθέντες συναντάμε στο διάστημα (21 +) , ποσοστό δηλαδή 15,20% επί του συνόλου. Αν αυτοί είναι οι ηγέτες των συγκεκριμένων τμημάτων ή διευθύνσεων , κάτι που θα εξετάσουμε παρακάτω , τότε μιλάμε για ένα ικανοποιητικό ποσοστό υπαλλήλων το οποίο με τις γνώσεις του που έχει αποκτήσει όλα αυτά τα χρόνια θα μπορεί να καθοδηγεί ορθά τους νεοεισερχόμενους ως προς τη λήψη ορθών αποφάσεων σε τέτοιας υψηλής σπουδαιότητας για τη δημόσια διοίκηση τμήματα.

Τέλος παρατηρούμε ότι από το ένα χρονικό διάστημα στο επόμενο είναι λίγα τα άτομα που επιλέγουν να φύγουν από ένα οικονομικό τμήμα. Επί παραδείγματι από τη μετάβαση από το διάστημα (1-5) στο διάστημα (6-10) μόνο 3 άτομα επέλεξαν να φύγουν και από το διάστημα (6-10) στο διάστημα (11-15) επέλεξαν την έξοδό τους 4 άτομα. Άρα αθροιστικά στο συνολικό χρόνο των 15 ετών μόνο 7 άτομα επέλεξαν να υπηρετήσουν σε άλλα τμήματα.

Πίνακας 4					
Προϋπηρεσία σε οικονομικού ενδιαφέροντος τμήμα της υπηρεσίας σας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1-5	30	26,8	26,8	26,8
	6-10	27	24,1	24,1	50,9
	11-15	23	20,5	20,5	71,4
	16-20	15	13,4	13,4	84,8
	21 +	17	15,2	15,2	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Διάγραμμα 4

Προϋπηρεσία σε οικονομικού ενδιαφέροντος τμήμα της υπηρεσίας σας

Ερώτηση 5^η

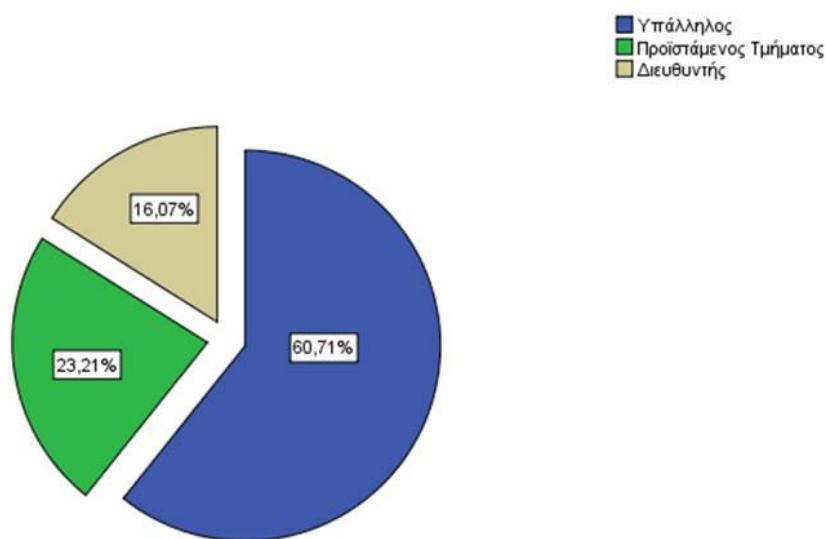
Θέση που κατέχετε

Με την ερώτηση 5 ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να μας δηλώσουν την θέση που κατέχουν στη δημόσια διοίκηση. Από τους 112 συμμετέχοντες οι 68 ήταν απλοί υπάλληλοι , ποσοστό 60,70% , 26 προϊστάμενοι τμημάτων, ποσοστό δηλαδή 23,20% , ενώ τέλος οι διευθυντές που απάντησαν ήταν 18 , ποσοστό 16,10% επί του συνόλου των συμμετεχόντων.

Παρατηρούμε ότι το ποσοστό των υπευθύνων τμημάτων μαζί με τους διευθυντές φτάνει κοντά στο 50% , συγκεκριμένα 49,30%. Αυτό μας προϊδεάζει για την ακρίβεια των απαντήσεών τους από τη στιγμή που τα άτομα αυτά εν τι πράγματι είναι καλοί γνώστες του αντικειμένου τους και κατά επέκταση ολόκληρου του κύκλου εργασιών των τμημάτων ή των διευθύνσεών τους.

Ταυτόχρονα για να μπορούν τα άτομα αυτά να κατέχουν τις συγκεκριμένες θέσεις σημαίνει πως έχουν αρκετά χρόνια υπηρεσίας και κατά συνέπεια έχουν μία ορθή και τεκμηριωμένη κριτική πάνω στη νέα τάξη πραγμάτων που αφορά και το θεωρητικό αντικείμενο της έρευνάς μας που είναι η ανάληψη της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από τους Γ.Δ.Ο.Υ.

Πίνακας 5 Θέση που κατέχετε					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Υπάλληλος	68	60,7	60,7	60,7
	Προϊστάμενος Τμήματος	26	23,2	23,2	83,9
	Διευθυντής	18	16,1	16,1	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Διάγραμμα 5
Θέση που κατέχετε

Ερώτηση 6^η

Είστε υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου , του Υπουργείου Οικονομικών ή υπάλληλος σε Ν.Π.Δ.Δ.

Αναφέραμε εξ αρχής ότι για την εγκυρότητα της έρευνάς μας θελήσαμε να έχουμε απαντήσεις και από τους τρεις εμπλεκόμενους φορείς στον έλεγχο των δημοσίων δαπανών , υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου , του Υπουργείου Οικονομικών και υπαλλήλους διαφόρων Ν.Π.Δ.Δ. Αυτό θα μας εξυπηρετήσει για τον συνδυασμό των

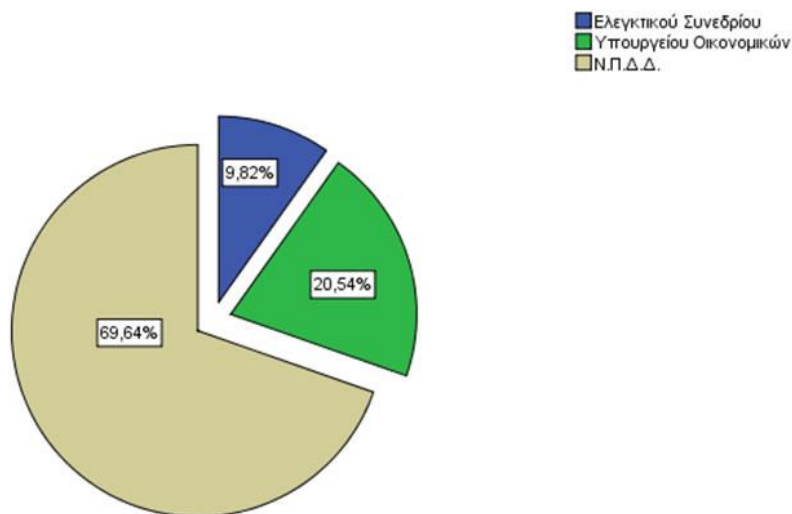
αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου με τα συμπεράσματα που καταγράψαμε από την παροχή συνεντεύξεων.

Δυστυχώς δεν ήταν εφικτό από την εφικτή από την ερευνήτρια η συγκέντρωση υψηλού αριθμού συμμετεχόντων από το Ελεγκτικό Συνέδριο και το Υπουργείο Οικονομικών λόγω μικρής δυνατότητας πρόσβασής της στις συγκεκριμένες υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα σύμφωνα με τον Πίνακα 6 παρατηρούμε ότι από το Ελεγκτικό Συνέδριο μετείχαν στην έρευνα 11 υπάλληλοι , με ποσοστό 9,80% , από το Υπουργείο Οικονομικών μετείχαν 23 υπάλληλοι , με ποσοστό 20,50% και τέλος από τα διάφορα Ν.Π.Δ.Δ. 78 υπάλληλοι , με ποσοστό 69,60%.

Παρόλα αυτά όμως θεωρούμε ότι έστω και με αυτό το μικρό ποσοστό συμμετεχόντων από το Ελεγκτικό Συνέδριο και το Υπουργείο Οικονομικών χρησιμοποιώντας αργότερα τον έλεγχο μέσω της διασταύρωσης 2 μεταβλητών θα καταφέρουμε να καταλήξουμε σε αξιόλογα συμπεράσματα για την έρευνά μας.

Πίνακας 6					
Είστε υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου , του Υπουργείου Οικονομικών ή υπάλληλος σε Ν.Π.Δ.Δ.					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ελεγκτικού Συνεδρίου	11	9,8	9,8	9,8
	Υπουργείου Οικονομικών	23	20,5	20,5	30,4
	Ν.Π.Δ.Δ.	78	69,6	69,6	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Διάγραμμα 6

Είστε υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου , του Υπουργείου Οικονομικών ή υπάλληλος σε Ν.Π.Δ.Δ.

Από την ερώτηση 7 έως και την ερώτηση 16 οι απαντήσεις που μπορούν να δοθούν είναι κλειστού τύπου και ακολουθούν κατά βάση την εξής σειρά.

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Ερώτηση 7^η

Θεωρείτε ότι η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος βοηθάει στην καλύτερη παρακολούθηση της οικονομικής θέσης ενός Ν.Π.Δ.Δ.

Από τα δεδομένα του πίνακα 7.1 και του διαγράμματος 7.1 παρατηρείται μια πολύ μεγάλη συγκέντρωση τιμών στην επιλεγμένη απάντηση «Πολύ».

Συγκεκριμένα μόνο 5 άτομα , ποσοστό 4,50% και 6 άτομα , με ποσοστό 5,40% , επέλεξαν τις απαντήσεις «Καθόλου» και «Λίγο» αντίστοιχα. Η επιλογή «Μέτρια» με ποσοστό 21,40% και με 24 απαντήσεις έρχεται τρίτη στην προτίμηση των ερωτηθέντων. Οι απαντήσεις «Πολύ» και «Πάρα πολύ» με ποσοστό 21,40% και

38,40% αντίστοιχα , δηλαδή 43 και 34 άτομα αντίστοιχα , συγκέντρωσαν αθροιστικά το ποσοστό του 68,80% , σχεδόν τα 2/3 των ερωτηθέντων.

Συμπεραίνουμε από τα αποτελέσματα της επεξεργασίας της συγκεκριμένης μεταβλητής ότι η πλειονότητα των υπαλλήλων και των τριών θεσμών αναγνωρίζει την χρησιμότητα ενός τέτοιου εργαλείου , όπως είναι το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της οικονομικής θέσης ενός Ν.Π.Δ.Δ.

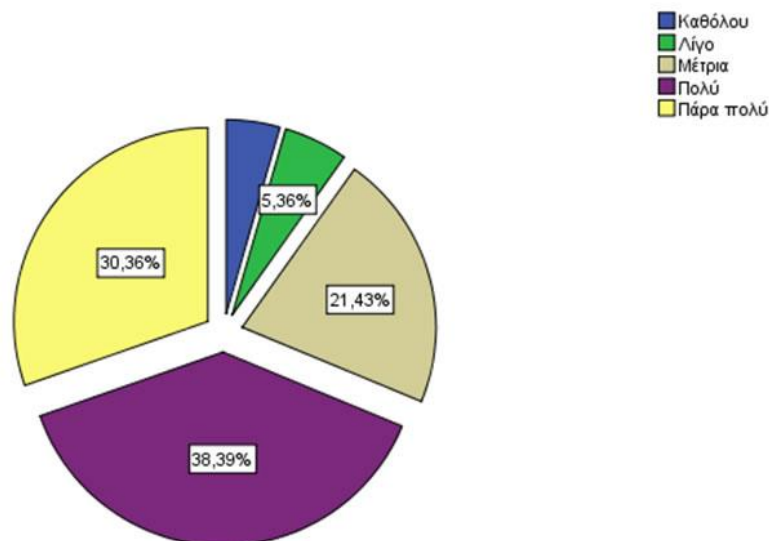
Στον πίνακα 7.2 παρουσιάζονται τα κάτωθι στοιχεία:

Δείκτες κεντρική τάσης και διασποράς

- Μέσος όρος κατανομής (mean): 3,85
- Διάμεσος (median): 4,00
- Τυπική απόκλιση (std. Deviation): 1,059
- Εύρος (range): 4,00

Πίνακας 7.1					
Η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος .					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	5	4,5	4,5	4,5
	Λίγο	6	5,4	5,4	9,8
	Μέτρια	24	21,4	21,4	31,3
	Πολύ	43	38,4	38,4	69,6
	Πάρα πολύ	34	30,4	30,4	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Πίνακας 8.2 S		
tatistics		
N	Valid	112
	Missing	0
Mean		3,85
Median		4,00
Std. Deviation		1,059
Range		4

Διάγραμμα 7

Η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος.

Ερώτηση 8^η

Από 01-01-19 η αρμοδιότητα άσκησης του προληπτικού ελέγχου περνά στους φορείς. Πιστεύετε ότι αυτό θα οδηγήσει στην ορθότερη διαχείριση των οικονομικών ενός φορέα.

Σύμφωνα με τα δεδομένα του πίνακα 8.1 και του διαγράμματος 8.1 παρατηρούμε ότι επί του συνόλου των ερωτηθέντων οι απαντήσεις του 70,50% εξ αυτών συγκεντρώνεται στις εξής επιλογές: «Καθόλου» με ποσοστό 25% και 28 απαντήσεις, ποσοστό που αντιστοιχεί στο ¼ του συνόλου. Στην επιλογή «Λίγο» με ποσοστό 22,30%, δηλαδή 25 απαντήσεις και στην επιλογή «Μέτρια» με ποσοστό 23,20% και συγκεκριμένα 22 απαντήσεις. Σε αυτό το σημείο παρατηρούμε ότι σχεδόν τα ¾ των ερωτηθέντων διατείνονται μάλλον αρνητικά όσον αφορά την αλλαγή στην άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου και την μετάβαση της αρμοδιότητας αυτής από το Ελεγκτικό Συνέδριο στους φορείς.

Αντίθετα την επιλογή «Πολύ» επέλεξαν μόνο 22 άτομα, ποσοστό 19,60%, ενώ τέλος την επιλογή «Πάρα πολύ», που εκφράζει όσους πιστεύουν καθολικά στην αποτελεσματικότητα του εν λόγω εγχειρήματος, την επέλεξαν 11 άτομα, ποσοστό μόλις 9,80%.

Στον πίνακα 8.2 παρουσιάζονται τα κάτωθι στοιχεία:

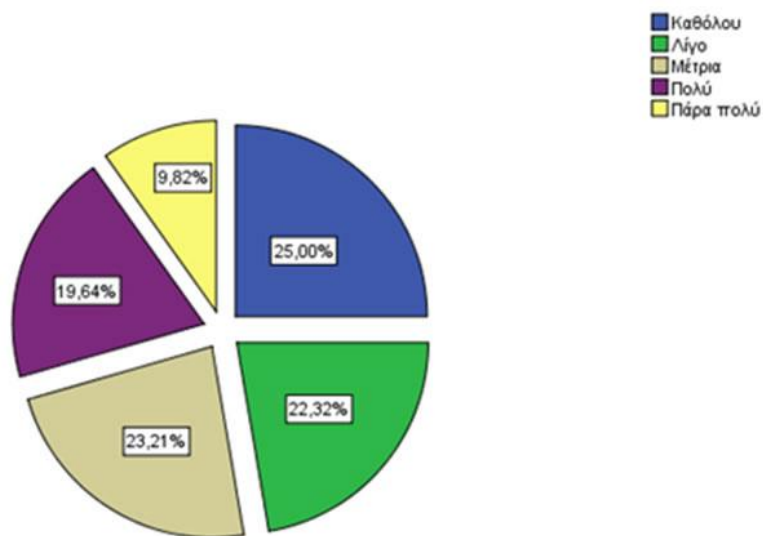
Δείκτες κεντρική τάσης και διασποράς

- Μέσος όρος κατανομής (mean): 2,67
- Διάμεσος (median): 3,00
- Τυπική απόκλιση (std. Deviation): 1,311
- Εύρος (range): 4,00

Συμπερασματικά και σύμφωνα με το μέγεθος της τυπικής απόκλισης παρατηρούμε ότι όντως οι περισσότερες τιμές της κατανομής βρίσκονται κοντά στο μέσο όρο.

Πίνακας 9.1					
Ο προληπτικός έλεγχος από τους φορείς.					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	28	25,0	25,0	25,0
	Λίγο	25	22,3	22,3	47,3
	Μέτρια	26	23,2	23,2	70,5
	Πολύ	22	19,6	19,6	90,2
	Πάρα πολύ	11	9,8	9,8	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Πίνακας 10.2		
Statistics		
N	Valid	112
	Missing	0
Mean		2,67
Median		3,00
Std. Deviation		1,311
Range		4

Διάγραμμα 8

Ο προληπτικός έλεγχος από τους φορείς.

Ερώτηση 9^η

Πιστεύετε ότι οι φορείς είναι έτοιμοι για την ανάληψη μιας τέτοιας αρμοδιότητας, αξιολογώντας την ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των φορέων.

Με την ερώτηση αυτή προσπαθούμε να αναδείξουμε ένα από τα πιο καίρια ζητήματα που διαπραγματεύεται η παρούσα έρευνα που είναι το τι πραγματικά πιστεύει η βάση της δημόσιας διοίκησης, οι ίδιοι οι υπάλληλοι, όσον αφορά την ετοιμότητά τους και την ελεγκτική τους αρτιότητα αναφορικά στις εξελίξεις που ορίζονται από τη νέα νομοθεσία του δημόσιου λογιστικού.

Τα αποτελέσματα δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά διότι το 82,10% επί του συνόλου των απαντήσεων συγκεντρώνεται στις απαισιόδοξες μάλλον εξ αυτών, «Καθόλου», «Λίγο», «Μέτρια». Συγκεκριμένα όπως προκύπτει και από τον πίνακα 9.1 και το διάγραμμα 9.1 παρατηρείτε ότι η επιλογή «Καθόλου» συγκεντρώνει 21 απαντήσεις, ποσοστό 18,80%, η επιλογή «Λίγο» συγκεντρώνει το σημαντικό αριθμό των 40

απαντήσεων , ποσοστό 35,70% το ¼ του συνόλου και η επιλογή «Μέτρια» συγκεντρώνει 31 απαντήσεις , ποσοστό 27,70% εξίσου σημαντικά μεγάλο.

Οι πιο αισιόδοξες επιλογές αθροιστικά αγγίζουν μόλις το 17,90% με 14 απαντήσεις στην επιλογή «Πολύ» και με μόλις 6 απαντήσεις στην επιλογή «Πάρα πολύ».

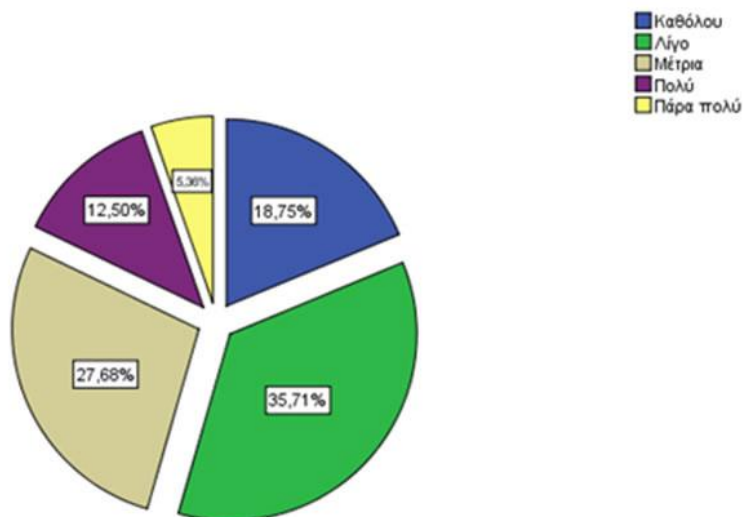
Εξάλλου σύμφωνα και με τον πίνακα 9.2 όπου αναλύονται στατιστικοί δείκτες παρατηρούμε ότι η τυπική απόκλιση είναι μεγέθους 1,099 η οποία μας δείχνει μία υψηλή συγκέντρωση τιμών γύρω από το μέσο όρο της κατανομής.

Δείκτες κεντρική τάσης και διασποράς

- Μέσος όρος κατανομής (mean): 2,50
- Διάμεσος (median): 2,00
- Τυπική απόκλιση (std. Deviation): 1,099
- Εύρος (range): 4,00

Πίνακας 11.1				
Ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των φορέων.				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Καθόλου	21	18,8	18,8	18,8
Λίγο	40	35,7	35,7	54,5
Μέτρια	31	27,7	27,7	82,1
Πολύ	14	12,5	12,5	94,6
Πάρα πολύ	6	5,4	5,4	100,0
Total	112	100,0	100,0	

Πίνακας 12.2	
Statistics	
N	Valid 112
	Missing 0
Mean	2,50
Median	2,00
Std. Deviation	1,099
Range	4

Διάγραμμα 9

Ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των φορέων.

Ερώτηση 10^η

Πιστεύετε ότι ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών είναι σημαντικός

Με την ερώτηση αυτή προσπαθούμε να αναδείξουμε τη σημαντικότητα του προληπτικού ελέγχου. Εξ αρχής είχαμε δηλώσει ότι το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε σε υπαλλήλους που εργάζονται σε οικονομικού ενδιαφέροντος τμήματα προσπαθώντας να εξασφαλίσουμε την εγκυρότητα της έρευνας.

Παρατηρώντας τον πίνακα 10.1 και το διάγραμμα 10.1 βλέπουμε ότι σχεδόν το απόλυτο ποσοστό του 90,20% του συνόλου των υπαλλήλων επέλεξαν τις απαντήσεις «Πολύ» και «Πάρα πολύ». Συγκεκριμένα η επιλογή «Πολύ» συγκέντρωσε 45 απαντήσεις με ποσοστό 40,20% και η επιλογή «Πάρα πολύ» 56 απαντήσεις με ποσοστό 50% , το ήμισυ δηλαδή των ερωτηθέντων.

Οι υπάλληλοι που απάντησαν το ερωτηματολόγιο σε όποιον από τους τρεις θεσμούς κι αν εργάζονται , είτε σε αυτούς που ασκούσαν τον έλεγχο μέχρι πρότινος το Ελεγκτικό Συνέδριο δηλαδή και το Υπουργείο Οικονομικών, είτε σε αυτούς που τους ασκούσαν ο έλεγχος τους υπαλλήλους των Ν.Π.Δ.Δ. δηλαδή , πιστεύουν σε υψηλό ποσοστό στην ύπαρξη και στην αναγκαιότητα του ελέγχου υπό την προϋπόθεση ότι θα

εξασφαλίζεται όχι μόνο το αδιάβλητο της διαδικασίας αλλά και η αποτελεσματικότητα αυτού με στόχο πάντα την χρηστή διαχείριση του δημοσίου χρήματος.

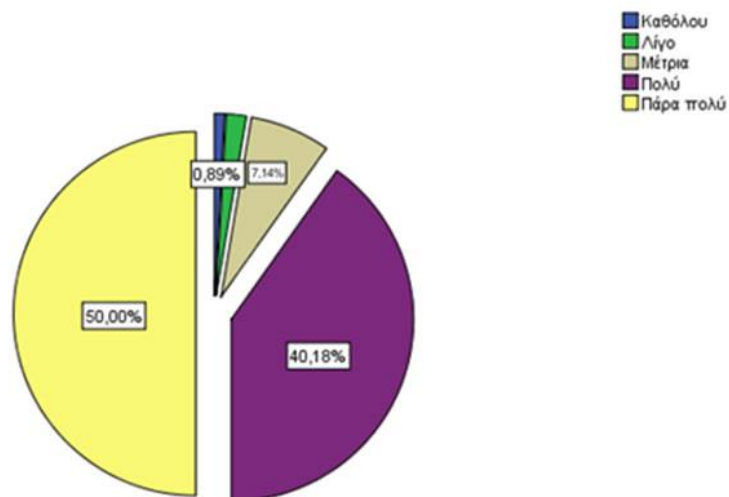
Όλα αυτά άλλωστε τεκμηριώνονται και από τον πίνακα των στατιστικών στοιχείων, τον πίνακα 10.2. Η τυπική απόκλιση φτάνει μόλις το 0,771 ορίζοντας έτσι την υψηλή συγκέντρωση τιμών γύρω από το μέσο όρο που είναι 4,37.

Δείκτες κεντρική τάσης και διασποράς

- Μέσος όρος κατανομής (mean): 4,37
- Διάμεσος (median): 4,50
- Τυπική απόκλιση (std. Deviation): 0,771
- Εύρος (range): 4,00

Πίνακας 13.1					
Η σημαντικότητα του προληπτικού ελέγχου .					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	,9	,9	,9
	Λίγο	2	1,8	1,8	2,7
	Μέτρια	8	7,1	7,1	9,8
	Πολύ	45	40,2	40,2	50,0
	Πάρα πολύ	56	50,0	50,0	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Πίνακας 14.2		
Statistics		
N	Valid	112
	Missing	0
Mean		4,37
Median		4,50
Std. Deviation		,771
Range		4

Διάγραμμα 10

Η σημαντικότητα του προληπτικού ελέγχου .

Ερώτηση 11^η

Ο προληπτικός έλεγχος σε μία δαπάνη έγκειται στη νομιμότητα και την κανονικότητα αυτής. Πιστεύετε ότι αυτός θα πρέπει να συνδυάζεται με τον έλεγχο της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων σε συνάρτηση πάντα με το κόστος

Η ερώτηση 11 δεν είναι τυπική είναι ουσιαστική και αυτό γιατί διαπραγματεύεται την ουσιαστικότητα του ελέγχου που έχει να κάνει με τον έλεγχο της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων σε συνάρτηση πάντα με το κόστος. Το εάν δηλαδή το όφελος μιας πραγματοποιηθείσας είναι υπεράνω του κόστους της.

Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι μέχρι τώρα με τον τρόπο που διενεργείτο ο προληπτικός έλεγχος είτε από το Ελεγκτικό Συνέδριο είτε από τις Υ.Δ.Ε. δεν ήταν δυνατό να ελέγχεται ταυτόχρονα η οικονομικότητα και η αποδοτικότητα μιας δαπάνης σε συνάρτηση πάντα με το κόστος αυτής. Αυτό το γεγονός φαίνεται και από τα αποτελέσματα της έρευνας όπως αυτά παρουσιάζονται στον πίνακα 11.1 και στο διάγραμμα 11.1. Και εδώ οι επιλογές «Πολύ» και «Πάρα πολύ» συγκεντρώνουν αθροιστικά ποσοστό 80,40% με την επιλογή «Πολύ» να συγκεντρώνει 55 απαντήσεις

με ποσοστό 49,10% και η επιλογή «Πάρα πολύ» να συγκεντρώνει 35 απαντήσεις με ποσοστό 31,30%. Οι υπόλοιπες επιλογές «Καθόλου» , «Λίγο» και «Μέτρια» συγκεντρώνουν αθροιστικά μόλις 22 απαντήσεις , ποσοστό δηλαδή 19,70%.

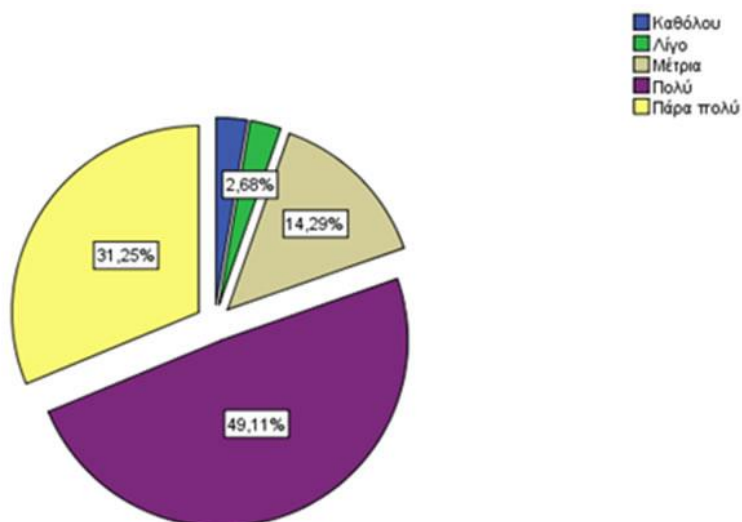
Όπως και στην προηγούμενη ερώτηση έτσι και σε αυτή παρατηρώντας τον πίνακα 11.2 των στατιστικών στοιχείων βλέπουμε ότι η τυπική απόκλιση είναι σημαντικά μικρή 0,9 , που σημαίνει ότι πλειονότητα των τιμών συγκεντρώνεται γύρω από το μέσο όρο της μεταβλητής που είναι 4,04.

Δείκτες κεντρική τάσης και διασποράς

- Μέσος όρος κατανομής (mean): 4,04
- Διάμεσος (median): 4,00
- Τυπική απόκλιση (std. Deviation): 0,9
- Εύρος (range): 4,00

Πίνακας 15.1					
Ο έλεγχος της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων.					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2,7	2,7	2,7
	Λίγο	3	2,7	2,7	5,4
	Μέτρια	16	14,3	14,3	19,6
	Πολύ	55	49,1	49,1	68,8
	Πάρα πολύ	35	31,3	31,3	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Πίνακας 16.2		
Statistics		
N	Valid	112
	Missing	0
Mean		4,04
Median		4,00
Std. Deviation		,900
Range		4

Διάγραμμα 11

Ο έλεγχος της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων.

Ερώτηση 12^η

Στον εν ισχύ νόμο για το Δημόσιο Λογιστικό προβλέπεται η σύσταση Δ/νσης Εσωτερικού Ελέγχου σε κάθε φορέα. Πιστεύετε ότι μια τέτοια Δ/νση θα είναι αποτελεσματική και θα λειτουργεί υποβοηθητικά στο έργο των υπαλλήλων του φορέα.

Η ερώτηση αυτή αφορά μια μελλοντική ενέργεια , ένα θεσμοθετημένο έργο που λόγω της μη μέχρι τώρα εφαρμογής του δεν έχει δείξει τα αποτελέσματά του και η τάση των απαντήσεων ορίζεται κυρίως από την μέχρι πρότινος εμπειρία των υπαλλήλων και την άποψη που σχηματίστηκε από την αποτελεσματικότητα κάθε νέου μέτρου ή κάθε νέας λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης. Ο νομοθέτης με τη διάταξη αυτή προσπαθεί να πρωτοτυπήσει και να αλλάξει άρδην τον τρόπο λειτουργίας της διοίκησης της οικονομικής υπηρεσίας ενός φορέα. Πιστεύει ότι πρώτα από όλα και σε πρώτο βαθμό ο έλεγχος θα πρέπει να προέρχεται μέσα από τον ίδιο τον φορέα , από ένα όργανο όμως ανεξάρτητο από τον διατάκτη ή αυτόν που ελέγχει και εκτελεί μια δαπάνη.

Για αυτό και οι απαντήσεις των ερωτηθέντων είναι αρκετά μετριασμένες και υπάρχει μια εξισορρόπηση μεταξύ της επιλογής «Λίγο» , «Μέτρια» και «Πάρα πολύ». Συγκεκριμένα και σύμφωνα με τον πίνακα 12.1 και το διάγραμμα 12.1 την επιλογή

«Λίγο» επέλεξαν 24 άτομα , ποσοστό 21,40% , την επιλογή «Μέτρια» 21 άτομα με ποσοστό 18,80% και την πιο ενθαρρυντική για το αποτέλεσμα της έρευνας επιλογή «Πολύ» επέλεξαν 40 άτομα , ποσοστό 35,70% και τέλος την επιλογή «Πάρα πολύ» 23 άτομα , ποσοστό 20,50%.

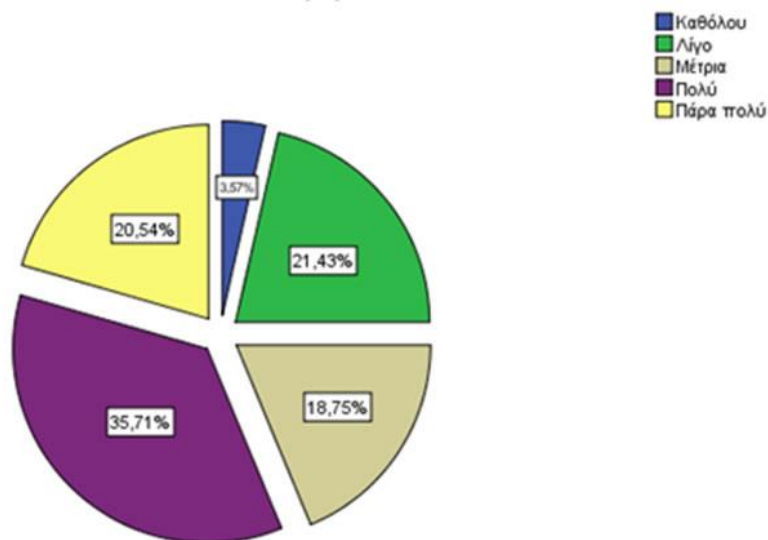
Το ότι οι απαντήσεις ήταν μοιρασμένες στις περισσότερες των επιλογών προκύπτει και από τα αποτελέσματα του πίνακα 12.2 , στο οποίο παρατηρούμε ότι εδώ η τυπική απόκλιση επιδέχεται μία μεγαλύτερη τιμή 1,147 ορίζοντας έτσι μικρότερη συγκέντρωση τιμών γύρω από το μέσο όρο της μεταβλητής που είναι 3,48.

Δείκτες κεντρική τάσης και διασποράς

- Μέσος όρος κατανομής (mean): 3,48
- Διάμεσος (median): 4,00
- Τυπική απόκλιση (std. Deviation): 1,147
- Εύρος (range): 4,00

Πίνακας 17.1					
Η αποτελεσματικότητα της Δ/σης Εσωτερικού Ελέγχου.					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	4	3,6	3,6	3,6
	Λίγο	24	21,4	21,4	25,0
	Μέτρια	21	18,8	18,8	43,8
	Πολύ	40	35,7	35,7	79,5
	Πάρα πολύ	23	20,5	20,5	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Πίνακας 18.2		
Statistics		
N	Valid	112
	Missing	0
Mean		3,48
Median		4,00
Std. Deviation		1,147
Range		4

Διάγραμμα 12
Η αποτελεσματικότητα της Δ/σης Εσωτερικού Ελέγχου.

Ερώτηση 13^η

Σήμερα ο προληπτικός έλεγχος διενεργείται, από τους έχοντες την αρμοδιότητα, σε δαπάνες αξίας μεγαλύτερης των 10.000 ευρώ. Με την ανάληψη της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από τους φορείς πιστεύετε ότι αυτό το όριο θα πρέπει να μειωθεί

Σύμφωνα με το ισχύον σύστημα ο προληπτικός έλεγχος ασκείται μόνο στις δαπάνες η αξία των οποίων είναι μεγαλύτερη των 10.000€. Αυτό που μας ενδιαφέρει είναι να δείξουμε πια είναι η άποψη των υπαλλήλων τόσο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Υπουργείου Οικονομικών αλλά και των Ν.Π.Δ.Δ. αναφορικά με τη σημαντικότητα που έχει στον έλεγχο το ύψος μιας δαπάνης. Το εάν δηλαδή η αξία των 10.000€ είναι ένα ικανοποιητικό όριο για την πραγματοποίηση ελέγχου ή αυτό το όριο θα πρέπει να μειωθεί.

Αυτό που παρατηρούμε στον πίνακα 13.1 και στο διάγραμμα 13.1 είναι ότι οι απόψεις των ερωτηθέντων βρίσκονται σε υψηλό ποσοστό μοιρασμένες σε όλες τις επιλογές, κάτι το οποίο αποτυπώνεται και στον πίνακα 13.2. στον οποίο παρατηρούμε ότι η τυπική απόκλιση εδώ είναι αρκετά υψηλότερη και ίση με 1,491 που σημαίνει ότι η συγκέντρωση τιμών γύρω από το μέσο όρο είναι πολύ μικρή.

Συγκεκριμένα την επιλογή «Καθόλου» επέλεξαν 29 άτομα, ποσοστό 25,90%, «Λίγο» επέλεξαν 13 άτομα, ποσοστό 11,60%, «Μέτρια» 18 άτομα, ποσοστό 16,10%,

«Πολύ» 30 άτομα , ποσοστό 26,80% , και τέλος την επιλογή «Πάρα πολύ» επέλεξαν 22 άτομα , ποσοστό 19,60%.

Το γεγονός ότι δύο εκ των αντιθέτων επιλογών , οι επιλογές «Καθόλου» και «Πολύ» συγκέντρωσαν τα υψηλότερα ποσοστά μας οδηγεί μάλλον στο συμπέρασμα ότι οι υπάλληλοι δεν είχαν πρωτύστερα κάποιο προβληματισμό αναφορικά με το συγκεκριμένο θέμα και ενδεχομένως να μην τους είχε προβληματίσει η σημαντικότητα ή μη του ύψους μιας δαπάνης για τον έλεγχο αυτής.

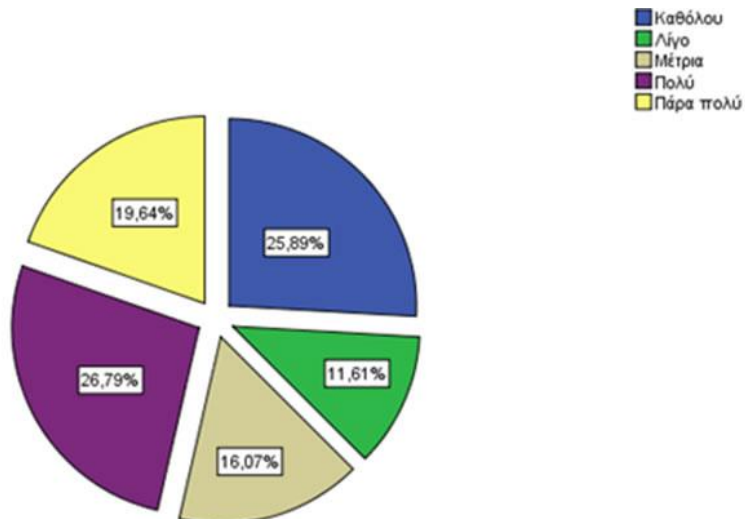
Όσον αφορά στα στατιστικά στοιχεία αυτά είναι τα εξής.

Δείκτες κεντρική τάσης και διασποράς

- Μέσος όρος κατανομής (mean): 3,03
- Διάμεσος (median): 3,00
- Τυπική απόκλιση (std. Deviation): 1,491
- Εύρος (range): 4,00

Πίνακας 19.1					
Μείωση του χρηματικού ορίου άσκησης του προληπτικού ελέγχου.					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	29	25,9	25,9	25,9
	Λίγο	13	11,6	11,6	37,5
	Μέτρια	18	16,1	16,1	53,6
	Πολύ	30	26,8	26,8	80,4
	Πάρα πολύ	22	19,6	19,6	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Πίνακας 20.2		
Statistics		
N	Valid	112
	Missing	0
Mean		3,03
Median		3,00
Std. Deviation		1,491
Range		4

Διάγραμμα 13

Μείωση του χρηματικού ορίου άσκησης του προληπτικού ελέγχου.

Ερώτηση 14^η

Από ποιο ποσό πιστεύετε ότι θα πρέπει να ξεκινά ο προληπτικός έλεγχος?

Η ερώτηση αυτή αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης δίνοντας πιο σαφή όρια στις απαντήσεις. Έτσι οι ερωτηθέντες είχαν να επιλέξουν ανάμεσα σε πιο σαφή και τυποποιημένα νούμερα. Παρατηρώντας τον πίνακα 14.1 και το διάγραμμα 14.1 αντιλαμβανόμαστε ότι η επιλογή «10.000 ευρώ» που είναι και το εν ισχύ όριο για την άσκηση του προληπτικού ελέγχου σε μία δαπάνη επιλέχθηκε από 34 ερωτηθέντες με ποσοστό 30,40% , που είναι και το υψηλότερο ποσοστό. Ακολουθεί αμέσως μετά αλλά πολύ κοντά η επιλογή «5.000 ευρώ» με 33 απαντήσεις , ποσοστό 29,50% , η επιλογή «1.000 ευρώ» με 23 απαντήσεις , ποσοστό 20,50% , η επιλογή «2.000 ευρώ» με 17 απαντήσεις , ποσοστό 15,20% και τέλος η επιλογή «50.000 ευρώ» η οποία επιλέχθηκε μόλις από 5 ερωτηθέντες , με ποσοστό 4,50%.

Σύμφωνα με τον πίνακα 14.2 παρατηρούμε ότι και εδώ δεν υπάρχει υψηλή συγκέντρωση τιμών γύρω από το μέσο όρο της μεταβλητής που είναι 2,83 , αφού η τυπική απόκλιση είναι ίση με 1,200.

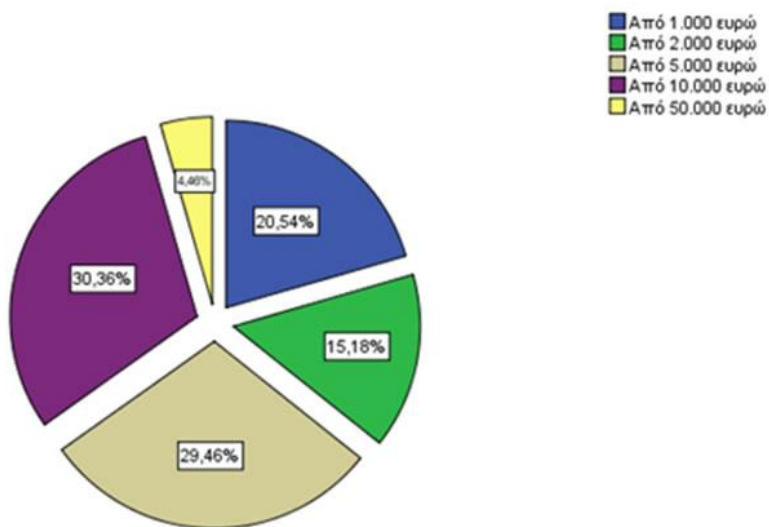
Δείκτες κεντρική τάσης και διασποράς

- Μέσος όρος κατανομής (mean): 2,83
- Διάμεσος (median): 3,00

- Τυπική απόκλιση (std. Deviation): 1,200
- Εύρος (range): 4,00

Πίνακας 21.1					
Όριο χρηματικού ποσού στο προληπτικό έλεγχο					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Από 1.000 ευρώ	23	20,5	20,5	20,5
	Από 2.000 ευρώ	17	15,2	15,2	35,7
	Από 5.000 ευρώ	33	29,5	29,5	65,2
	Από 10.000 ευρώ	34	30,4	30,4	95,5
	Από 50.000 ευρώ	5	4,5	4,5	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Πίνακας 22.2		
Statistics		
N	Valid	112
	Missing	0
Mean		2,83
Median		3,00
Std. Deviation		1,200
Range		4

Διάγραμμα 14

Όριο χρηματικού ποσού στο προληπτικό έλεγχο

Ερώτηση 15^η

Πιστεύετε ότι θα πρέπει να ενταχθούν και άλλες κατηγορίες δαπανών στον προληπτικό έλεγχο που τώρα δεν ελέγχονται?

Η ερώτηση αυτή βασίζεται στις εμπειρικές απόψεις που έχουν αποκτήσει οι ερωτηθέντες υπάλληλοι στις οικονομικές υπηρεσίες , βάση των οποίων μπορούν να κρίνουν την σκοπιμότητα ή τη λειτουργικότητα κάποιων θεμάτων. Τέτοια ζητήματα έχουν να κάνουν ενδεχομένως με το είδος της δαπάνης , αλλά κυρίως με το εάν δαπάνες που τώρα δεν ελέγχονται να εξετάζεται η σκοπιμότητα του τα υποπίπτουν στον προληπτικό έλεγχο.

Και εδώ οι απόψεις των ερωτηθέντων είναι μοιρασμένες σε όλες τις επιλογές , με εξαίρεση την επιλογή «Πολύ» , μια ασφαλή επιλογή , που συγκεντρώνει 37 απαντήσεις , ποσοστό 33% , με την επιλογή «Πάρα πολύ» να ακολουθεί με 22 απαντήσεις και ποσοστό 19,60%. Πηγαίνοντας στο άλλο άκρο αμέσως μετά συναντάμε την επιλογή «Καθόλου» με 20 απαντήσεις και ποσοστό 17,90% , την επιλογή «Μέτρια» με 17 απαντήσεις , ποσοστό 15,20% και τέλος την επιλογή «Λίγο» με 16 απαντήσεις και ποσοστό 14,30%.

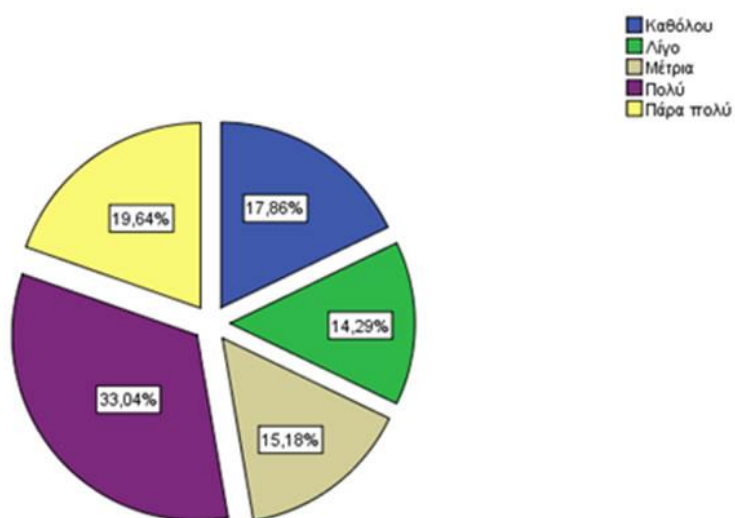
Αυτή η διασπορά στις διάφορες επιλεγμένες απαντήσεις μας δείχνει μία ανομοιομορφία στις απόψεις του επιλεγμένου δείγματος , τις οποίες αποκτήσαν μέσα από χρόνια εμπειρίας. Το ότι οι κύριες επιλογές των ερωτηθέντων ήταν εκ διαμέτρου αντίθετες παρουσιάζεται και στα στοιχεία του πίνακα 15.2 και συγκεκριμένα στην υψηλή τιμή της τυπικής απόκλισης που είναι ίση με 1,393 όταν ο μέσος όρος είναι 3,22.

Δείκτες κεντρική τάσης και διασποράς

- Μέσος όρος κατανομής (mean): 3,22
- Διάμεσος (median): 4,00
- Τυπική απόκλιση (std. Deviation): 1,393
- Εύρος (range): 4,00

Πίνακας 23.1					
Πρόσθετες κατηγορίες δαπανών στον προληπτικό έλεγχο.					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	20	17,9	17,9	17,9
	Λίγο	16	14,3	14,3	32,1
	Μέτρια	17	15,2	15,2	47,3
	Πολύ	37	33,0	33,0	80,4
	Πάρα πολύ	22	19,6	19,6	100,0
Total		112	100,0	100,0	

Πίνακας 24.2		
Statistics		
N	Valid	112
	Missing	0
Mean		3,22
Median		4,00
Std. Deviation		1,393
Range		4

Διάγραμμα 15

Πρόσθετες κατηγορίες δαπανών στον προληπτικό έλεγχο.

Ερώτηση 16^η

Πόσο καλά γνωρίζετε τα νομοθετήματα που ορίζουν όλες τις προαναφερθέντες αλλαγές στη διαδικασία άσκησης του προληπτικού ελέγχου?

Με την τελευταία ερώτηση του ερωτηματολογίου προσπαθούμε να σώσουμε στους ερωτηθέντες το ερέθισμα να αναλογιστούν και οι ίδιοι όχι μόνο τις προσωπικές ευθύνες τους , αλλά και να αξιολογήσουν την αρτιότητά τους ως προς τις γνώσεις τους σε νομοθετήματα που βρίσκουν ή θα βρουν εφαρμογή στην καθημερινή τους εργασία. Ο δημόσιος υπάλληλος , πρώτα από όλους , δεν μπορεί να δηλώνει άγνοια νόμου.

Ας δούμε όμως τι έδειξαν τα αποτελέσματα της έρευνας.

Την αποκαρδιωτική για την συγκεκριμένη έρευνα επιλογή «Καθόλου» επέλεξαν 3 άτομα ποσοστό 2,70%. Την επιλογή «Λίγο» 24 άτομα με ποσοστό 21,40% , «Μέτρια» 33 άτομα , ποσοστό 29,50% , την επικρατέστερη επιλογή «Πολύ» επέλεξαν 34 άτομα , ποσοστό 30,40% και τέλος την πιο ενθαρρυντική επιλογή και ίσως αυτή που θέλαμε να συγκεντρώνει την πλειονότητα των απαντήσεων επέλεξαν μόλις 18 άτομα , ποσοστό δηλαδή 16,10%.

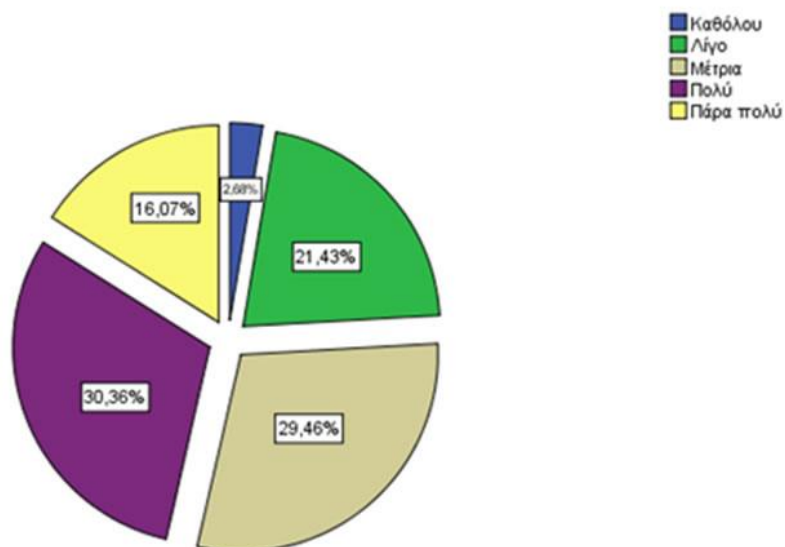
Το αποτέλεσμα αυτό αποδεικνύεται και από τα στοιχεία του πίνακα 16.2 στον οποίο παρατηρούμε ότι η τυπική απόκλιση επιδέχεται τιμή 1,073 , μια όχι μικρή τιμή που δυστυχώς δεν υποδηλώνει υψηλή συγκέντρωση τιμών γύρω από το μέσο όρο που είναι 3,36.

Δείκτες κεντρική τάσης και διασποράς

- Μέσος όρος κατανομής (mean): 3,36
- Διάμεσος (median): 3,00
- Τυπική απόκλιση (std. Deviation): 1,073
- Εύρος (range): 4,00

Πίνακας 25.1					
Άριστη γνώση των προαναφερθέντων νομοθετημάτων.					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2,7	2,7	2,7
	Λίγο	24	21,4	21,4	24,1
	Μέτρια	33	29,5	29,5	53,6
	Πολύ	34	30,4	30,4	83,9
	Πάρα πολύ	18	16,1	16,1	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Πίνακας 26.2		
Statistics		
N	Valid	112
	Missing	0
Mean		3,36
Median		3,00
Std. Deviation		1,073
Range		4

Διάγραμμα 16

Άριστη γνώση των προαναφερθέντων νομοθετημάτων.

5.2.1.2 Εξέταση της κανονικότητας της κατανομής των μεταβλητών

Αρχικά θα εξετάσουμε εάν η κύρια μεταβλητή που μας ενδιαφέρει ακολουθεί κανονική κατανομή ή όχι. Αυτό είναι ιδιαίτερος σημαντικό διότι βάση αυτού θα κρίνουμε το είδος του στατιστικού ελέγχου που θα επιλέξουμε για να υπολογίσουμε τα στατιστικά μέτρα που επιθυμούμε.

Η μεταβλητή που θέλουμε να ελέγξουμε διότι βάση αυτής θα κάνουμε όλες τις συσχετίσεις με τις βασικές ερωτήσεις του ερωτηματολογίου είναι η μεταβλητή Q6:Είστε υπάλληλος του

- A) Ελεγκτικού Συνεδρίου
- B) Υπουργείου Οικονομικών
- Γ) Ν.Π.Δ.Δ.

Με αυτό τον τρόπο θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε την διαφορετικότητα των απόψεων των υπαλλήλων των υπηρεσιών που μέχρι πρότινος ασκούσαν την αρμοδιότητα του προληπτικού ελέγχου , με των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ. που τους ανατίθεται η εν λόγω αρμοδιότητα.

Για να ελέγξουμε την κανονικότητα της κατανομής της μεταβλητής Q6 θα χρησιμοποιήσουμε τον στατιστικό έλεγχο Kolmogrov-Smirnov. Για τον λόγο αυτό θα θέσουμε προς έλεγχο τις εξής δύο υποθέσεις:

- H0: Η μεταβλητή Q6 ακολουθεί κανονική κατανομή
- H1: Η μεταβλητή Q6 δεν ακολουθεί κανονική κατανομή

Από τον πίνακα 17 που ακολουθεί θα ελέγξουμε την τιμή του Asymp. Sig. (2-tailed) που δίνεται στην τελευταία γραμμή. Παρατηρούμε ότι η τιμή του Sig που ονομάζεται p-value είναι ίση με το 0,000 , που σημαίνει ότι εφόσον η συγκεκριμένη μεταβλητή Q6 έχει $p \leq 0.05$ απορρίπτουμε την υπόθεση H0. Η μεταβλητή δεν ακολουθεί κανονική κατανομή και αυτό ήταν αναμενόμενο δεδομένου ότι η μεταβλητή Q6 είναι κατηγορική και όχι κανονική.

Πίνακας 27		
One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test.		
		Q6
N		112
Normal	Mean	2,60
Parameters ^{a,b}	Std.	,664
	Deviation	
Most Extreme	Absolute	,424
Differences	Positive	,273
	Negative	-,424
Kolmogorov-Smirnov Z		4,486
Asymp. Sig. (2-tailed)		,000

5.2.1.3 Εξέταση συσχετίσεων μεταξύ δύο μεταβλητών – Πίνακες Συνάφειας (χ^2).

Στο σημείο αυτό θα εξετάζεται κάθε φορά η πιθανή σχέση μεταξύ δύο ποιοτικών μεταβλητών. Αυτό θα το επιτύχουμε με το στατιστικό test χ^2 . Για τον λόγο αυτό θα δημιουργούμε κάθε φορά πίνακες συνάφειας με δύο διαστάσεις. Θα υπάρχουν r πλήθος γραμμών, s όσες και οι τιμές της μίας ποιοτικής μεταβλητής και c πλήθος στηλών s όσες και οι τιμές της άλλης μεταβλητής.

Ο έλεγχος της ύπαρξης ή όχι της ανεξαρτησίας μεταξύ των δύο μεταβλητών θα προκύψει από την τιμή του χ^2 . Όσο πιο μεγάλο είναι το χ^2 τόσο πιο σίγουροι είμαστε για την μεταξύ των μεταβλητών εξάρτησή τους.

Για το λόγο θα θέσουμε δύο υποθέσεις:

- H_0 : Η σχέση μεταξύ των δύο παραγόντων δεν είναι στατιστικώς σημαντική. Οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους.
- H_1 : Η σχέση μεταξύ των δύο παραγόντων είναι στατιστικώς σημαντική. Οι δύο μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους.

Κατά την εφαρμογή των ελέγχων θα προκύπτει κάθε φορά και ένας δεύτερος πίνακας. Στον πίνακα αυτόν μας ενδιαφέρει ο έλεγχος της τιμής Pearson Chi-Square, όπου θα εξετάζεται πάντα το Asymp.Sig. (2-sided). Αν η τιμή $p \leq 0.05$ τότε απορρίπτουμε τη μηδενική υπόθεση H_0 .

Έλεγχος ανεξαρτησίας χ^2 μεταβλητών

Έλεγχος 1^{ος} . Είστε υπάλληλος του * Θεωρείτε ότι η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος βοηθάει στην καλύτερη παρακολούθηση της οικονομικής θέσης ενός Ν.Π.Δ.Δ.

Σύμφωνα με τον πίνακα 18.1 παρατηρούμε ότι το 45,50% των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου θεωρούν «Πάρα πολύ» σημαντική την εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος. Το 43,50% των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν την επιλογή «Πολύ» , ενώ οι υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. έχουν και αυτοί ως πρώτη προτίμηση την επιλογή «Πολύ» με ποσοστό 37,20%. Κατά συνέπεια οι υπάλληλοι που ασκούσαν μέχρι πρότινος την αρμοδιότητα του προληπτικού ελέγχου είναι πιο θετικά προσκείμενοι προς το μέτρο αυτό.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 18.2 η τιμή του Sig είναι 0,617. Εφόσον το $p > 0.05$ αποδεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση ανεξαρτησίας , άρα οι δύο μεταβλητές είναι μεταξύ τους ανεξάρτητες και η μεταξύ τους συσχέτισή τους δεν είναι στατιστικώς σημαντική.

Πίνακας 28.1							
Υπάλληλος * Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα Cross tabulation							
		Θεωρείτε ότι η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος βοηθάει στην καλύτερη παρακολούθηση της οικονομικής θέσης ενός Ν.Π.Δ.Δ.					
		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	Total
Είστε υπάλληλος του	Count	0	0	2	4	5	11
	% within Ελεγκτικού Συνεδρίου	,0%	,0%	18,2%	36,4%	45,5%	100,0%
	Count	0	1	3	10	9	23
Υπουργείου Οικονομικών	% within	,0%	4,3%	13,0%	43,5%	39,1%	100,0%
	Count	5	5	19	29	20	78
Total	% within Ν.Π.Δ.Δ.	6,4%	6,4%	24,4%	37,2%	25,6%	100,0%
	Count	5	6	24	43	34	112
	% within	4,5%	5,4%	21,4%	38,4%	30,4%	100,0%

Πίνακας 29.2			
Υπάλληλος * Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6,273 ^a	8	,617
N of Valid Cases	112		

Έλεγχος 2^{ος} . Είστε υπάλληλος του * Από 01-01-19 η αρμοδιότητα άσκησης του προληπτικού ελέγχου περνά στους φορείς. Πιστεύετε ότι αυτό θα οδηγήσει στην ορθότερη διαχείριση των οικονομικών ενός φορέα

Σύμφωνα με τον πίνακα 19.1 παρατηρούμε ότι το 45,50% των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου επέλεξαν την επιλογή «Καθόλου» άρα σχεδόν το 50% των ερωτηθέντων υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι προφανές ότι θεωρούν εντελώς λανθασμένο το μέτρο αυτό. Το 34,80% των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν την επιλογή «Λίγο» που ούτε και αυτή η επιλογή δείχνει την εμπιστοσύνη των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών στο συγκεκριμένο μέτρο, ενώ οι υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. έχουν ως πρώτες προτιμήσεις τις επιλογές «Μέτρια» και «Πολύ» με ποσοστό 23,10%. Κατά συνέπεια οι υπάλληλοι που ασκούσαν μέχρι πρότινος την αρμοδιότητα του προληπτικού ελέγχου είναι κυρίως αρνητικά προσκείμενοι προς το μέτρο αυτό.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 19.2 η τιμή του Sig είναι 0,193. Εφόσον το $p > 0.05$ αποδεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση ανεξαρτησίας , άρα οι δύο μεταβλητές είναι μεταξύ τους ανεξάρτητες και η μεταξύ τους συσχέτισή τους δεν είναι στατιστικώς σημαντική.

Πίνακας 30.1 Υπάλληλος * Άσκηση προληπτικού ελέγχου από 01-01-19 από φορείς Cross tabulation							
		Από 01-01-19 η αρμοδιότητα άσκησης του προληπτικού ελέγχου περνά στους φορείς. Πιστεύετε ότι αυτό θα οδηγήσει στην ορθότερη διαχείριση των οικονομικών ενός φορέα					Total
		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	
Είστε υπάλληλος του	Count	5	3	2	1	0	11
	% within Ελεγκτικού Συνεδρίου	45,5%	27,3%	18,2%	9,1%	,0%	100,0%
	Count	6	8	6	3	0	23
	% within Υπουργείου Οικονομικών	26,1%	34,8%	26,1%	13,0%	,0%	100,0%
	Count	17	14	18	18	11	78
	% within Ν.Π.Δ.Δ.	21,8%	17,9%	23,1%	23,1%	14,1%	100,0%
Total	Count	28	25	26	22	11	112
	% within	25,0%	22,3%	23,2%	19,6%	9,8%	100,0%

Πίνακας 31.2 Υπάλληλος * Άσκηση προληπτικού ελέγχου από 01-01-19 από φορείς Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	11,160 ^a	8	,193
N of Valid Cases	112		

Έλεγχος χ^2 . Είστε υπάλληλος του * Πιστεύετε ότι οι φορείς είναι έτοιμοι για την ανάληψη μιας τέτοιας αρμοδιότητας, αξιολογώντας την ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των φορέων

Σύμφωνα με τον πίνακα 20.1 παρατηρούμε ότι το 54,50% των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου επέλεξαν την επιλογή «Λίγο» όχι για το μέτρο ιδιαίτερα ενθαρρυντικό ποσοστό. Το 47,80% των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν επίσης την επιλογή «Λίγο», ενώ οι υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. έχουν διάσπαρτη την επιλογή του μεταξύ του «Καθόλου», «Λίγο» και «Μέτρια» με ποσοστά 25,60%, 29,50% και 24,40% αντίστοιχα. Κατά συνέπεια οι υπάλληλοι που ασκούσαν μέχρι πρότινος την αρμοδιότητα του προληπτικού ελέγχου είναι κυρίως αρνητικά προσκείμενοι προς το μέτρο αυτό.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 20.2 η τιμή του Sig είναι 0,104. Εφόσον το $p > 0.05$ αποδεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση ανεξαρτησίας, άρα οι δύο μεταβλητές είναι μεταξύ τους ανεξάρτητες και η μεταξύ τους συσχέτισή τους δεν είναι στατιστικώς σημαντική.

Πίνακας 32.1							
Υπάλληλος * Ελεγκτική αρτιότητα των φορέων Cross tabulation							
		Πιστεύετε ότι οι φορείς είναι έτοιμοι για την ανάληψη μιας τέτοιας αρμοδιότητας, αξιολογώντας την ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των φορέων					Total
		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	
Είστε υπάλληλος του	Count	0	6	4	1	0	11
	% within Ελεγκτικού Συνεδρίου	,0%	54,5%	36,4%	9,1%	,0%	100,0%
	Count	1	11	8	3	0	23
Υπουργείου Οικονομικών	% within	4,3%	47,8%	34,8%	13,0%	,0%	100,0%
	Count	20	23	19	10	6	78
Ν.Π.Δ.Δ.	% within	25,6%	29,5%	24,4%	12,8%	7,7%	100,0%
	Count	21	40	31	14	6	112
Total	% within	18,8%	35,7%	27,7%	12,5%	5,4%	100,0%

Πίνακας 33.2			
Υπάλληλος * Ελεγκτική αρτιότητα των φορέων Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,225 ^a	8	,104
N of Valid Cases	112		

Έλεγχος 4^{ος} . Είστε υπάλληλος του * Πιστεύετε ότι ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών είναι σημαντικός

Σύμφωνα με τον πίνακα 21.1 παρατηρούμε ότι το σχεδόν απόλυτο ποσοστό του 81,80% των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου επέλεξαν την επιλογή «Πάρα πολύ» άρα αποδίδουν μια μοναδικότητα και μια σπουδαιότητα στο μέτρο αυτό. Το 52,20% των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν την επιλογή «Πάρα πολύ» και το υπόλοιπο ποσοστό του 47,80% εντοπίζεται στην επιλογή «Πολύ» άρα αντιμετωπίζουν και αυτοί με τον ίδιο τρόπο το μέτρο αυτό , ενώ οι υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. λειτούργησαν σχεδόν όπως και οι υπάλληλοι του Υπουργείου Οικονομικών επιλέγοντας «Πολύ» και «Πάρα πολύ» με ποσοστό 42,30% και 44,90% αντίστοιχα. Κατά συνέπεια όλοι οι υπάλληλοι είναι θετικά προσκείμενοι προς το μέτρο αυτό.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 21.2 η τιμή του Sig είναι 0,334. Εφόσον το $p > 0.05$ αποδεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση ανεξαρτησίας , άρα οι δύο μεταβλητές είναι μεταξύ τους ανεξάρτητες και η μεταξύ τους συσχέτισή τους δεν είναι στατιστικώς σημαντική.

Πίνακας 34.1
Υπάλληλος * Πιστεύετε ότι ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών είναι σημαντικός
Cross tabulation

		Πιστεύετε ότι ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών είναι σημαντικός					Total
		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	
Είστε υπάλληλος του	Count	0	0	1	1	9	11
	% within	0%	0%	9,1%	9,1%	81,8%	100,0%
	Ελεγκτικού Συνεδρίου						
Υπουργείου Οικονομικών	Count	0	0	0	11	12	23
	% within	0%	0%	0%	47,8%	52,2%	100,0%
N.Π.Δ.Δ.	Count	1	2	7	33	35	78
	% within	1,3%	2,6%	9,0%	42,3%	44,9%	100,0%
Total	Count	1	2	8	45	56	112
	% within	,9%	1,8%	7,1%	40,2%	50,0%	100,0%

Πίνακας 35.2
Υπάλληλος * Πιστεύετε ότι ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών είναι σημαντικός
Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9,103 ^a	8	,334
N of Valid Cases	112		

Έλεγχος 5^{ος} . Είστε υπάλληλος του * Ο προληπτικός έλεγχος σε μία δαπάνη έγκειται στη νομιμότητα και την κανονικότητα αυτής. Πιστεύετε ότι αυτός θα πρέπει να συνδυάζεται με τον έλεγχο της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων σε συνάρτηση πάντα με το κόστος.

Σύμφωνα με τον πίνακα 22.1 παρατηρούμε ότι το 54,50% των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου θεωρούν «Πάρα πολύ» σημαντικό τον έλεγχο της οικονομίας

και της αποδοτικότητας των πιστώσεων σε συνάρτηση πάντα με το κόστος. Το 52,20% των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν την επιλογή «Πολύ» , ενώ οι υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. έχουν και αυτοί ως πρώτη προτίμηση την επιλογή «Πολύ» με ποσοστό 50,00%. Κατά συνέπεια και οι υπάλληλοι που ασκούσαν μέχρι πρότινος την αρμοδιότητα του προληπτικού ελέγχου και αυτοί που θα την ασκούν είναι θετικά προσκείμενοι προς το μέτρο αυτό.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 22.2 η τιμή του Sig είναι 0,675. Εφόσον το $p > 0.05$ αποδεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση ανεξαρτησίας , άρα οι δύο μεταβλητές είναι μεταξύ τους ανεξάρτητες και η μεταξύ τους συσχέτισή τους δεν είναι στατιστικά σημαντική.

Πίνακας 36.1 Υπάλληλος * Πιστεύετε ότι ο προληπτικός έλεγχος θα πρέπει να συνδυάζεται με τον έλεγχο της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων σε συνάρτηση πάντα με το κόστος Cross tabulation							
		Ο προληπτικός έλεγχος σε μία δαπάνη έγκειται στη νομιμότητα και την κανονικότητα αυτής. Πιστεύετε ότι αυτός θα πρέπει να συνδυάζεται με τον έλεγχο της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων σε συνάρτηση πάντα με το κόστος					Total
		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	
Είστε υπάλληλος του	Count	0	0	1	4	6	11
	% within Ελεγκτικού Συνεδρίου	0%	0%	9,1%	36,4%	54,5%	100,0%
	Count	1	0	2	12	8	23
	% within Υπουργείου Οικονομικών	4,3%	0%	8,7%	52,2%	34,8%	100,0%
	Count	2	3	13	39	21	78
	% within Ν.Π.Δ.Δ.	2,6%	3,8%	16,7%	50,0%	26,9%	100,0%
Total	Count	3	3	16	55	35	112
	% within	2,7%	2,7%	14,3%	49,1%	31,3%	100,0%

Πίνακας 37.2			
Υπάλληλος * Πιστεύετε ότι ο προληπτικός έλεγχος θα πρέπει να συνδυάζεται με τον έλεγχο της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων σε συνάρτηση πάντα με το κόστος Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	5,756 ^a	8	,675
N of Valid Cases	112		

Έλεγχος 6^{ος} . Είστε υπάλληλος του * Στον εν ισχύ νόμο για το Δημόσιο Λογιστικό προβλέπεται η σύσταση Δ/σης Εσωτερικού Ελέγχου σε κάθε φορέα. Πιστεύετε ότι μια τέτοια Δ/ση θα είναι αποτελεσματική και θα λειτουργεί υποβοηθητικά στο έργο των υπαλλήλων του φορέα.

Σύμφωνα με τον πίνακα 23.1 παρατηρούμε ότι το 54,50% των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου θεωρούν «Πολύ» σημαντική την εφαρμογή του και το έργο κατά συνέπεια της Δ/σης αυτής. Το ίδιο ισχύει και για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών και των Ν.Π.Δ.Δ. που δήλωσαν την επιλογή «Πολύ» με ποσοστά 34,80% και 33,30% αντίστοιχα. Κατά συνέπεια και οι υπάλληλοι που ασκούσαν μέχρι πρότινος την αρμοδιότητα του προληπτικού ελέγχου και αυτοί που θα την ασκούν είναι θετικά προσκείμενοι προς το μέτρο αυτό.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 23.2 η τιμή του Sig είναι 0,542. Εφόσον το $p > 0.05$ αποδεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση ανεξαρτησίας , άρα οι δύο μεταβλητές είναι μεταξύ τους ανεξάρτητες και η μεταξύ τους συσχέτισή τους δεν είναι στατιστικώς σημαντική.

Πίνακας 38.1 Υπάλληλος * Δ/ση Εσωτερικού Ελέγχου των φορέων Cross tabulation							
		Στον εν ισχύ νόμο για το Δημόσιο Λογιστικό προβλέπεται η σύσταση Δ/σης Εσωτερικού Ελέγχου σε κάθε φορέα. Πιστεύετε ότι μια τέτοια Δ/ση θα είναι αποτελεσματική και θα λειτουργεί υποβοηθητικά στο έργο των υπαλλήλων του φορέα					Total
		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	
Είστε υπάλληλος του	Count	0	2	0	6	3	11
	% within Ελεγκτικού Συνεδρίου	,0%	18,2%	0%	54,5%	27,3%	100,0%
	Count	0	6	6	8	3	23
	% within Υπουργείου Οικονομικών	0%	26,1%	26,1%	34,8%	13,0%	100,0%
.	Count	4	16	15	26	17	78
	% within Ν.Π.Δ.Δ.	5,1%	20,5%	19,2%	33,3%	21,8%	100,0%
Total	Count	4	24	21	40	23	112
	% within	3,6%	21,4%	18,8%	35,7%	20,5%	100,0%

Πίνακας 39.2 Υπάλληλος * Δ/ση Εσωτερικού Ελέγχου των φορέων Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6,947 ^a	8	,542
N of Valid Cases	112		

Έλεγχος 7^{ος} . Είστε υπάλληλος του * Σήμερα ο προληπτικός έλεγχος διενεργείται, από τους έχοντες την αρμοδιότητα, σε δαπάνες αξίας μεγαλύτερης των 10.000 ευρώ. Με την ανάληψη της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από τους φορείς πιστεύετε ότι αυτό το όριο θα πρέπει να μειωθεί.

Σύμφωνα με τον πίνακα 24.1 παρατηρούμε ότι το 45,50% των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου επέλεξαν την επιλογή «Καθόλου» άρα σχεδόν το 50% των ερωτηθέντων υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου θεωρούν ότι το όριο δεν χρειάζεται να μειωθεί. Το 34,80% των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν επίσης την ίδια επιλογή, ενώ οι υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. έχουν ως πρώτη προτίμηση την επιλογή «Πολύ» με ποσοστό 30,80%. Κατά συνέπεια οι υπάλληλοι που ασκούσαν μέχρι πρότινος την αρμοδιότητα του προληπτικού ελέγχου είναι κυρίως αρνητικά προσκείμενοι προς το μέτρο αυτό.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 24.2 η τιμή του Sig είναι 0,093. Εφόσον το $p > 0.05$ αποδεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση ανεξαρτησίας, άρα οι δύο μεταβλητές είναι μεταξύ τους ανεξάρτητες και η μεταξύ τους συσχέτισή τους δεν είναι στατιστικώς σημαντική.

Πίνακας 40.1
Υπάλληλος * Μείωση του ορίου των 10.000 ευρώ στην άσκηση του προληπτικού ελέγχου Cross tabulation

		Σήμερα ο προληπτικός έλεγχος διενεργείται, από τους έχοντες την αρμοδιότητα, σε δαπάνες αξίας μεγαλύτερης των 10.000 ευρώ. Με την ανάληψη της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από τους φορείς πιστεύετε ότι αυτό το όριο θα πρέπει να μειωθεί					Total
		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	
Είστε υπάλληλος του	Count	5	1	3	1	1	11
	% within Ελεγκτικού Συνεδρίου	45,5%	9,1%	27,3%	9,1%	9,1%	100,0%
	Count	8	5	4	5	1	23
	% within Υπουργείου Οικονομικών	34,8%	21,7%	17,4%	21,7%	4,3%	100,0%
	Count	16	7	11	24	20	78
	% within Ν.Π.Δ.Δ.	20,5%	9,0%	14,1%	30,8%	25,6%	100,0%
Total	Count	29	13	18	30	22	112
	% within	25,9%	11,6%	16,1%	26,8%	19,6%	100,0%

Πίνακας 41.2
Υπάλληλος * Μείωση του ορίου των 10.000 ευρώ στην άσκηση του προληπτικού ελέγχου Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,589 ^a	8	,093
N of Valid Cases	112		

Έλεγχος 8^{ος}. Είστε υπάλληλος του * Από ποιο ποσό πιστεύετε ότι θα πρέπει να ξεκινά ο προληπτικός έλεγχος.

Σύμφωνα με τον πίνακα 25.1 παρατηρούμε ότι οι απόψεις των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι σχεδόν μοιρασμένες. Το 39,10% όμως των υπαλλήλων

του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ποσό μικρότερο των 10.000 ευρώ , ενώ οι υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. έχουν ως πρώτη προτίμηση την επιλογή «10.000» με ποσοστό 32,10%. Κατά συνέπεια βλέπουμε ότι υπάρχει μια διασπορά στις απόψεις όλων των ερωτηθέντων.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 25.2 η τιμή του Sig είναι 0,315. Εφόσον το $p > 0.05$ αποδεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση ανεξαρτησίας , άρα οι δύο μεταβλητές είναι μεταξύ τους ανεξάρτητες και η μεταξύ τους συσχέτισή τους δεν είναι στατιστικά σημαντική.

Πίνακας 42.1							
Υπάλληλος *Από ποιο ποσό πιστεύετε ότι θα πρέπει να ξεκινά ο προληπτικός έλεγχος							
		Από ποιο ποσό πιστεύετε ότι θα πρέπει να ξεκινά ο προληπτικός έλεγχος					Total
		Από 1.000 ευρώ	Από 2.000 ευρώ	Από 5.000 ευρώ	Από 10.000 ευρώ	Από 50.000 ευρώ	
Είστε υπάλληλος του	Count	2	3	2	2	2	11
	% within Ελεγκτικού Συνεδρίου	18,2%	27,3%	18,2%	18,2%	18,2%	100,0%
	Count	5	2	9	7	0	23
	% within Υπουργείου Οικονομικών	21,7%	8,7%	39,1%	30,4%	0%	100,0%
.	Count	16	12	22	25	3	78
	% within Ν.Π.Δ.Δ.	20,5%	15,4%	28,2%	32,1%	3,8%	100,0%
Total	Count	23	17	33	34	5	112
	% within	20,5%	15,2%	29,5%	30,4%	4,5%	100,0%

Πίνακας 43.2			
Υπάλληλος * Από ποιο ποσό πιστεύετε ότι θα πρέπει να ξεκινά ο προληπτικός έλεγχος Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9,333 ^a	8	,315
N of Valid Cases	112		

Έλεγχος 9^{ος} . Είστε υπάλληλος του * Πιστεύετε ότι θα πρέπει να ενταχθούν και άλλες κατηγορίες δαπανών στον προληπτικό έλεγχο που τώρα δεν ελέγχονται

Σύμφωνα με τον πίνακα 26.1 παρατηρούμε ότι οι απόψεις των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι σχεδόν μοιρασμένες. Το 30,40% όμως των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν την επιλογή «Καθόλου» για την εφαρμογή του μέτρου αυτού , ενώ οι υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. έχουν τελείως διαφορετική άποψη και ως πρώτη προτίμηση την επιλογή «Πολύ» με ποσοστό 37,20%. Κατά συνέπεια βλέπουμε ότι υπάρχει μια διασπορά στις απόψεις όλων των ερωτηθέντων.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 26.2 η τιμή του Sig είναι 0,221. Εφόσον το $p > 0.05$ αποδεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση ανεξαρτησίας , άρα οι δύο μεταβλητές είναι μεταξύ τους ανεξάρτητες και η μεταξύ τους συσχέτισή τους δεν είναι στατιστικώς σημαντική.

Πίνακας 44.1 Υπάλληλος *Ενταξη και άλλων κατηγοριών δαπανών στον προληπτικό έλεγχο Cross tabulation								
		Πιστεύετε ότι θα πρέπει να ενταχθούν και άλλες κατηγορίες δαπανών στον προληπτικό έλεγχο που τώρα δεν ελέγχονται					Total	
		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ		
Είστε υπάλληλος του	Ελεγκτικού Συνεδρίου	Count	3	2	1	3	2	11
		% within	27,3%	18,2%	9,1%	27,3%	18,2%	100,0%
	Υπουργείου Οικονομικών	Count	7	6	3	5	2	23
		% within	30,4%	26,1%	13,0%	21,7%	8,7%	100,0%
	N.Π.Δ.Δ.	Count	10	8	13	29	18	78
		% within	12,8%	10,3%	16,7%	37,2%	23,1%	100,0%
Total	Count	20	16	17	37	22	112	
	% within	17,9%	14,3%	15,2%	33,0%	19,6%	100,0%	

Πίνακας 45.2 Υπάλληλος *Ενταξη και άλλων κατηγοριών δαπανών στον προληπτικό έλεγχο Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	10,677 ^a	8	,221
N of Valid Cases	112		

Έλεγχος 10⁰⁵ . Είστε υπάλληλος του * Πόσο καλά γνωρίζετε τα νομοθετήματα που ορίζουν όλες τις προαναφερθέντες αλλαγές στη διαδικασία άσκησης του προληπτικού ελέγχου.

Σύμφωνα με τον πίνακα 27.1 παρατηρούμε ότι το 45,50% των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου επέλεξαν την επιλογή «Πολύ» ενώ την επιλογή «Πάρα πολύ» το

36,40% ,άρα το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου δηλώνει γνώστης της συγκεκριμένης νομοθεσίας . Το 52,20% των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν την επιλογή «Μέτρια» , ενώ οι υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. έχουν ως πρώτη προτίμηση την επιλογή «Πολύ» με ποσοστό 32,10%. Κατά συνέπεια οι υπάλληλοι και των τριών θεσμών πιθανών πιστεύουν στην δική τους αρτιότητα ..

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 27.2 η τιμή του Sig είναι 0,039. Εφόσον το $p < 0.05$ απορρίπτουμε τη μηδενική υπόθεση ανεξαρτησίας , άρα οι δύο μεταβλητές είναι μεταξύ τους εξαρτημένες και η μεταξύ τους συσχέτισή τους είναι στατιστικώς σημαντική.

Πίνακας 46.1 Υπάλληλος * Πόσο καλά γνωρίζετε τα νομοθετήματα που ορίζουν όλες τις προαναφερθέντες αλλαγές στη διαδικασία άσκησης του προληπτικού ελέγχου Cross tabulation							
		Πόσο καλά γνωρίζετε τα νομοθετήματα που ορίζουν όλες τις προαναφερθέντες αλλαγές στη διαδικασία άσκησης του προληπτικού ελέγχου					Total
		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	
Είστε υπάλληλος του	Count	0	0	2	5	4	11
	% within Ελεγκτικού Συνεδρίου	0%	0%	18,2%	45,5%	36,4%	100,0%
	Count	0	3	12	4	4	23
	% within Υπουργείου Οικονομικών	0%	13,0%	52,2%	17,4%	17,4%	100,0%
	Count	3	21	19	25	10	78
	% within Ν.Π.Δ.Δ.	3,8%	26,9%	24,4%	32,1%	12,8%	100,0%
Total	Count	3	24	33	34	18	112
	% within	2,7%	21,4%	29,5%	30,4%	16,1%	100,0%

<p align="center">Πίνακας 47.2 Υπάλληλος * Πόσο καλά γνωρίζετε τα νομοθετήματα που ορίζουν όλες τις προαναφερθέντες αλλαγές στη διαδικασία άσκησης του προληπτικού ελέγχου Chi-Square Tests</p>			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16,239 ^a	8	,039
N of Valid Cases	112		

5.2.1.4 Γραμμική συσχέτιση - Correlation

Με τον έλεγχο Kolmogorov – Smirnov αποδείξαμε πρωτίτερα ότι η μεταβλητή Q6= Είστε υπάλληλος του: α)Ελεγκτικού Συνεδρίου , β) Υπουργείου Οικονομικών γ) Ν.Π.Δ.Δ.Μ δεν ακολουθεί κανονική κατανομή αφού η μεταβλητή είναι κατηγορική.

Για να μπορέσουμε να δούμε τον συντελεστή συσχέτισης αυτής της μεταβλητής με τις υπόλοιπες (Q7 έως και Q16) θα ελέγξουμε τον μη παραμετρικό δείκτη συνάφειας Spearman Rho. Οι τιμές του δείκτη Spearman Rho όπως και του δείκτη Pearson κυμαίνονται από -1 έως 1.

Αν η σχετική προς εξέταση τιμή συσχέτισεως εμφανίζεται με ένα (*) ή δύο (**) αστεράκια τότε οι μεταβλητές συσχετίζονται μεταξύ τους και θα εξετάζεται η θετική ή η αρνητική συσχέτισή τους. Με ένα (*) αστεράκι υποδηλώνεται ότι η συσχέτιση είναι σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας (p) 0,05. Με δύο (**) αστεράκια υποδηλώνεται ότι η συσχέτιση είναι σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας (p) 0.01.

Αν η τιμή του Spearman Rho βρίσκεται πολύ κοντά στο -1 ή είναι ίση με αυτό τότε έχουμε αρνητική συσχέτιση μεταξύ των υπό εξεταζόμενων μεταβλητών. Αν αντίθετα η τιμή του Spearman Rho βρίσκεται πολύ κοντά στο 1 ή είναι ίση με αυτό τότε έχουμε θετική συσχέτιση μεταξύ των υπό εξεταζόμενων μεταβλητών. Αν τέλος η τιμή είναι 0 τότε δεν υπάρχει καμία γραμμική συσχέτιση μεταξύ των υπό εξεταζόμενων μεταβλητών.

Στον πίνακα 28 αποτυπώνονται όλες οι συσχετίσεις των μεταβλητών για τις οποίες εφαρμόσαμε τον έλεγχο ανεξαρτησίας χ^2 Cross tabulation.

Συσχετίσεις Cross tabulation

- Ερώτηση Q6 * Ερώτηση Q7. Υπάρχει σημαντική αρνητική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών , με $r = -0,216^*$ στατιστικά σημαντικό για πιθανότητα $p < 0.05$.
- Ερώτηση Q6 * Ερώτηση Q8. Υπάρχει σημαντική θετική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών , με $r = +0,265^{**}$ στατιστικά σημαντικό για πιθανότητα $p < 0.01$.
- Ερώτηση Q6 * Ερώτηση Q9. Δεν υπάρχει σημαντική αρνητική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών , με $r = -0,72$.
- Ερώτηση Q6 * Ερώτηση Q10. Υπάρχει σημαντική αρνητική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών , με $r = -0,196^*$ στατιστικά σημαντικό για πιθανότητα $p < 0.05$.
- Ερώτηση Q6 * Ερώτηση Q11. Δεν υπάρχει σημαντική αρνητική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών , με $r = -0,179$.
- Ερώτηση Q6 * Ερώτηση Q12. Δεν υπάρχει σημαντική αρνητική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών , με $r = -0,038$.
- Ερώτηση Q6 * Ερώτηση Q13. Υπάρχει σημαντική θετική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών , με $r = +0,303^{**}$ στατιστικά σημαντικό για πιθανότητα $p < 0.01$.
- Ερώτηση Q6 * Ερώτηση Q14. Δεν υπάρχει σημαντική θετική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών , με $r = +0,006$.
- Ερώτηση Q6 * Ερώτηση Q15. Υπάρχει σημαντική θετική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών , με $r = +0,247^{**}$ στατιστικά σημαντικό για πιθανότητα $p < 0.01$.
- Ερώτηση Q6 * Ερώτηση Q16. Υπάρχει σημαντική αρνητική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών , με $r = -0,198^*$ στατιστικά σημαντικό για πιθανότητα $p < 0.05$.

Οι αρνητικές τιμές του r μας υποδηλώνουν την αρνητική σχέση στην οποία βρίσκονται οι υπό εξεταζόμενες μεταβλητές. Όσο μεγαλώνει η τιμή της μίας μεταβλητής τόσο μικραίνει η τιμή της άλλης. Άρα η μία είναι αντιστρόφως ανάλογη της άλλης. Όταν οι τιμές του r είναι θετικές τότε μιλάμε για θετική σχέση μεταξύ των μεταβλητών , αποτέλεσμα αυτής είναι ότι όταν μεγαλώνει η τιμή της μίας μεταβλητής τότε μεγαλώνει και η τιμή της άλλης.

Πίνακας 48

Συσχετίσεις των υπό εξεταζόμενων μεταβλητών Correlations

		Q6	Q7	Q8	Q9	Q10	Q11	Q12	Q13	Q14	Q15	Q16
Q6	Correlation Coefficient	1,000	-,216*	,265**	-,072	-,196*	-,179	-,038	,303**	,006	,247**	-,198*
	Sig. (2-tailed)	.	,022	,005	,452	,039	,058	,692	,001	,950	,009	,037
	N	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Q7	Correlation Coefficient	-,216*	1,000	,025	,031	,435**	,368**	-,029	-,100	-,150	,000	,062
	Sig. (2-tailed)	,022	.	,797	,749	,000	,000	,759	,295	,114	,996	,518
	N	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Q8	Correlation Coefficient	,265**	,025	1,000	,421**	-,227*	-,102	,256**	,165	-,067	,020	-,131
	Sig. (2-tailed)	,005	,797	.	,000	,016	,282	,006	,082	,481	,835	,167
	N	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Q9	Correlation Coefficient	-,072	,031	,421**	1,000	-,282**	-,156	,414**	-,243**	,174	-,341**	,056
	Sig. (2-tailed)	,452	,749	,000	.	,003	,100	,000	,010	,067	,000	,560
	N	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Q10	Correlation Coefficient	-,196*	,435**	-,227*	-,282**	1,000	,636**	,004	-,014	-,044	,276**	,252**
	Sig. (2-tailed)	,039	,000	,016	,003	.	,000	,965	,880	,646	,003	,007
	N	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Q11	Correlation Coefficient	-,179	,368**	-,102	-,156	,636**	1,000	-,072	,036	-,047	,183	,207*
	Sig. (2-tailed)	,058	,000	,282	,100	,000	.	,454	,705	,619	,053	,029
	N	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Q12	Correlation Coefficient	-,038	-,029	,256**	,414**	,004	-,072	1,000	,015	-,079	-,102	-,034
	Sig. (2-tailed)											
	N											

	Sig. (2-tailed)	,692	,759	,006	,000	,965	,454		,876	,408	,286	,722
	N	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Q13	Correlation Coefficient	,303**	-,100	,165	-,243**	-,014	,036	,015	1,000	-,466**	,569**	-,157
	Sig. (2-tailed)	,001	,295	,082	,010	,880	,705	,876		,000	,000	,099
	N	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Q14	Correlation Coefficient	,006	-,150	-,067	,174	-,044	-,047	-,079	-,466**	1,000	-,334**	,198*
	Sig. (2-tailed)	,950	,114	,481	,067	,646	,619	,408	,000		,000	,036
	N	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Q15	Correlation Coefficient	,247**	,000	,020	-,341**	,276**	,183	-,102	,569**	-,334**	1,000	,085
	Sig. (2-tailed)	,009	,996	,835	,000	,003	,053	,286	,000	,000		,372
	N	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Q16	Correlation Coefficient	-,198*	,062	-,131	,056	,252**	,207*	-,034	-,157	,198*	,085	1,000
	Sig. (2-tailed)	,037	,518	,167	,560	,007	,029	,722	,099	,036	,372	
	N	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

5.2.2 Συζήτηση των αποτελεσμάτων της ποσοτικής έρευνας.

Εάν θέλαμε να αναφέρουμε συγκεντρωτικά κάποια ενδεικτικά αποτελέσματα της ποσοτικής έρευνας θα σημειώναμε τα κάτωθι:

Το 59,80% των ερωτηθέντων ήταν γυναίκες, ενώ η πλειονότητα των απαντήσεων προήλθε από την ηλικιακή ομάδα «50-59» , κάτι που υποδηλώνει ότι τα άτομα αυτά έχουν αρκετά χρόνια υπηρεσίας ως δημόσιοι υπάλληλοι.

Οι μετέχοντες στην έρευνα έχουν υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, είναι κάτοχοι μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων σε σημαντικό βαθμό.

Στην ερώτηση που αφορούσε τα χρόνια προϋπηρεσίας σε οικονομικού ενδιαφέροντος τμήμα οι απαντήσεις ήταν διάχυτες σε όλες τις τιμές της μεταβλητής. Συγκεκριμένα η τιμή «1-5» χρόνια συγκέντρωσε 30 απαντήσεις, ενώ στην άλλη πλευρά η τιμή «21 +» συγκέντρωσε 17 απαντήσεις.

Όσον αφορά στη θέση που κατείχαν στην υπηρεσία οι ερωτώμενοι παρατηρούμε ότι ένα υψηλό αθροιστικά ποσοστό 39,30% κατέχει θέση ευθύνης, τμήματος ή διεύθυνσης, γεγονός που προσδίδει εγκυρότητα στα αποτελέσματα της έρευνας, αφού συνάδει με τη σφαιρική γνώση του θέματος.

Το 69,60% του δείγματος ήταν υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. , το 20,50% υπάλληλοι του Υπουργείου Οικονομικών, ενώ μόλις το 9,80% ήταν υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Στους διασταυρωμένους ελέγχους , όπου πάντα η μία μεταβλητή οριζόταν από την ερώτηση « Είστε υπάλληλος του: α) Ελεγκτικού Συνεδρίου, β) Υπουργείου Οικονομικών και γ) Ν.Π.Δ.Δ.» παρατηρούμε τα κάτωθι:

Στο ερώτημα που αφορούσε στην εφαρμογή του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος στα Ν.Π.Δ.Δ. , είδαμε ότι οι υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου θεωρούν «Πάρα πολύ» σημαντική την εφαρμογή του , σε ποσοστό 45,50% , ενώ οι υπάλληλοι του Υπουργείου Οικονομικών και των Ν.Π.Δ.Δ. που επέλεξαν αυτή την επιλογή αγγίζει μόλις το ποσοστό του 39,10% και 25,60% των ερωτηθέντων αντίστοιχα.

Στην ερώτηση που αφορά στο εάν η ανάληψη της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου από 01-01-2019 από τους φορείς θα οδηγήσει στην ορθότερη οικονομική διαχείριση αυτών , παρατηρήσαμε την πλήρη απαισιόδοξη τάση των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου που επέλεξαν την τιμή «Καθόλου» σε ποσοστό 45,50% , την σχετική με αυτούς άποψη των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών που κυρίως επέλεξαν την τιμή «Λίγο» με ποσοστό 34,80% και τέλος τους αισιόδοξους υπαλλήλους των Ν.Π.Δ.Δ. που επέλεξαν την τιμή «Πολύ» με ποσοστό 23,10%.

Συνέχεια αυτής ήταν η ερώτηση που αφορούσε στην ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των φορέων , όπου εδώ οι κατά πολύ συγκρατημένοι υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Υπουργείου Οικονομικών επέλεξαν την τιμή «Λίγο» με ποσοστό 54,50% και 47,80% αντίστοιχα, σε αντίθεση με την μη καθαρά προσδιορισμένη θέση των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ. όπου κατά βάση οι απαντήσεις

τους εντοπίζονται στις τιμές «Καθόλου» , «Λίγο» και «Μέτρια» με ποσοστό 25,60% , 29,50% και 24,40% αντίστοιχα.

Στην ερώτηση στο εάν οι ερωτηθέντες πιστεύουν στη σημαντικότητα του προληπτικού ελέγχου υπήρξε μία ταύτιση απόψεων μεταξύ των τριών θεσμών στην τιμή «Πάρα πολύ» με ποσοστό 81,80% , 52,20% και 44,90% αντίστοιχα.

Η επόμενη ερώτηση προϋποθέτει σίγουρα υψηλό θεωρητικό υπόβαθρο και άριστη γνώση της ελεγκτικής διαδικασίας και κυρίως των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή αυτής. Για την άσκηση λοιπόν του προληπτικού ελέγχου σε συνδυασμό με τον έλεγχο της οικονομίας και της αποδοτικότητας των πιστώσεων σε συνάρτηση πάντα με το κόστος , οι απόψεις των τριών ελεγχόμενων φορέων συγκεντρώνονται στις τιμές «Πάρα πολύ» και «Πολύ» με ποσοστό 54,50% , 52,20% και 50,00% αντίστοιχα.

Για την ερώτηση που αφορά στην αποτελεσματικότητα της υπό δημιουργία Δ/νσης Εσωτερικού Ελέγχου παρατηρούμε την θετική τάση των ερωτηθέντων που επέλεξαν την τιμή «Πολύ» σε ποσοστό 54,50% , 34,80% και 33,30% αντίστοιχα.

Όσον αφορά στη μείωση του χρηματικού ορίου της δαπάνης που υποπίπτει κάθε φορά στον προληπτικό έλεγχο παρατηρούμε ότι οι υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Υπουργείου Οικονομικών δεν τάσσονται υπέρ αυτού αφού επέλεξαν την τιμή «Καθόλου» σε ποσοστό 45,50% και 34,80% αντίστοιχα , ενώ αντίθετα θετικοί προς το μέτρο αυτό είναι οι υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. που επέλεξαν την τιμή «Πολύ» σε ποσοστό 30,80%.

Στις ερωτήσεις που αφορούν στο όριο του χρηματικού ποσού από το οποίο θα πρέπει να πραγματοποιείται ο προληπτικός έλεγχος και την ένταξη και άλλων κατηγοριών δαπανών σε αυτόν , παρατηρούμε ότι υπάρχει μια διασπορά απαντήσεων σε όλες τις τιμές και από τους τρεις θεσμούς.

Τέλος στην κρίσιμη για την έρευνα ερώτηση , πόσο καλά γνωρίζεται τα νομοθετήματα που περιγράφουν τις αλλαγές στην άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου παρατηρούμε ότι οι υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε ποσοστό 45,50% επέλεξαν την τιμή «Πολύ» δείχνοντας έτσι καλοί γνώστες των συγκεκριμένων νομοθετημάτων , όπως και οι υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. με ποσοστό 32,10%, σε αντίθεση με τους υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών που επέλεξαν την μετριοπαθή τιμή «Μέτρια» σε ποσοστό 52,20%.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην εργασία αυτή προσπαθήσαμε να αναδείξουμε τη σπουδαιότητα της λειτουργίας του προληπτικού ελέγχου και να αναλύσουμε την νέα τάξη πραγμάτων όπως αυτή προκύπτει από τις επερχόμενες αλλαγές που ορίζει η νέα νομοθεσία για το δημόσιο λογιστικό.

Η θεωρητική μας ανασκόπηση στηρίχθηκε κυρίως στην ανάλυση της παρελθούσης και της υφιστάμενης νομοθεσίας, μιας και βιβλιογραφικά δεν κατέστη δυνατή η σε μεγάλη κλίμακα εύρεση βιβλίων ή περιεχομένων βιβλίων που να αναλύουν εκτενέστερα το θέμα αυτό, δεδομένου ότι τυχόν παρατηρήσεις θα σημειωθούν μελλοντικά.

Για το λόγο αυτό προσπαθήσαμε να εξετάσουμε τις επερχόμενες αλλαγές στην άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου μέσω ποιοτικής – παροχή συνεντεύξεων – και ποσοτικής – χρήση ερωτηματολογίου – έρευνας.

Κριτήριο για τη δημιουργία του δείγματος και των δύο πεδίων της έρευνας ήταν η υπηρεσία που εργάζεται ο κάθε ερωτώμενος, σε υπηρεσίες δηλαδή που μέχρι πρότινος είχαν την αρμοδιότητα της άσκησης του προληπτικού ελέγχου και σε υπηρεσίες που τους ανατίθεται η αρμοδιότητα αυτή.

Έτσι όσων αφορά την ποσοτική έρευνα από ένα δείγμα 112 συμμετεχόντων οι 11 ήταν υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι 23 του Υπουργείου Οικονομικών και οι 78 υπάλληλοι των υπό εξεταζόμενων φορέων των Ν.Π.Δ.Δ.

Στα πλαίσια της ποιοτικής έρευνας κατέστη δυνατή η παροχή συνεντεύξεως από μία επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και από μία Προϊσταμένη του Υπουργείου Οικονομικών. Δυστυχώς δεν κατέστη δυνατή η παροχή συνεντεύξεως από Γ.Δ.Ο.Υ. ενός Ν.Π.Δ.Δ.

Κατά τη διαδικασία των συνεντεύξεων διαπιστώσαμε διάχυτη ανησυχία και στις δύο συνεντευξιαζόμενες κυρίως για ότι αφορά στην εφαρμογή και στην αποτελεσματικότητα της νέας νομοθεσίας, στηριζόμενη κυρίως στην αμφιβολία τους για την ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ.

Και οι δύο πιστεύουν στην υψηλή κατάρτιση των υπαλλήλων των υπηρεσιών τους και υπέρ αμύνονται αυτών τονίζοντας τον ρόλο τους που είναι «η διασφάλιση της

χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης». Δεχόμενες όμως τις αλλαγές που θα προκύψουν από την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας , τονίζουν ότι ο ρόλος τους αυτός θα συνεχιστεί μέσω όμως της εφαρμογής νέων ελεγκτικών διαδικασιών.

Στα ίδια πλαίσια και σε σχεδόν πλήρη ταύτιση κινήθηκαν και οι ερωτηθέντες του ερωτηματολογίου. Παρόλο που οι ερωτήσεις είναι πιο αναλυτικές και πιο στοχευμένες παρατηρείται εκ των στατιστικών αποτελεσμάτων η ταύτιση των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τους υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών , οι οποίοι υπέρ αμυνόμενοι του ρόλου τους επιδεικνύουν μια προσήλωση στις παλαιές νομοθετικές ρυθμίσεις και ταυτόχρονα μία ανησυχία για τις επερχόμενες αλλαγές και κυρίως για την ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ.

Στο ερωτηματολόγιο σημειώνεται ότι η πλειονότητα των απαντήσεων προήλθε από υπαλλήλους των Ν.Π.Δ.Δ. Κοιτάζοντας όμως τα στατιστικά τους στοιχεία παρατηρούμε ότι για απλά βασικά θεωρητικά ερωτήματα υπάρχει μια ταύτιση αυτών με τις απόψεις των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών.

Για τα ερωτήματα όμως που οι προβληματισμοί που τίθενται απαντώνται με βάση την εμπειρία που έχει αποκτήσει κανείς από την ελεγκτική διαδικασία παρατηρείται μία διασπορά απαντήσεων και αυτό ίσως σε υψηλό βαθμό να υποδηλώνει και την άγνοια των ερωτηθέντων για βασικά θέματα που άπτονται ή θα άπτονται του αντικειμένου τους.

Πολύ πιο έντονα αποτυπώνεται το αποτέλεσμα αυτό μέσα από τις συ σχετιζόμενες και τις διασταυρωμένες ερωτήσεις , τα αποτελέσματα των οποίων απαντούν και στα βασικά ερευνητικά της παρούσας εργασίας.

Βλέπουμε μέσα από την στατιστική επεξεργασία των απαντήσεων ότι οι υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου υπέρ αμύνονται του ρόλου τους και αμφισβητούν ιδιαίτερα την ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ.Ο όρος «θεματοφύλακες του δημοσίου χρήματος» , που κατά την άποψη του ερευνητή σωστά τους αποδίδεται, φαίνεται τώρα ότι είναι υπό εξέταση μιας και το βασικό τους εργαλείο που είναι ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών εκπίπτει πλέον των αρμοδιοτήτων τους.

Οι υπάλληλοι του Υπουργείου Οικονομικών δείχνουν μια λιγότερα αυστηρή στάση απέναντι στους υπαλλήλους των Ν.Π.Δ.Δ. , σε σχέση με αυτή των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Διατηρούν βέβαια και αυτοί τις επιφυλάξεις τους ως προς τα νέα μέτρα που εισάγει η νέα νομοθεσία με το Νόμο 4270/14 , αλλά πιο συγκρατημένα. Ίσως η στάση τους να επηρεάζεται από το γεγονός , όπως αναφέρει και στη συνέντευξη

της η Προϊσταμένη της Κεντρικής Υπηρεσίας του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους , ότι οι αρμοδιότητες των παλαιών Υ.Δ.Ε. μετασχηματίζονται και οι υπηρεσίες των Δ.Υ.Ε.Ε. που θα προκύψουν έχουν ανώτερο θεσμικό ρόλο. Θα λέγαμε ότι αυτοί απαλλάσσονται πλέον από την καθημερινή και πολύ μεγάλη σε μέγεθος «χαρτούρα» , εκτελώντας πλέον ένα ανώτερο ελεγκτικό έργο το οποίο πλέον θα εξετάζει την ουσία μιας δαπάνης ή ενός συνόλου δαπανών , το εάν δηλαδή θα έπρεπε ή όχι να πραγματοποιηθούν αυτές οι δαπάνες , έργο το οποίο δεν θα περιορίζεται πλέον μόνο από την απλή διενέργεια του ελέγχου της νομιμότητας και της κανονικότητας μιας δαπάνης.

Οι υπάλληλοι τέλος των Ν.Π.Δ.Δ. αναλαμβάνουν ένα έργο , το έργο του προληπτικού ελέγχου , και ταυτόχρονα τις δεσμεύσεις και τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από το έργο αυτό.

Φαίνεται ότι οι ίδιοι δεν έχουν ακόμα συνειδητοποιήσει την σημαντικότητα της επερχόμενης αλλαγής.

Είμαι σίγουρη ότι κανένας υπάλληλος οικονομικής υπηρεσίας ενός ΝΠ.Δ.Δ. δεν ήταν ευχαριστημένος με τον εξωτερικό έλεγχο που ασκούσαν στα πεπραγμένα της υπηρεσίας τους οι Υ.Δ.Ε και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Αυτό όμως που θα φανεί στο μέλλον είναι αν όλοι αυτοί οι υπάλληλοι είναι συνυφασμένοι με την ιδέα ότι αυτοί πλέον θα φέρουν την κάθε ευθύνη για την εκτέλεση μιας δαπάνης και ότι οι ενέργειές τους δεν θα μπορούν πλέον να στηρίζονται και σε κάποιες σπάνιες περιπτώσεις να υποστηρίζονται από την τελική υπογραφή ενός άλλου οργάνου, όπως είναι το Ελεγκτικό Συνέδριο και οι Υ.Δ.Ε.

Αρα απαντώντας στο πρώτο ερευνητικό ερώτημα βλέπουμε ότι η άποψη των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών είναι κυρίως αρνητική.

Στο δεύτερο ερευνητικό ερώτημα που αφορά στην ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των οικονομικών υπηρεσιών των φορέων παρατηρούμε ότι το υψηλό ποσοστό του 54,50% και 47,80% των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Υπουργείου Οικονομικών αντίστοιχα εκφράζει ότι την ελάχιστη εμπιστοσύνη τους ως προς την ελεγκτική αρτιότητα των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ. , με τους τελευταίους να σημειώνουν μια διασπορά απαντήσεων στις όχι και τόσο αισιόδοξες για τους ίδιους τιμές.

Στο ίδιο πλαίσιο κινούνται και οι απαντήσεις στα άλλα δύο ερευνητικά ερωτήματα, με τους υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου επιδεικνύουν απαισιοδοξία ως προς την

επιτυχία του νέου νομοθετικού πλαισίου , του Υπουργείου Οικονομικών να είναι πιο μετριοπαθής και τέλος τους υπαλλήλους των Ν.Π.Δ.Δ. να θέλουν να δείξουν εμπιστοσύνη στις ικανότητές τους ενώ ταυτόχρονα διαφαίνεται ότι δεν είναι σίγουροι για τις αλλαγές και τις επιπτώσεις που θα επιφέρει στους ίδιους το νέο δημόσιο λογιστικό , με την άσκηση της αρμοδιότητας του προληπτικού ελέγχου να περνά σε αυτούς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γαλιτάκη, Α. (1998). *Δημοσιονομική δαπάνη και προληπτικός έλεγχος*. Αθήνα: Σάκκουλα.
- Γέροντας, Α. (2004). *Ο προληπτικός έλεγχος των δημοσίων συμβάσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο, Τιμητικός Τόμος για τα 170 χρόνια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Διαφάνεια και ανεξαρτησία στον έλεγχο του δημοσίου χρήματος*. Αθήνα: Σάκκουλα.
- Γέροντας, Α. (2005). *Δημοσιονομικό Δίκαιο* (Τόμ. Α'). Αθήνα: Σάκκουλα.
- Δημητρακόπουλος, Ε. (2004). *Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας: προς ένα συστηματικό δυναμικό μοντέλο μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας*. Αθήνα: Έλλην.
- Ελεγκτικό Συνέδριο. (2005). *Επανασχεδιάζοντας τον Έλεγχο των Δημοσίων Δαπανών στην Ελλάδα: Ο Έλεγχος Απόδοσης* (Τόμ. 17). (Μ. Δ. Συνεδρίου, Επιμ.) Αθήνα: Διοικητική Δίκη (ηλεκτρονικός ισότοπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου).
- Θεοχαρόπουλος, Λ. (1981). *Φορολογικό Δίκαιο* (Τόμ. Α'). Αθήνα: Σάκκουλα.
- Θεοχαρόπουλος, Λ. (1984). *Ο κανών της νομιμοποίησης των κρατικών δαπανών και το Ελεγκτικό Συνέδριο ως θεσμική εγγύησης τηρήσεως του κανόνος. Ελεγκτικό Συνέδριο 1833-1983, τιμητικός τόμος για τα 150 χρόνια του Ελεγκτικού Συνεδρίου*. Αθήνα: Σάκκουλα.
- Θεοχαρόπουλος, Λ. (1993). *Η δικαστηριακή φύση του Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου* (Τόμ. Η ιστορική εξέλιξη του θεσμού των Ελεγκτικών Συνεδρίων Ελλάδας και Γαλλίας). Αθήνα: Σάκκουλα.
- ΙΝ.ΕΠ. (2016). Σεμινάριο Δημοσιονομικού Ελέγχου. Εισηγήτρια Τσιαντή Βασιλική Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αθήνα.
- Καραγιάνης, Σ. (2006). *Η Οικονομική Διαχείριση των Ν.Π.Δ.Δ. Εφαρμογή της διπλογραφικής λογιστικής μεθόδου (Π.Δ. 205/98 - Π.Δ. 146/03)*. Αθήνα: Καρανασάση.
- Καρανασάση, Μ. (2006). *Ο προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος των δαπανών και εσόδων των Ο.Τ.Α. : Νομοθεσία - ερμηνεία του Νόμου 3202/2003 (ΦΕΚ 284 τ. Α' 11-12-2003)*. Αθήνα: Καρανασάση.
- Κάρκαλης, Ι. (2005). *Αντιδιαφθορά και Ελεγκτικό Συνέδριο*. Αθήνα: Σάκκουλα.
- Κοκκίδου, Α. (2004). *Οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά το αναθεωρημένο άρθρο 98 του Συντάγματος*. Αθήνα: Σάκκουλα.
- Κουγέας, Β. (2009). *Οι έννοιες του διατάκτη και του υπολόγου στο Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Σύστημα. Επιθεώρηση Δημοσίου Δικαίου και Διοικητικού Δικαίου(1/2009)*.
- Κωστόπουλος, Κ. (1998). *Ο έλεγχος του ουσιαστικού μέρους της δαπάνης από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Οι δικαιοδοσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου και η συμβουλή του στους θεσμούς*. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.

- Λουκανίδου, Ό. (2010). Η δημοσιονομική μεταρρύθμιση ως απάντηση στην οικονομική κρίση. Η συμβολή του προϋπολογισμού προγραμμάτων και του δημοσιονομικού ελέγχου. *Διοικητική Ενημέρωση*(54).
- Μαυρομάτη, Α. (2005). Επανασχεδιάζοντας τον έλεγχο των δημοσίων δαπανών στην Ελλάδα: ΜΕΡΟΣ II : Ο έλεγχος της απόδοσης , ένα παράδειγμα δημοσιονομικής πολιτικής. *Διοικητική Δίκη*(18).
- Μηλιώνης, Ν. (1992). *Η νομολογιακή διαπραγμάτευση του παρεμπόδιτος ελέγχου των διοικητικών πράξεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο*. Αθήνα: Διδικ.
- Μηλιώνης, Ν. (2002). *Ο θεσμικός ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου*. Αθήνα: Σάκκουλα.
- Μπαλτά, Ε. (2009). *Ο προληπτικός έλεγχος των δημοσίων δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο*. Αθήνα: Σάκκουλα.
- Μπάρμπας, Ν. (2016). *Στοιχεία Δημοσιονομικού Δικαίου* (ΣΤ' εκδ.). Αθήνα: Σάκκουλα.
- Ρίζος, Κ. (2004). *Διαφάνεια και Ανεξαρτησία στο Έλεγχο του Δημοσίου Χρήματος: Τιμητικός Τόμος για τα 170 χρόνια του Ελεγκτικού Συνεδρίου*. Αθήνα: Σάκκουλα.
- Σαρμάς, Ι. (1997). *Η Συνταγματική νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου*. Αθήνα: Σάκκουλα.
- Σπηλιωτόπουλος, Ε. (2005). *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου* (15η εκδ.). Αθήνα: Σάκκουλα.
- Χιώλου, Κ. (1998). *Μελέτη Δημοσίου Δικαίου*. Αθήνα : Σάκκουλα.
- Cohen and Manion. (1994). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας* . Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Gaudemet P.M. / Molinier J. (1989). *Finances Publiques*. Paris.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Νόμος 1634/1919 (ΦΕΚ 5 τ. Α΄ 11-01-1919) «Περί Προσωρινής Αναστολής Διατάξεων τινών της Ειδικής Συμβάσεως της 8^{ης} Ιουλίου 1905».
- Νομοθετικό Διάταγμα 2712/1953 (ΦΕΚ 323 τ. Α΄ 11-11-1953) «Περί τροποποίησης και Συμπλήρωσεως των περί Οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχυουσών Διατάξεων».
- Νομοθετικό Διάταγμα 321/1969 (ΦΕΚ 205 τ. Α΄ 18-10-1969) «Περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού».
- Νομοθετικό Διάταγμα 1265/1972 (ΦΕΚ 197 τ. Α΄ 08-11-1972) «Περί Ελέγχου των Δαπανών του Κράτους, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως και των άλλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ως και τον Λογαριασμό των Δημοσίων Υπόλογων και παρακολουθήσεως των εσόδων των».
- Νομοθετικό Διάταγμα 496/1974 (ΦΕΚ 204 τ. Α΄ 19-07-1974) «Περί Λογιστικού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου».
- Προεδρικό Διάταγμα 470/1975 (ΦΕΚ 148 τ. Α΄ 23-07-1975) «Περί των Υποχρεώσεων και Ευθυνών των Υπολόγων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) Εξ Ενταλμάτων Προπληρωμής».
- Νόμος 1489/1984 (ΦΕΚ 170 τ. Α΄ 08-11-1984) «Τροποποίηση και Συμπλήρωση της Κείμενης Συνταξιοδοτικής Νομοθεσίας και άλλες Διατάξεις».
- Νόμος 1868/1989 (ΦΕΚ 230 τ. Α΄ 10-10-1989) «Τροποποίηση , Αντικατάσταση και Συμπλήρωση του Νόμου 1756/1988 «Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάσταση Δικαστικών Λειτουργών» , Τροποποίηση Διατάξεων του Νομοθετικού Διατάγματος 3026/1953 «Περί Κώδικος Δικηγόρων» και άλλες Διατάξεις».
- Νόμος 2362/1995 (ΦΕΚ 247 τ. Α΄ 27-11-1995) «Περί Δημοσίου Λογιστικού Ελέγχου των Δαπανών του Κράτους και άλλες Διατάξεις».
- Προεδρικό Διάταγμα 151/1998 (ΦΕΚ 116 τ. Α΄ 03-06-1998) «Διαδικασία Ελέγχου Εκκαθάρισης και Εντολής Πληρωμής των Δαπανών του Δημοσίου».
- Προεδρικό Διάταγμα 205/1998 (ΦΕΚ 163 τ. Α΄ 15-07-1998) « Περί Ορισμού του Περιεχομένου και του Χρόνου Ενάρξεως της Εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου».

- Προεδρικό Διάταγμα 146/2003 (ΦΕΚ 122 τ. Α΄21-05-2003) « Περί Ορισμού του Περιεχομένου και του Χρόνου Ενάρξεως της Εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των Δημοσίων Μονάδων Υγείας».
- Νόμος 3528/2007 (ΦΕΚ 26 τ. Α΄ 09-02-2007) «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.».
- Νόμος 3693/2008 (ΦΕΚ 174 τ. Α΄ 25-08-2008) «Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/43/ΕΚ περί Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και Ενοποιημένων Λογαριασμών , για την Τροποποίηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου και την Κατάργηση της Οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του Συμβουλίου και άλλες Διατάξεις».
- Νόμος 3871/2010 (ΦΕΚ 141 τ. Α΄ 17-08-2010) «Δημοσιονομική Διαχείριση και Ευθύνη».
- Νόμος 4111/2013 (ΦΕΚ 18 τ. Α΄25-01-2013 και Επανακυκλοφόρησε στις 01-02-2013) «Συνταξιοδοτικές Ρυθμίσεις , Τροποποίηση του Νόμου 4093/2012 , Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έγκριση των Σχεδίων των Συμβάσεων Τροποποίηση της Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.) , της Ελληνικής Δημοκρατίας , του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Τ.Χ.Σ.) και της Τράπεζας της Ελλάδος (Τ.Τ.Ε.) , με τίτλο «Κύρια Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης» , της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ε.Τ.Χ.Σ. , της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τ.Τ.Ε. , με τίτλο «Σύμβαση Διευκόλυνσης Διαχείρισης Υποχρεώσεων Σ.Ι.Τ.» και της της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ε.Τ.Χ.Σ. , της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τ.Τ.Ε. με τίτλο «Διευκόλυνση Αποπληρωμής Τόκων Ομολόγων» , Παροχή Εξουσιοδοτήσεων για την Υπογραφή των Συμβάσεων».
- Νόμος 4129/2013 (ΦΕΚ 52 τ. Α΄28-02-2013) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο».
- Νόμος 4270/2014 (ΦΕΚ 143 τ. Α΄28-06-2014) «Αρχές Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Εποπτείας (Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – Δημόσιο Λογιστικό και άλλες Διατάξεις».
- Νόμος 4337/2015 (ΦΕΚ 129 τ. Α΄ 17-10-2015) «Μέτρα για την Εφαρμογή της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων».
- Νόμος 4446/2016 (ΦΕΚ 240 τ. Α΄ 22-12-2016) «Πτωχευτικός Κώδικας , Διοικητική Δικαιοσύνη , Τέλη – Παράβολα , Οικειοθελής Αποκάλυψη

Φορολογητέας Ύλης Παρελθόντων Ετών , Ηλεκτρονικές Συναλλαγές , Τροποποιήσεις του Νόμου 4270/2014 και Λοιπές Διατάξεις».

- Η αριθμ. 2/16570/0026/2016 Υπουργική Απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ 1381 τ. Β΄ 17-05-2016) «Καθορισμός Διαδικασίας και Εξειδίκευση Μεταφερόμενων Αρμοδιοτήτων από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου / Ειδικά Λογιστήρια στις Οικονομικές Υπηρεσίες Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης».
- Η αριθμ. 2/99990/0004/2016 (ΦΕΚ 4480 τ. Β΄ 30-12-2016) «Ανάθεση Αρμοδιοτήτων των Άρθρων 24 , 26 , 66 και 69Γ του Νόμου 4270/2014 για τις Δαπάνες που Διενεργούνται από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών , πλην της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, τις Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους».
- Η αριθμ. 2/99988/0004/2016 (ΦΕΚ 4480 τ. Β΄ 30-12-2016) «Εξειδίκευση και Καθορισμός των Αρμοδιοτήτων των Δημοσιονομικών Υπηρεσιών Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.)».

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:ec0021>
- www.taxheaven.gr/news/view/id/6615
- www.lib.unipi.gr/files/Stratigikes_Anazitisis_Pliroforiakon_Pigon/1.%20Μεθοδολογία%20Έρευνας.pdf. (n.d.).
- <https://el.wikipedia.org/wiki/Έρευνα>